

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 28 januari 2003 (29.01)
(OR. fr)**

5689/03

ENV 47

INGEKOMEN DOCUMENT

van:	de heer Sylvain BISARRE, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie
ingekomen:	23 januari 2003
aan:	de heer Javier SOLANA, secretaris-generaal/hoge vertegenwoordiger
Betreft:	Verslag van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement: Derde verslag van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement inzake de statistische gegevens over het aantal dieren dat in de lidstaten van de Europese Unie voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden is gebruikt

Hierbij gaat voor de delegaties Commissiedocument COM(2003) 19 def.

Bijlage: COM(2003) 19 def.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 22.01.2003
COM(2003) 19 definitief

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES
PARLEMENT**

**DERDE VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES
PARLEMENT INZAKE DE STATISTISCHE GEGEVENS OVER HET AANTAL
DIEREN DAT IN DE LIDSTATEN VAN DE EUROPESE UNIE VOOR
EXPERIMENTELE EN ANDERE WETENSCHAPPELIJKE DOELEINDEN IS
GEBRUIKT**

INHOUD

I. INLEIDING	4
II. STATISTIEKEN.....	5
II.1. Algemeen.....	5
II.2. Door de lidstaten verstrekte gegevens	6
II. 3. Structuur van het verslag	7
DEEL A: COMPILATIE EN INTERPRETATIE VAN DE GEGEVENS OVER 1999	8
III.1. Resultaten van EU-tabel 1: <u>Soorten en aantallen gebruikte dieren</u>	8
III.2. Resultaten van EU-tabel 1: <u>Herkomst van de gebruikte dieren</u>	12
III.3. Resultaten van EU-tabel 2: <u>Doel van de proeven</u>	14
III.4. Resultaten van EU-tabel 3: <u>Toxicologisch of veiligheidsonderzoek per productcategorie/onderzoeksdoel</u>	20
III.5. Resultaten van EU-tabel 4: <u>Dieren gebruikt voor onderzoek naar ziekten</u>	26
III.6. Resultaten van EU-tabel 5: <u>Dieren gebruikt voor productie en kwaliteitscontrole van producten voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen</u>	30
III.7. Resultaten van geharmoniseerde EU-tabel 6: <u>Herkomst van regelgeving gehanteerd voor dieren gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek</u>	32
III.8. Resultaten van EU-tabel 7: <u>Dieren gebruikt voor toxiciteitsproeven in toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek</u>	34
III.9. Resultaten van EU-tabel 8: <u>Aard van toxiciteitsproeven uitgevoerd in het kader van toxicologisch of ander veiligheidsonderzoek van producten</u>	38
DEEL B: GEGEVENS VAN DE LIDSTATEN EN SAMENVATTING VAN DE DOOR HEN GEMAAKTE OPMERKINGEN	40
BELGIË	40
DENEMARKEN.....	50
DUITSLAND	60
GRIEKENLAND	66
SPANJE	75
FRANKRIJK.....	84
IERLAND.....	95
ITALIË	105
LUXEMBURG.....	115
NEDERLAND	118

OOSTENRIJK	129
PORTUGAL.....	140
FINLAND.....	149
ZWEDEN.....	158
VERENIGD KONINKRIJK.....	168

I. INLEIDING

Doel van dit verslag is om, overeenkomstig artikel 26 van Richtlijn 86/609/EEG¹, aan de Raad en het Europees Parlement de statistische gegevens voor te leggen betreffende de aantallen dieren die in de lidstaten van de EU voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden zijn gebruikt.

Het eerste verslag (COM (94) 195 def), dat in 1994 is gepubliceerd, bevatte de gegevens van de aantallen dieren die in 1991 in de lidstaten van de Gemeenschap voor experimentele doeleinden zijn gebruikt.

Het tweede verslag (COM (1999) 191 def) werd in 1999 gepubliceerd en bevatte de gegevens van de lidstaten over 1996².

Eind 1997 zijn de diensten van de Commissie het er met de autoriteiten van de lidstaten over eens geworden om de gegevens over dieren die voor experimentele doeleinden worden gebruikt, in een gestandaardiseerd formaat aan te bieden, en wel in een uniforme reeks van acht geharmoniseerde tabellen. Omdat de gegevens van 1996 reeds waren verzameld, waren slechts enkele lidstaten in staat hun gegevens voor het tweede verslag in het nieuw overeengekomen formaat aan te bieden.

Voor het derde verslag hebben de lidstaten ermee ingestemd, de gegevens over 1999 zoveel mogelijk aan te bieden in de vorm van bovengenoemde acht geharmoniseerde tabellen, die in dit verslag als EU-tabellen worden aangeduid. Afgezien van Duitsland, waar een wijziging in de bestaande federale wetgeving noodzakelijk was, hebben veertien lidstaten hun gegevens in de vorm van de EU-tabellen ingediend.

¹ PB L 358 van 18.12.1986, blz. 1.

² Met voor Frankrijk de gegevens van 1997.

II. STATISTIEKEN

II.1. Algemeen

Elke lidstaat is krachtens de artikelen 13 en 26 van Richtlijn 86/609/EEG verplicht, bij de Commissie de statistische gegevens in te dienen van de dieren die voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden zijn gebruikt. Het voorliggende verslag bevat gegevens over het jaar 1999.

Volgens Resolutie 86/C331/02³ van de Raad is het gebruik van dieren toegestaan voor proefnemingen ten behoeve van onderwijs en opleiding. Wanneer de doeleinden van dergelijke experimenten echter niet onder de richtlijn vallen, dat wil zeggen, wanneer het niet gaat om experimentele of wetenschappelijke doeleinden in de zin van de richtlijn, moeten de lidstaten volgens de resolutie nationale voorschriften toepassen, die niet minder streng mogen zijn dan die van de richtlijn. Een aantal lidstaten heeft in dit verslag dan ook dieren opgenomen die onder deze resolutie vallen.

Doel van dit verslag is, een omvattend overzicht te geven van de aantallen dieren die in 1999 in de Gemeenschap voor verschillende experimentele doeleinden zijn gebruikt. Omdat eerdere verslagen waren opgesteld op grond van niet-geharmoniseerde gegevens, kon slechts in beperkte mate een vergelijking met de resultaten van de voorgaande verslagen worden gemaakt.

Het doel van het verslag is niet om conclusies te trekken of om afzonderlijke door de lidstaten verstrekte gegevens te interpreteren, maar om een algemeen overzicht te geven van de situatie ten aanzien van het gebruik van dieren voor experimentele doeleinden in de Gemeenschap. De opmerkingen en de interpretatie van de lidstaten worden in het tweede deel van het verslag weergegeven.

Het belangrijkste verschil met de voorgaande verslagen is dat de door de lidstaten verstrekte gegevens nu een veel grotere reeks procedures en doeleinden omvatten. Dit is te danken aan de invoering van de geharmoniseerde tabellen. Het doel van de proeven wordt uitvoeriger beschreven, inclusief aspecten zoals de betrokken regelgeving en de samenhang tussen de aard van proeven en de productcategorie. Hierdoor kan voor het eerst een veel nauwkeuriger en uitgebreider overzicht op EU-niveau worden opgesteld.

Het gebruik van de geharmoniseerde EU-tabellen is bedoeld om de consistentie te vergroten en de aansluitende statistische analyse te vereenvoudigen. Aangezien het systeem echter voor het eerst wordt toegepast, moet er rekening mee worden gehouden dat veel van de rapporterende laboratoria enige moeite hebben gehad met de omschakeling naar de nieuwe situatie. De verwachting is echter dat een aantal tekortkomingen de komende jaren zal worden opgelost en er geroutineerder met het systeem zal worden gewerkt.

Het totale aantal dieren dat in 1999 voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden is gebruikt, wordt geschat op 9,8 miljoen. Het totale aantal dieren dat voor 1996⁴ was opgegeven, bedroeg 11,6 miljoen. Hoewel er geen statistisch juiste schatting van de daling van het aantal gebruikte dieren sinds het verslag van 1996 kan worden gegeven, is in 1999 het totale aantal toch onder de grens van 10 miljoen gedaald, hetgeen een aanzienlijke dalende tendens betekent.

³ PB C 331 van 23.12.1986, blz. 2.

⁴ Met voor Frankrijk de gegevens van 1997.

Zoals ook met de eerdere resultaten het geval was, vormen knaagdieren en konijnen verreweg de grootste groep. Koudbloedigen vertegenwoordigen 6,6% van de gebruikte dieren. In hoofdstuk III.1.2 kan de lezer zelf de verdeling tussen de verschillende soorten of groepen van soorten bekijken.

II.2. Door de lidstaten verstrekte gegevens

Alvorens de statistische gegevens nader worden bekeken, moet worden gewezen op de moeilijkheden die zich hebben voorgedaan bij het verzamelen van gegevens in het formaat van de acht EU-tabellen.

Na de voorlopige compilatie van de gegevens zijn er enkele tegenstrijdigheden opgevallen. De koppeling tussen enkele tabellen en de totalen daarvan vormde een middel om de kwaliteit te controleren. Het is duidelijk waarneembaar dat men deze koppelingen niet in alle gevallen goed heeft begrepen.

De eerste van deze koppelingen is het totale aantal gebruikte dieren per soort, kolom 1.2 van EU-tabel 1, dat in EU-tabel 2 is ingedeeld naar het doel van de proeven. De totalen van de tabellen 1 en 2 moeten daarom gelijk zijn.

De tweede koppeling betreft kolom 2.6 van EU-tabel 2 “dieren gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek”, die is ingedeeld naar productcategorieën in EU-tabel 3, naar de betrokken regelgeving in EU-tabel 6, en naar de aard van de toxicologische proeven in EU-tabel 7.

Een derde koppeling bestaat tussen de som van de kolommen 2.4 en 2.5 van EU-tabel 2 en het totaal van EU-tabel 5.

Ten aanzien van het totale aantal in de EU gebruikte dieren, zie de tabellen 1 en 2, is besloten tot een conservatieve methode, waarbij de berekeningen worden gemaakt op grond van het hoogste aantal dieren dat per soort is gemeld. Hiermee kan op het totale aantal gebruikte dieren in de 15 lidstaten een relatieve fout van maximaal 0,085 % optreden. Dit goede resultaat toont de zeer hoge consistentie aan van de door de lidstaten verstrekte gegevens ten aanzien van de totale aantallen dieren die in 1999 in de EU voor experimentele doeleinden zijn gebruikt.

Vanwege het feit dat kolom 2.6 van EU-tabel 2 (dieren gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek) is opgesplitst in een aantal EU-tabellen met parameters die niet met elkaar kunnen worden vergeleken, kon de hierboven genoemde conservatieve methode niet worden toegepast tussen EU-tabel 2 en de tabellen 3, 6 en 7. Uit de verschillen in de totalen is een relatieve fout berekend, die uitkomt op een aanvaardbaar niveau van 0,39 %. Men dient zich echter te realiseren dat het aantal dieren dat voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek is gebruikt, slechts 10 % uitmaakt van alle dieren die voor experimentele doeleinden zijn gebruikt.

De afwijkende waarden die door sommige lidstaten waren ingediend, hebben ten aanzien van de derde koppeling geleid tot een veel grotere relatieve fout van 3,3 %. Daarom is besloten, de gegevens van EU-tabel 5 niet nader te interpreteren.

Tenslotte wordt geconcludeerd dat, ondanks het feit dat er voor het verzamelen van gegevens voor het eerst een nieuw protocol is toegepast, er een goede consistentie bestaat in de door de lidstaten verstrekte gegevens.

II. 3. Structuur van het verslag

Dit verslag bestaat uit twee delen:

- A Een alomvattende compilatie en interpretatie voor de Europese Unie van de door de lidstaten verstrekte statistische gegevens over 1999.

Op basis van de door de lidstaten verstrekte gegevens is voor elke EU-tabel een geconsolideerde tabel berekend, die aan het begin van elk hoofdstuk is geplaatst.

- B De door de lidstaten verstrekte gegevens, voorafgegaan door een samenvatting van de door de lidstaten verstrekte opmerkingen.

De lezer wordt erop gewezen dat de nummering van tabellen en figuren in deel A van het verslag is gekoppeld aan de nummering van de EU-tabellen en niet aan de nummering van de hoofdstukken van het verslag.

DEEL A: COMPILATIE EN INTERPRETATIE VAN DE GEGEVENS OVER 1999

III.1. Resultaten van EU-tabel 1: Soorten en aantallen gebruikte dieren

III.1.1. *De gegevens*

Veertien lidstaten hebben het totale aantal voor experimentele doeleinden gebruikte dieren per soort ingediend in het formaat van EU-tabel 1. Één lidstaat heeft zijn gegevens verstrekt in het formaat van de statistische tabel van de Raad van Europa.

De verschillende diersoorten gebruikt voor experimentele doeleinden of andere veiligheids-onderzoeken die in tabel 1 van de Raad van Europa zijn weergegeven, komen overeen met die in EU-tabel 1. Het verschil ligt in het feit dat de tabel van de Raad van Europa de volgende vier groepen soorten weergeeft:

- Goudhamsters en andere knaagdieren
- Breedneusapen en smalneusapen
- Geiten en schapen
- Kwartels en andere vogels

Tabel 1.1 van dit verslag bevat de geconsolideerde gegevens van het aantal dieren gebruikt voor experimentele doeleinden, per soort, ingediend door de 15 lidstaten van de Gemeenschap.

In 1999 bedroeg het totale aantal gebruikte dieren naar schatting 9 814 171.

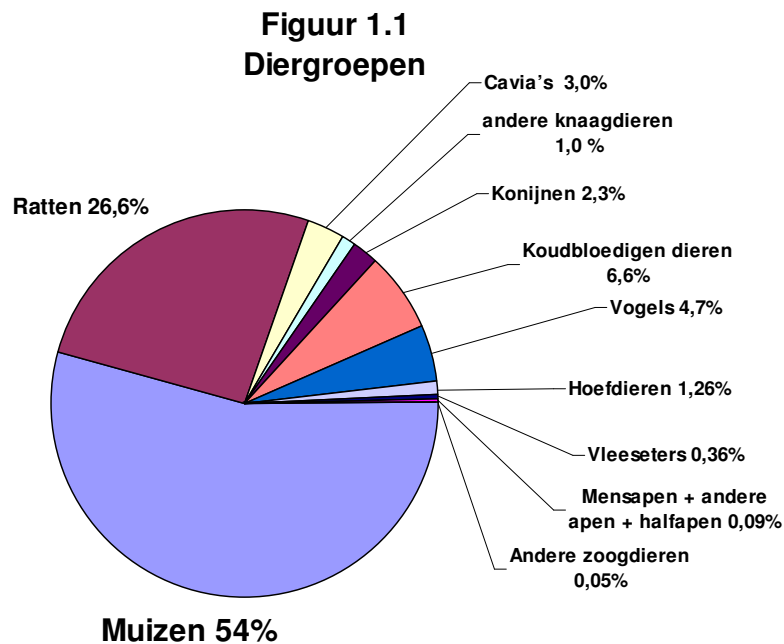
III.1.2. *Verwerking en interpretatie van de gegevens*

Om de door één lidstaat in het formaat van de Raad van Europa ingediende gegevens in de algehele evaluatie en aansluitende grafische analyse van het aantal in de 14 andere lidstaten gebruikte dieren te kunnen opnemen, moest in de gegevens van deze lidstaten eerst dezelfde groepsindeling als volgens bovenstaande lijst tot stand worden gebracht.

Ten behoeve van een betere grafische weergave van de resultaten van de gegevens zijn in een tweede stap bepaalde soorten verder gegroepeerd.

Tabel 1.2 geeft de indeling in groepen weer van de diersoorten die voor experimentele doeleinden worden gebruikt.

Figuur 1.1 geeft de percentages weer van in groepen ingedeelde dieren.

Muizen en ratten zijn de soorten die veruit het meest worden gebruikt. Knaagdieren plus konijnen vormen met ongeveer 86,9 % de meerderheid van de dieren.

Vergeleken met het vorige verslag is er een aanzienlijke daling in het gebruik van koudbloedigen (12,9 %); dit zijn echter nog steeds 6,6 % van alle gebruikte soorten.

De hoefdieren omvatten paarden, ezels en kruisingen (onevenhoevigen) en varkens, geiten, schapen en runderen (evenhoevigen). Deze groep is goed voor slechts 1,25 % van het totale aantal gebruikte dieren.

Het percentage vleeseters bedraagt 0,36 % van het totale aantal gebruikte dieren, en de primaten vertegenwoordigen minder dan 0,1% van de in 1999 gebruikte dieren.

Tabel 1.3: Vergelijking van de resultaten van 1996 en 1999

	Verslag 1996	Gegevens over 1999	Opmerkingen
Aantal gebruikte dieren	11 646 130 (*)	9 814 171	Duidelijk dalende tendens
% knaagdieren + konijnen	81,3 %	86,9 %	
% koudbloedigen	12,9 %	6,6 %	50% vermindering

(*) gegevens van 14 landen over 1996, en van één land over 1997

Tabel 1.1: Totaal aantal dieren gebruikt voor experimentele doeleinden in de EU-lidstaten

Gegevens over 1999

Soort of groep van soorten	B	DK	D	EL	E	F	IRL	I(*)	L	NL	A	P(*)	FIN	S	UK	Totaal
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	446677	163680	775932	3566	261301	1552330	31251	410788	3000	277774	91194	23669	89959	184230	990162	5305513
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	169662	96864	403227	1900	134070	460407	14484	500625	20	159758	12699	9836	32519	84374	526904	2607349
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	37397	10431	42891	240	13892	77021	1041	18474	20	10246	7367	1452	1737	9355	61308	292872
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	4074	773			674	16200	133	3595	0	4661	208	1182	100	315	10186	42101
1.e. Andere knaagdieren (andere Rodentia)	15567	537			553	9405	0	2428	0	606	188	29	1663	235	8662	39873
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	20968	6543	50623	632	19496	49836	915	19030	20	9222	15056	730	1686	5031	27578	227366
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	104	44	1124		1080	1855	129	86	0	222	24		0	155	683	5506
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	1453	143	6031	2	725	5203	312	745	0	803	68	94	104	412	5938	22033
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	0	20			26	190	0	16	0	64	0		90	132	1115	1653
1.j. Andere vleeseters (andere Carnivora)	0	1151	376		0	169	0	0	0	64	0		1650	75	2896	6381
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	104	85	657	6	6	440	192	20	0	219	21	3	93	71	519	2436
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	6511	7192	10494	65	3292	8897	844	2049	0	12299	366	546	1163	3278	9135	66131
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	104	111			100	1839	0	64	0	334	23	138	38	6	419	3176
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	1014	140		1146	677	4455	1472	620	0	3121	142	700	439	104	14462	28492
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	1141	1476	4018	209	106	3104	1862	542	0	1457	118	365	614	706	4841	20559
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	271		0	455	0	0	0	0	0	0	0	0	0	726
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	21	0			96	53	0	62	0	42	0		0	6	1073	1353
1.r. Smalneusapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	469	0			0	1814	0	450	0	272	7		9	60	2118	5199
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0		0	0	0	0	0	6	0		0	0	0	6
1.t. Andere zoogdieren (andere Mammalia)	0	11	660		0	272	13	25	0	45	0	301	2148	353	937	4765
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	915	0		60	318	442	0	226	0	4738	50		62	0	0	6811
1.v. Andere vogels (andere Aves)	18811	5225		20	18709	86168	1229	19931	0	88085	1317	267	5166	6920	105931	357779
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	147	10	21		0	50	0	1410	0	34	0	110	182	10	56	2030
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	2143	267	5915	1840	255	6187	0	2940	0	3186	709	79	246	1585	9254	34606
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	62807	28741	173933		20350	22805	20052	3645	0	44208	738	350	88666	26654	121285	614234
Sub-totaal	790089	323444		9686	475726	2309597	73929	987771	3060	621466	130295	39851	228334	324067	1905462	9698950
Goudhamsters + andere knaagdieren			18020													18020
Breedneusapen + smalneusapen			1813													1813
Geiten + schapen			2596													2596
Kwartels + andere vogels			92792													92792
			1591394													9814171
1.z. TOTAAL	790089	323444	1591394	9686	475726	2309597	73929	987771	3060	621466	130295	39851	228334	324067	1905462	9814171

* Het hoogste aantal dieren van de kolommen 1.2 en 2.10

Tabel 1.2: Diersoorten gebruikt voor experimentele doeleinden in de EU-lidstaten

Gegroepeerde gegevens over 1999

Soort of groep van soorten	B	DK	D	EL	E	F	IRL	I(*)	L	NL	A	P(*)	FIN	S	UK	Totaal
Muizen	446677	163680	775932	3566	261301	1552330	31251	410788	3000	277774	91194	23669	89959	184230	990162	5305513
Ratten	169662	96864	403227	1900	134070	460407	14484	500625	20	159758	12699	9836	32519	84374	526904	2607349
Cavia's	37397	10431	42891	240	13892	77021	1041	18474	20	10246	7367	1452	1737	9355	61308	292872
Goudhamsters + andere knaagdieren	19641	1310	18020	0	1227	25605	133	6023	0	5267	396	1211	1763	550	18848	99994
Konijnen	20968	6543	50623	632	19496	49836	915	19030	20	9222	15056	730	1686	5031	27578	227366
Koudbloedigen (1)	65097	29018	179869	1840	20605	29042	20052	7995	0	47428	1447	539	89094	28249	130595	650870
Vogels (2)	19726	5225	92792	80	19027	86610	1229	20157	0	92823	1367	267	5228	6920	105931	457382
Hoefdieren (3)	8874	9004	17765	1426	4181	18735	4370	3295	0	17430	670	1752	2347	4165	29376	123390
Vleeseters (4)	1557	1358	7531	2	1831	7417	441	847	0	1153	92	94	1844	774	10632	35573
Mensapen + andere apen + halfapen	490	0	2084	0	96	2322	0	512	0	320	7	0	9	66	3191	9097
Andere zoogdieren	0	11	660		0	272	13	25	0	45	0	301	2148	353	937	4765
																9814171
Totaal	790089	323444	1591394	9686	475726	2309597	73929	987771	3060	621466	130295	39851	228334	324067	1905462	9814171

Soorten en groepen, % van het totaal	B	DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK	Mean
Muizen	56,54	50,61	48,76	36,82	54,93	67,21	42,27	41,59	98,04	44,70	69,99	59,39	39,40	56,85	51,96	54,06
Ratten	21,47	29,95	25,34	19,62	28,18	19,93	19,59	50,68	0,65	25,71	9,75	24,68	14,24	26,04	27,65	26,57
Cavia's	4,73	3,22	2,70	2,48	2,92	3,33	1,41	1,87	0,65	1,65	5,65	3,64	0,76	2,89	3,22	2,98
Goudhamsters + andere knaagdieren	2,49	0,41	1,13	0,00	0,26	1,11	0,18	0,61	0,00	0,85	0,30	3,04	0,77	0,17	0,99	1,02
Konijnen	2,65	2,02	3,18	6,52	4,10	2,16	1,24	1,93	0,65	1,48	11,56	1,83	0,74	1,55	1,45	2,32
Koudbloedigen (1)	8,24	8,97	11,30	19,00	4,33	1,26	27,12	0,81	0,00	7,63	1,11	1,35	39,02	8,72	6,85	6,63
Vogels (2)	2,50	1,62	5,83	0,83	4,00	3,75	1,66	2,04	0,00	14,94	1,05	0,67	2,29	2,14	5,56	4,66
Hoefdieren (3)	1,12	2,78	1,12	14,72	0,88	0,81	5,91	0,33	0,00	2,80	0,51	4,40	1,03	1,29	1,54	1,26
Vleeseters (4)	0,20	0,42	0,47	0,02	0,38	0,32	0,60	0,09	0,00	0,19	0,07	0,24	0,81	0,24	0,56	0,36
Mensapen + andere apen + halfapen	0,06	0,00	0,13	0,00	0,02	0,10	0,00	0,05	0,00	0,05	0,01	0,00	0,00	0,02	0,17	0,09
Andere zoogdieren	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	0,01	0,02	0,00	0,00	0,01	0,00	0,76	0,94	0,11	0,05	0,05
Totaal	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

* Het hoogste aantal dieren van de kolommen 1.2 en 2.10 (zie ook tabel 1.1)

(1) = Reptielen + amfibieën + vissen

(2) = Kwartels + andere vogels

(3) = Paarden, ezels en kruisingen + varkens + geiten + schapen + runderen

(4) = Katten + honden + fretten + andere vleeseters

III.2. Resultaten van EU-tabel 1: Herkomst van de gebruikte dieren

III.2.1. De gegevens

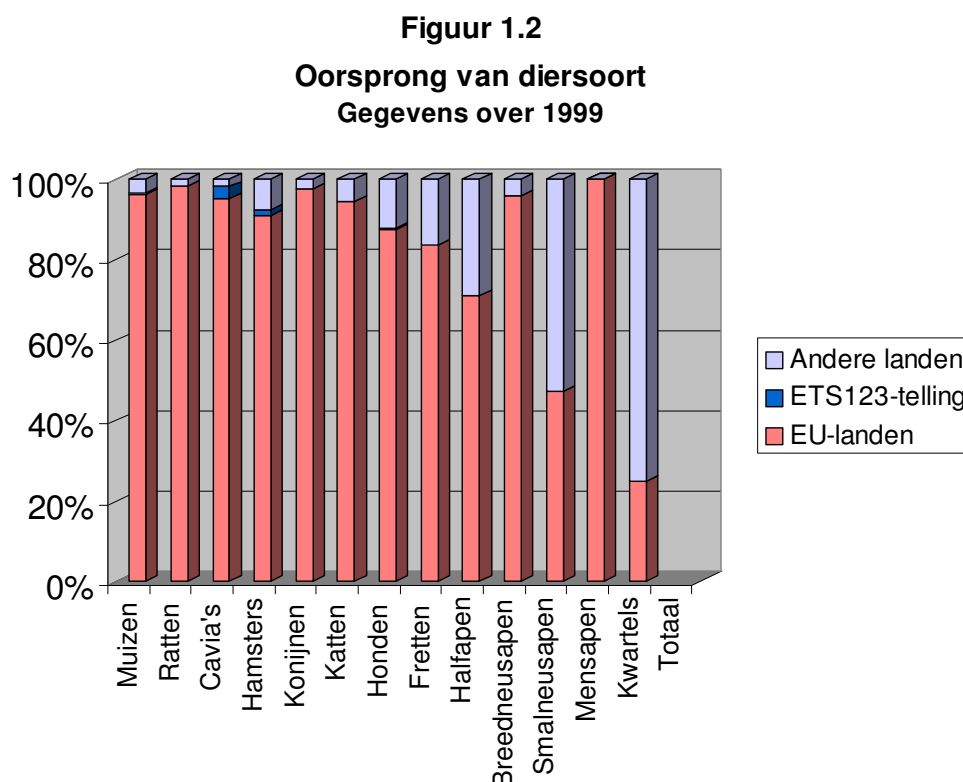
EU-tabel 1 geeft niet alleen het totale aantal gebruikte dieren in de lidstaten weer. Ook de herkomst van sommige proefdieren moet hier worden opgegeven. In EU-tabel 1 moeten de lidstaten ook de aantallen dieren opgeven die voor experimentele doeleinden zijn hergebruikt.

Tabel 1.4 van het voorliggende verslag bevat de geconsolideerde resultaten van EU-tabel 1 over de herkomst van enkele in de 14 lidstaten voor experimentele doeleinden gebruikte soorten.

III.2.2. Verwerking en interpretatie van de gegevens

De gegevens van de kolommen 1.3 en 1.4 van tabel 1.4 van dit verslag zijn zodanig gegroepeerd dat duidelijk wordt hoeveel dieren afkomstig zijn uit de Gemeenschap.

Figuur 1.2 geeft de herkomst van de dieren in relatieve percentages weer, afgezet tegen de soorten. (Alleen van bepaalde soorten moet de herkomst worden opgegeven).

De meeste proefdieren behorend tot gewone soorten blijken uit de Gemeenschap afkomstig te zijn. Voor bepaalde soorten in het rechterdeel van de grafiek is er een duidelijke verschuiving naar een niet-Europese herkomst. Vermeld moet worden dat de kolom voor de mensapen slaat op slechts zes dieren. De aantallen voor alle andere kolommen liggen tussen de 10^2 en 10^6 dieren.

Tabel 1.4: Aantal gebruikte dieren opgesplitst naar herkomst

Gegevens over 1999

1.1 Soort of groep van soorten	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleverings-bedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	4529581	4049813	300463	12353	166952	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	2204122	2032257	133002	234	38629	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	249937	192984	44213	7785	4955	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	40488	33511	3335	510	3132	
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	176743	151164	21266	0	4307	6610
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	4382	3479	651	0	252	583
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	15998	12179	1797	54	1968	2318
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	1653	1363	0	0	274	20
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	455	323	0	0	132	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	1353	1169	46	0	56	364
1.r. Smalneusapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	5199	2274	181	0	2736	595
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	6	6	0	0	0	1
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	6811	1633	0	0	5128	
1.z. TOTAAL	7236728	6482155	504954	20936	228521	

Opmerking 1 Kolom 1.5 betreft alleen de lidstaten van de Raad van Europa die aan het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Daarom moet bij het invullen van deze kolom een bijgewerkte lijst worden gebruikt.

(Opmerking 2: Alleen soorten waarvan de herkomst moet worden aangegeven, zijn in deze tabel opgenomen)

Opmerking 3: Het in kolom 1.7 opgegeven aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

III.3. Resultaten van EU-tabel 2: Doel van de proeven

III.3.1. De gegevens

Veertien lidstaten hebben over het doel van de proeven verslag gedaan in het formaat van EU-tabel 2. Één lidstaat heeft zijn gegevens ingediend volgens het formaat van de statistische tabel van de Raad van Europa.

Tabel 2.1 van dit verslag bevat de geconsolideerde resultaten voor 14 lidstaten.

III.3.2. Verwerking en interpretatie van de gegevens

Tabel 2.2 bevat de resultaten van de geconsolideerde gegevens over het doel van de in 1999 in de 14 lidstaten uitgevoerde proeven. Ten behoeve van een betere presentatie van resultaten zijn sommige soorten gegroepeerd.

Tabel 2.2: Aantal voor specifieke doeleinden gebruikte dieren, afgezet tegen de soorten

Soort of groep van soorten	Fundamenteel biologisch onderzoek	Onderzoek en ontwikkeling en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch, diergeneeskundig en tandheelkundig gebruik	Toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek (inclusief veiligheidsonderzoek van producten)	Diagnose van ziekten	Onderwijs en opleiding	Andere	Totaal
Muizen	1452583	2347842	285132	93218	27719	219937	4426431
Ratten	567904	1265125	284940	4837	36157	24959	2183922
Andere knaagdieren	40631	215796	51397	3618	1571	11897	324910
Konijnen	22701	84159	30104	9108	3316	9850	159238
Vleeseters	6930	8963	9190	221	594	1995	27893
Hoefdieren	45687	34135	3584	3573	4824	13129	104932
Mensapen + andere apen + halfapen	1279	1796	3687	22	4	206	6994
Andere zoogdieren	3430	312	274	0	0	89	4105
Vogels	101487	165879	18571	4107	1707	71472	363223
Koudbloedigen	215412	56186	82113	21317	11300	82470	468798
I.z. TOTAAL	2458044	4180193	768992	140021	87192	436004	8070446

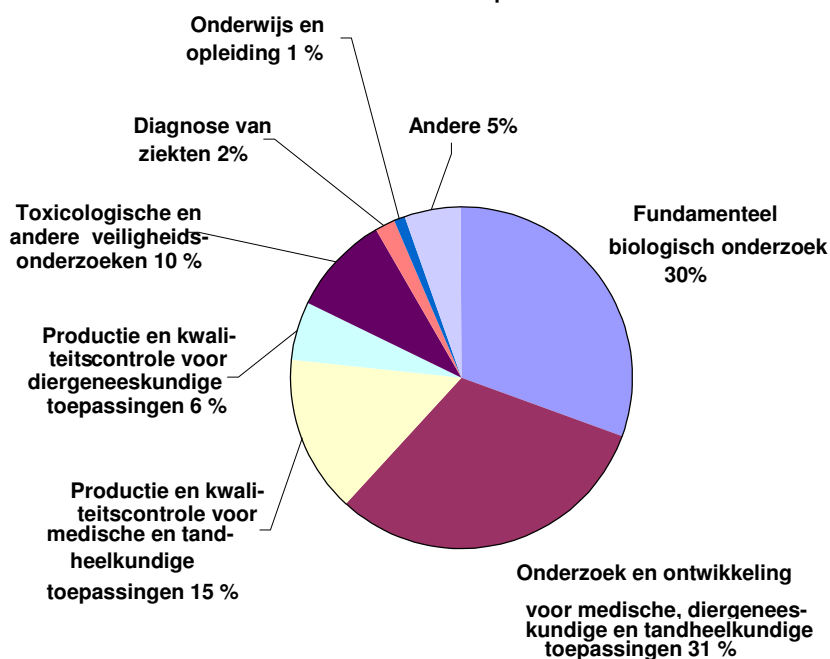
Het percentage dieren dat voor de onderscheiden doeleinden is gebruikt, is weergegeven in figuur 2.1.

Tabel 2.1: Aantal dieren gebruikt voor proefnemingen voor specifieke doeleinden
Indeling naar doel en diersoort

2.1 Soort of groep van soorten	2.2 Fundamenteel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, diergeneeskundig en tandheelkundig gebruik (m.u.v. het in kolom 2.6 opgevoerde toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek)	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek (m.i.v. veiligheidsonderzoek van producten en toestellen voor medisch, diergeneeskundig en tandheelkundig gebruik)	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Andere	2.10 Totaal
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	1452583	1358524	685184	304134	285132	93218	27719	219937	4426431
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	567904	866719	391208	7198	284940	4837	36157	24959	2183922
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	16639	56837	81243	31485	47427	1604	1147	6950	243332
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	14346	9422	1380	6900	3786	1649	154	4256	41893
1.e. Andere knaagdieren (andere Rodentia)	9646	28514	15	0	184	365	270	691	39685
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	22701	42303	35132	6724	30104	9108	3316	9850	159238
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	721	1545	64	422	282	51	41	1175	4301
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	898	4791	95	602	8898	42	529	79	15934
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	720	752	40	6	10	11	24	90	1653
1.j. Andere vleeseters (andere Carnivora)	4591	54	0	592	0	117	0	651	6005
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	534	453	95	142	129	96	243	66	1758
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	21078	13462	399	8585	2284	1500	2480	5483	55271
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	1351	53	21	0	3	214	220	1268	3130
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	15614	4328	557	1335	780	1503	783	3450	28350
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	7110	2850	0	1855	388	260	1098	2862	16423
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	455	0	0	0	0	0	0	0	455
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	355	410	0	0	568	0	0	8	1341
1.r. Smalneusapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	469	483	895	2	3119	22	4	198	5192
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	6	0	0	0	0	0	0	6
1.t. Andere zoogdieren (andere Mammalia)	3430	312	0	0	274	0	0	89	4105
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	1738	0	30	160	4738	0	83	12	6761
1.v. Andere vogels (andere Aves)	99749	76894	10809	77986	13833	4107	1624	71460	356462
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	1925	0	0	0	0	0	84	0	2009
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	17285	67	0	0	845	0	8778	251	27226
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	196202	44299	0	11820	81268	21317	2438	82219	439563
1.z. TOTAAL	2458044	2513078	1207167	459948	768992	140021	87192	436004	8070446

Figuur 2.1

Doel van de proeven

Ruim 60 % van de dieren is gebruikt in onderzoek en ontwikkeling van medische, diergeneeskundige en tandheelkundige toepassingen en in fundamenteel biologisch onderzoek.

Voor productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch, diergeneeskundig en tandheelkundig gebruik werd 21 % van het totale voor 1999 opgegeven aantal dieren gebruikt.

Toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek vormt met 10 % van de gebruikte dieren de op twee na belangrijkste groep experimentele doeleinden.

Tabel 2.3: Vergelijking van de resultaten van 1996 met die van 1999

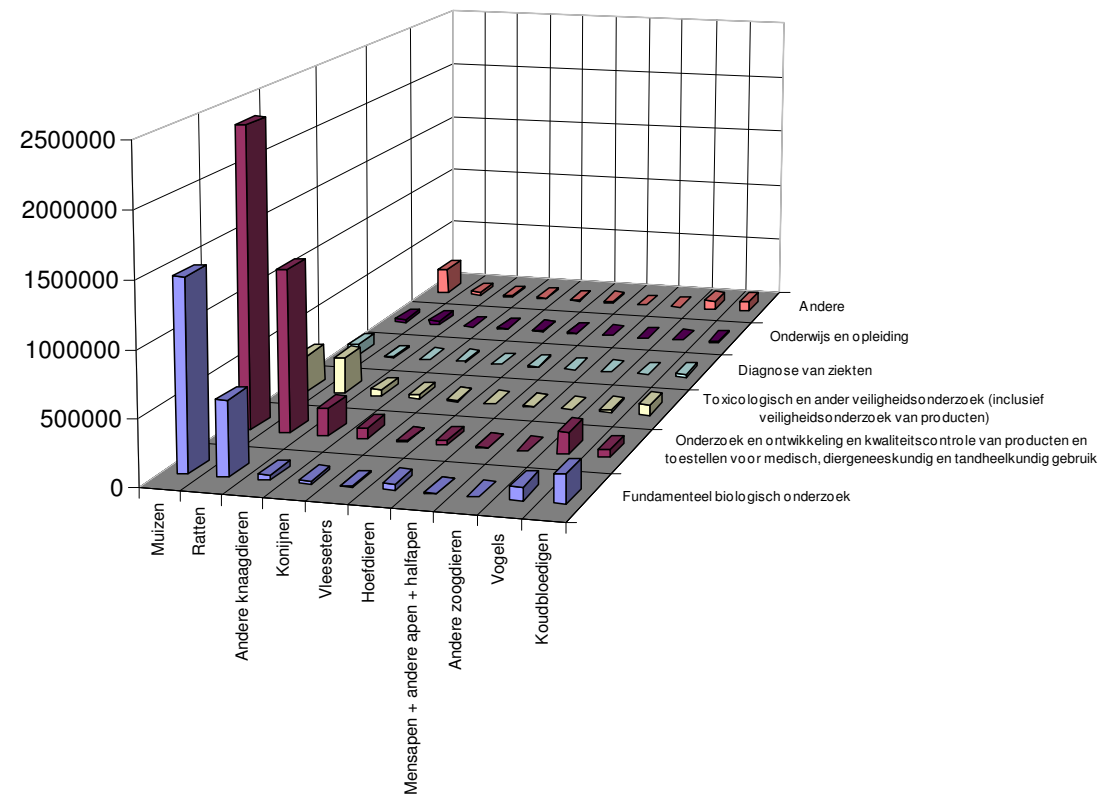
Doel	Verslag over 1996*	Gegevens over 1999	Opmerkingen
Onderzoek en ontwikkeling en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch, diergeneeskundig en tandheelkundig gebruik	44%	52%	
Fundamenteel biologisch onderzoek	25%	30%	
Toxicologisch en veiligheidsonderzoek	9%	10%	Status quo

* 13 lidstaten hebben de doeleinden van hun proefnemingen medegedeeld.

Aangezien met de invoering van de EU-tabellen de resolutie van de gegevens voor de verschillende doeleinden van proefnemingen in de lidstaten is verfijnd, kan worden gemeld dat de doelstelling “andere” is gedaald van 17 % naar 5 %.

De grafiek van figuur 2.2 toont per soort het aantal dieren dat voor specifieke doeleinden is gebruikt. Ten aanzien van de gebruikte soorten kon een meer gedetailleerde grafiek worden getekend dan destijds op grond van de gegevens voor 1996 mogelijk was. Bij knaagdieren en konijnen is het algemene beeld van de gebruiksdelen niet significant gewijzigd (behalve bij de details per soort). Bij de groep koudbloedigen inclusief vissen is echter sinds 1996 het gebruik voor fundamenteel biologisch onderzoek toegenomen.

Figuur 2.2
Doel en diersoort

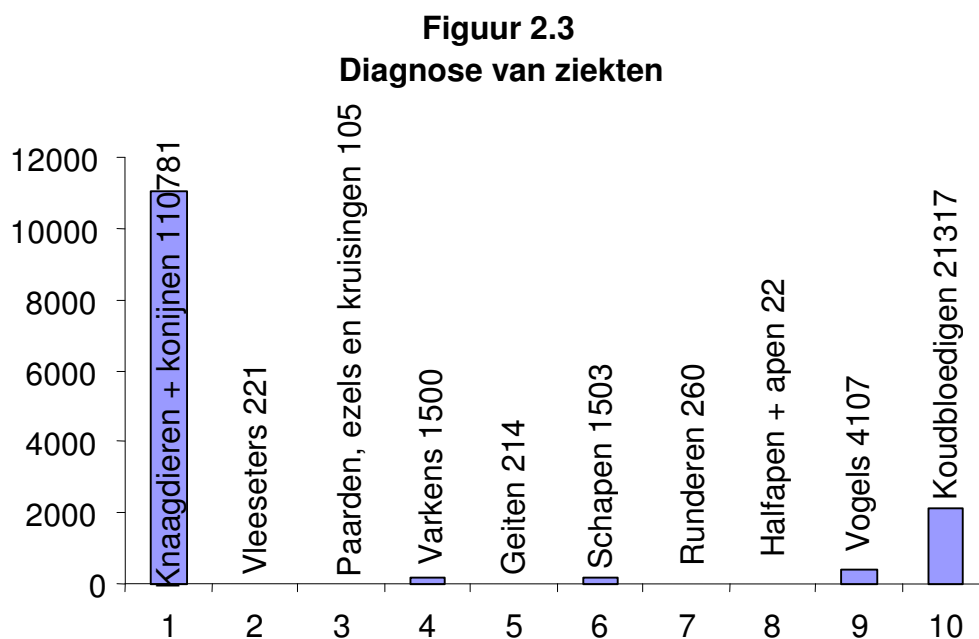
III.3.3. Diagnose van ziekten

Kolom 2.7 van EU-tabel 2 bevat een parameter die met het oog op nieuwe epidemieën in de Gemeenschap in de toekomst van belang kan zijn. Tabel 2.4 geeft het aantal gebruikte dieren in de 14 lidstaten per groep van soorten weer.

Tabel 2.4: Diersoorten die voor de diagnose van ziekten zijn gebruikt

Knaagdieren + konijnen	110781
Vleeseters	221
Paarden, ezels en kruisingen (Equidae)	96
Varkens (Sus)	1500
Geiten (Capra)	214
Schapen (Ovis)	1503
Runderen (Bos)	260
Halfapen + apen	22
Vogels (Aves)	4107
Koudbloedigen	21317

Koudbloedigen maken 15,2 % uit van het totale aantal dieren dat voor de diagnose van ziekten is gebruikt.

III.4. Resultaten van EU-tabel 3: Toxicologisch of veiligheidsonderzoek per productcategorie/onderzoeksdoel

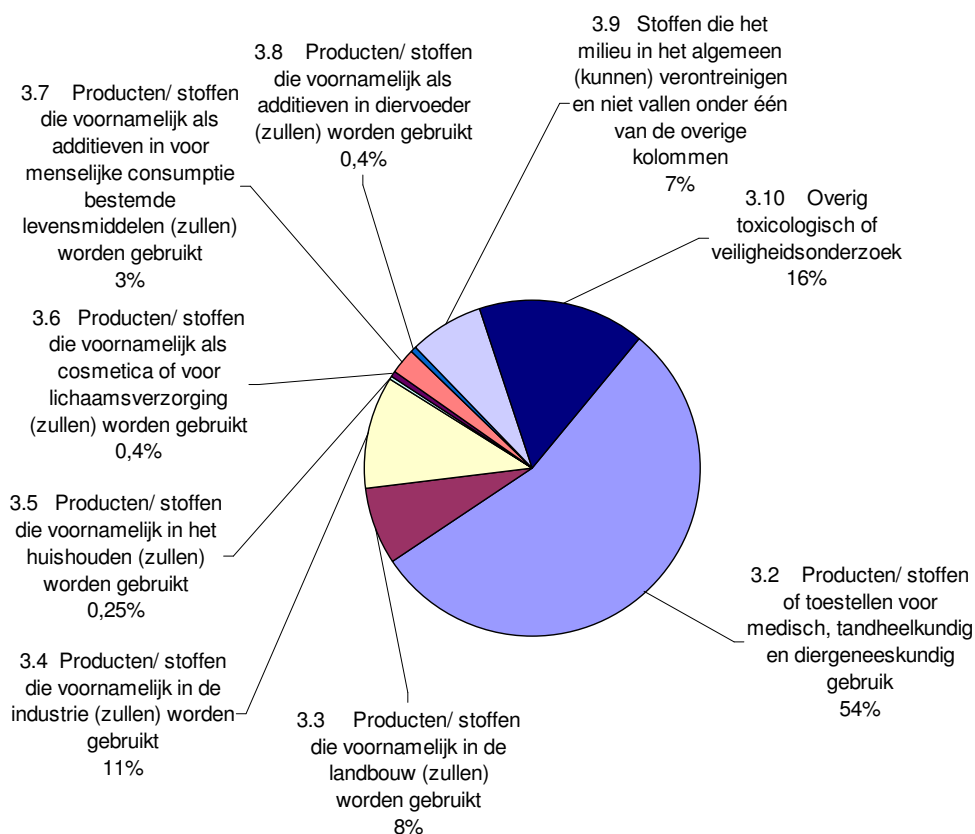
III.4.1. De gegevens

Veertien lidstaten hebben hun gegevens ingediend over dieren die zijn gebruikt voor toxicologisch of ander veiligheidsonderzoek van producten of andere onderzoeksdoelen.

Tabel 3.1 van dit verslag bevat de geconsolideerde resultaten van dieren die in 14 lidstaten zijn gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek (EU-tabel 3).

III.4.2. Verwerking en interpretatie van de gegevens

Figuur 3.1
Dieren gebruikt voor toxicologische of andere
veiligheidsonderzoeken van producten
Gegevens over 1999

Voor het eerst geeft het statistisch verslag een representatief overzicht van de aantallen dieren die in de 14 lidstaten zijn gebruikt voor toxicologisch of ander veiligheidsonderzoek, ingedeeld naar de productcategorie waarvoor de proeven moesten worden uitgevoerd.

Er moet op worden gewezen dat de dieren die voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek zijn gebruikt, slechts 10 % uitmaken van het totale aantal dieren dat voor experimentele doeleinden is gebruikt.

Het aantal dieren dat is gebruikt voor toxicologisch onderzoek van producten/stoffen voor diervoeding, voor additieven in voor de menselijke consumptie bestemde levensmiddelen, voor cosmetica en voor het huishouden, is zeer klein (4 %), dit in vergelijking met de andere producten of onderzoeksdoelen.

Producten of toestellen die voor medische, diergeneeskundige en tandheelkundige toepassingen worden gebruikt, beslaan 54 % van het oppervlak van de grafiek.

De groep producten/stoffen die vallen onder het toezicht van autoriteiten belast met de veiligheid van chemische producten voor de gezondheid en het milieu, zoals industriële chemicaliën en bestrijdingsmiddelen, is goed voor het gebruik van 19 % van de dieren.

Een andere belangrijke groep is “ander” toxicologisch onderzoek (16 %).

Tabel 3.1: Aantal dieren gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek
Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort of groep van soorten	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medisch, tand- heelkundig en diergenees- kundig gebruik	3.3 Produc- ten/ stoffen die voorna- melijk in de landbouw (zullen) wor- den gebruikt	3.4 Produc- ten/ stoffen die voorna- melijk in de industrie (zul- len) worden gebruikt	3.5 Produc- ten/ stoffen die voorna- melijk in het huishouden (zullen) wor- den gebruikt	3.6 Producten/ stoffen die voornamelijk als cosmetica of voor lichaams- verzorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voor- namelijk als addi- tieven in voor men- selijke consumptie bestemde levens- middelen (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/ stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kun- nen) verontrei- nigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overig toxicologisch of veiligheids- onderzoek	3.11 Totaal
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	178484	4360	10677	931	1621	14758	486	1782	91728	305587
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	181155	29470	45040	563	237	5779	942	2161	25773	292597
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	22953	5120	15351	39	27	120	30	74	4270	48422
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	2588	871	0	0	0	115	0	0	212	3786
1.e. Andere knaagdieren (andere Rodentia)	0	0	0	0	0	0	26	158	0	184
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	21175	1504	5520	438	1447	57	0	203	1037	31573
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	274	0	0	0	0	0	0	0	16	290
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	8373	357	3	0	0	0	0	0	165	8898
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	10	0	0	0	0	0	0	0	0	10
1.j. Andere vleeseters (andere Carnivora)	10	0	0	0	0	0	0	0	0	10
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	129	0	0	0	0	0	0	0	0	129
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	2165	48	0	0	0	0	0	14	120	2347
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	4	23	0	0	0	0	0	0	0	27
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	613	97	0	0	0	0	0	24	46	780
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	319	57	0	0	0	6	5	0	4	391
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	496	0	0	0	0	0	0	0	72	568
1.r. Smalneusapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	3078	0	10	0	0	0	0	0	30	3119
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere Mammalia)	0	270	0	0	0	0	0	4	0	274
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	0	4738	0	0	0	0	0	0	0	4738
1.v. Andere vogels (andere Aves)	8150	5788	0	0	0	0	0	0	112	14050
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	0	0	0	0	0	0	0	845	0	845
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	3702	8274	9991	70	15	30	1820	52047	5862	82163
1.z. TOTAAL	433678	60977	86592	2041	3347	20865	3309	57312	129447	800788

III.4.3 Diersoort en productcategorie

Omwille van een overzichtelijke presentatie zijn in tabel 3.2 van dit verslag enkele producten van EU-tabel 3 alsmede enkele diersoorten gegroepeerd.

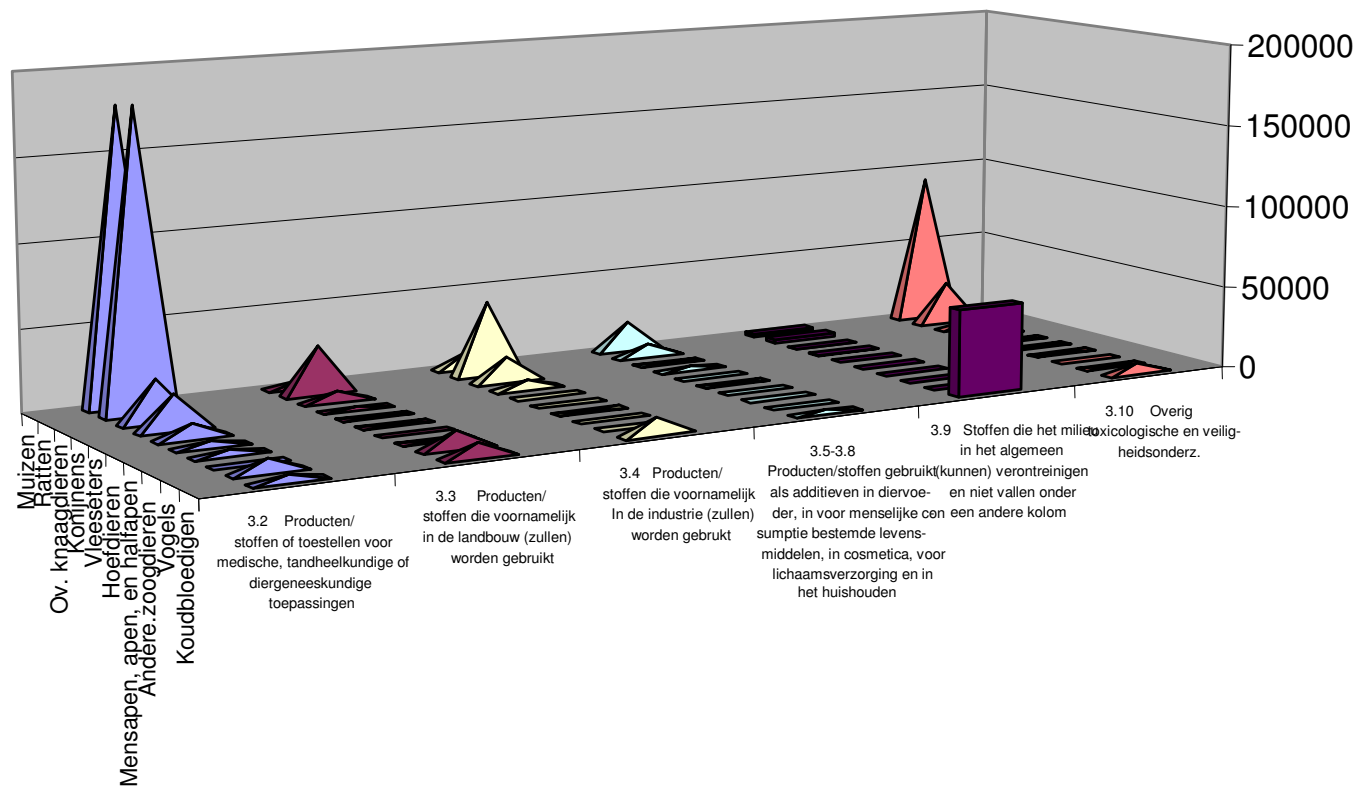
De grafiek van figuur 3.2 toont het aantal gebruikte dieren per diersoort afgezet tegen de productcategorie / het onderzoeksdoel.

Interessant is dat de kolom “stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen” wordt gekenmerkt door een tendens naar het gebruik van uit milieuoogpunt relevante soorten zoals vissen en amfibieën.

Tabel 3.2: Aantal dieren gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek van producten

3.1 Soort of groep van soorten	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medisch, tand- heelkundig en diergenees- kundig gebruik	3.3 Producten/ stoffen die voornamelijk in de land- bouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/ stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) wor- den gebruikt	3.5-3.8 Producten/stoffen die worden gebruikt als additieven in diervoeder, in voor menselijke con- sumptie bestemde levensmiddelen, in cosmetica, voor lichaamsverzorging en in het huishouden	3.9 Stoffen die in het milieu in het algemeen kunnen verontreinigen en niet vallen onder één van de andere kolommen	3.10 Overig toxicologisch of veiligheids- onderzoek	3.11 Totaal
Muizen	178484	4360	10677	17796	1782	91728	305587
Ratten	181155	29470	45040	7521	2161	25773	292597
Andere knaagdieren	25541	5991	15351	357	232	4482	52392
Konijnen	21175	1504	5520	1942	203	1037	31573
Vleeseters	8667	357	3	0	0	181	9208
Hoefdieren	3230	225	0	11	38	170	3674
Mensapen + andere apen + halfapen	3574	0	10	0	0	102	3687
Andere zoogdieren	0	270	0	0	4	0	274
Vogels	8150	10526	0	0	0	112	18788
Koudbloedigen	3702	8274	9991	1935	52892	5862	83008
1.z. TOTAAL	433678	60977	86592	29562	57312	129447	800788

Figuur 3.2
Indeling naar productcategorie en diersoort

III.5. Resultaten van EU-tabel 4: Dieren gebruikt voor onderzoek naar ziekten

III.5.1. De gegevens

Veertien lidstaten hebben hun gegevens ingediend over de dieren die zijn gebruikt voor onderzoek naar ziekten van mens en dier. Over de periode 1996-1997 waren dat negen lidstaten.

Tabel 4.1 van dit verslag bevat de geconsolideerde resultaten van 14 lidstaten (EU-tabel 4).

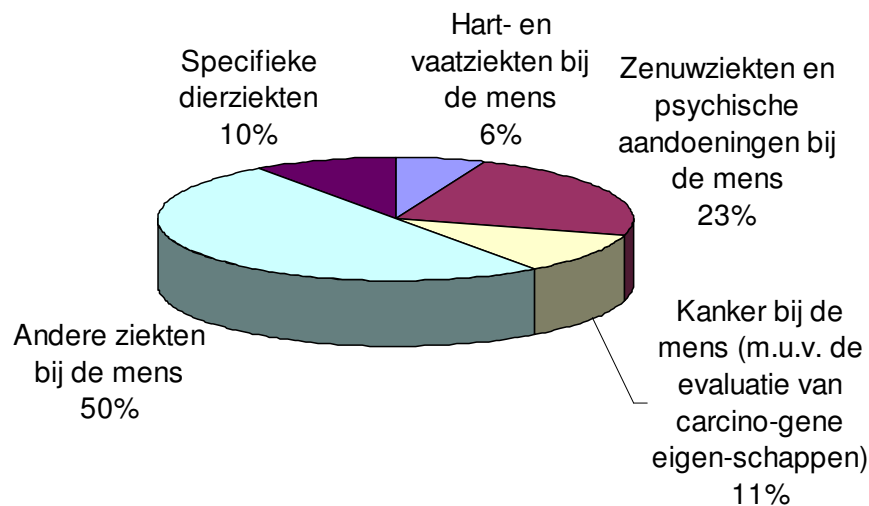
III.5.2. Verwerking en interpretatie van de gegevens

Figuur 4.1 geeft per groep van ziekten het corresponderende percentage van de voor ziekte-onderzoek gebruikte proefdieren aan.

Het aantal dieren gebruikt voor onderzoek naar ziekten bedraagt 50,4 % van het totale aantal voor experimentele doeleinden gebruikte dieren.

Het gebruikspatroon van 1999 komt overeen met dat van 1996, met uitzondering van een daling van het aantal dieren dat is gebruikt voor kankeronderzoek bij de mens.

Figuur 4.1
Aantal dieren gebruikt voor onderzoek van ziekten
Gegevens over 1999

Tabel 4.1: Aantal dieren gebruikt voor proefnemingen voor onderzoek naar ziekten bij mens en dier
Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort of groep van soorten	4.2 Hart- en vaatziekten bij de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen bij de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. onderzoek van carcinogene eigenschappen of risico's)	4.5 Andere ziekten bij de mens	4.6 Specifiek op dierziekten gericht onderzoek	4.7 Totaal
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	125795	557955	483527	1619102	176115	2962494
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	140217	528076	50931	591762	12545	1323531
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	7507	10683	1324	75658	5818	100990
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	3226	2281	424	14268	6445	26644
1.e. Andere knaagdieren (andere Rodentia)	744	26761	0	7779	1005	36289
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	14037	1610	1583	34847	5803	57880
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	83	401	3	433	1640	2560
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	2085	192	158	6039	1352	9826
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	159	611	12	705	23	1510
1.j. Andere vleeseters (andere Carnivora)	0	28	0	2999	322	3349
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (Equidae)	16	0	0	588	434	1038
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	4485	283	125	9518	13393	27804
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	133	0	3	970	90	1196
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	614	525	48	15405	6666	23258
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	147	0	0	3665	5639	9451
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	455	0	455
1.q. Breedneusapen (<i>Cebioidea</i>)	37	274	5	922	0	1238
1.r. Smalneusapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	84	469	176	2528	0	3257
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	6	0	6
1.t. Andere zoogdieren (andere Mammalia)	68	22	0	764	144	998
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	0	160	0	270	0	430
1.v. Andere vogels (andere Aves)	2053	8322	211	33738	148908	193232
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	0	24	0	242	114	380
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	550	436	500	9018	250	10754
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	153	935	0	57996	89612	148696
1.z. TOTAAL	302193	1140048	539030	2489677	476318	4947266

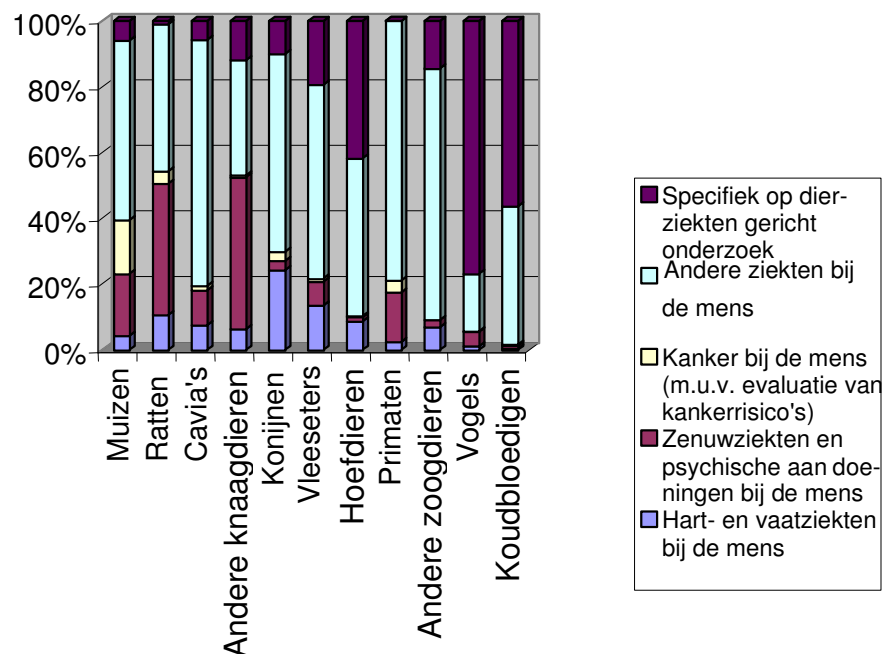
Tabel 4.2: Dieren gebruikt voor onderzoek naar ziekten per diersoort

Soort of groep van soorten	Hart- en vaat- ziekten bij de mens	Zenuwziekten en psychische aandoe- ningen bij de mens	Kanker bij de mens (m.u.v. onderzoek van carcinogene eigenschappen)	Andere ziekten bij de mens	Specifiek op dierziekten gericht onderzoek	Totaal
Muizen	125795	557955	483527	1619102	176115	2962494
Ratten	140217	528076	50931	591762	12545	1323531
Cavia's	7507	10683	1324	75658	5818	100990
Andere knaagdieren	3970	29042	424	22047	7450	62933
Konijnen	14037	1610	1583	34847	5803	57880
Vleeseters	2327	1232	173	10176	3337	17245
Hoefdieren	5395	808	176	30146	26222	62747
Primaten	121	743	181	3911	0	4956
Andere zoogdieren	68	22	0	764	144	998
Vogels	2053	8482	211	34008	148908	193662
Koudbloedigen	703	1395	500	67256	89976	159830
TOTAAL	302193	1140048	539030	2489677	476318	4947266

Soort of groep van soorten, %	Hart- en vaatziekten bij de mens	Zenuwziekten en psychische aandoe- ningen bij de mens	Kanker bij de mens (m.u.v. onderzoek van carcinogene eigenschappen)	Andere ziekten bij de mens	Specifiek op dierziekten gericht onderzoek	Totaal
Muizen	4,25	18,83	16,32	54,65	5,94	100,00
Ratten	10,59	39,90	3,85	44,71	0,95	100,00
Cavia's	7,43	10,58	1,31	74,92	5,76	100,00
Andere knaagdieren	6,31	46,15	0,67	35,03	11,84	100,00
Konijnen	24,25	2,78	2,73	60,21	10,03	100,00
Vleeseters	13,49	7,14	1,00	59,01	19,35	100,00
Hoefdieren	8,60	1,29	0,28	48,04	41,79	100,00
Primaten	2,44	14,99	3,65	78,91	0,00	100,00
Andere zoogdieren	6,81	2,20	0,00	76,55	14,43	100,00
Vogels	1,06	4,38	0,11	17,56	76,89	100,00
Koudbloedigen	0,44	0,87	0,31	42,08	56,29	100,00

De soorten van tabel 4.1 zijn in tabel 4.2 verder gegroepeerd. Ook is voor iedere diersoort of -groep berekend welk percentage voor het onderzoek van de diverse groepen ziekten is gebruikt; deze percentages zijn in het onderste deel van tabel 4.2 weergegeven.

Figuur 4.2
Diersoorten gebruikt bij onderzoek naar ziekten
Gegevens voor 1999

Het bovenste deel van de kolom geeft het percentage dieren aan die werden gebruikt bij onderzoek naar dierziekten. Bij twee diergroepen gaat het om significante aantallen: vogels en koudbloedigen. Op de vergadering van nationale deskundigen is gemeld dat deze diergroepen veel worden gebruikt om vaccins te controleren.

III.6. Resultaten van EU-tabel 5: Dieren gebruikt voor productie en kwaliteitscontrole van producten voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen

III.6.1. De gegevens

Veertien lidstaten hebben hun gegevens ingediend van dieren die zijn gebruikt bij de productie en kwaliteitscontrole van producten voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen.

Het aantal dieren dat wordt gebruikt bij de productie en kwaliteitscontrole van producten voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen bedraagt 14 % van het totale aantal dieren dat voor experimentele doeleinden wordt gebruikt.

Tabel 5.1 van dit verslag bevat de geconsolideerde resultaten van de 14 lidstaten die deze gegevens hebben ingediend (EU-tabel 5).

Ten gevolge van afwijkingen in de door enkele lidstaten ingediende gegevens worden de gegevens van tabel 5.1 niet nader geïnterpreteerd.

Tabel 5.1: Aantal dieren gebruikt voor de productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medische, diergeneeskundige en tandheelkundige toepassingen

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1	Soort of groep van soorten	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving 1)	5.3 EG-wetgeving m.i.v. van de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa 2)	5.5 Andere wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2/ 5.3/ 5.4/ 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
1.a.	Muizen (<i>Mus musculus</i>)	34884	478819	27	24506	380716	69798	988750
1.b.	Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	5243	14758	150	4874	81349	18277	124651
1.c.	Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	10460	50807	39	4512	43998	2649	112465
1.d.	Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	1249	6330	376	21	198	189	8363
1.e.	Andere knaagdieren (andere Rodentia)	15	0	0	0	0	0	15
1.f.	Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1193	28251	224	487	15884	5438	51477
1.g.	Katten (<i>Felis catus</i>)	68	427	0	16	25	11	547
1.h.	Honden (<i>Canis familiaris</i>)	0	508	0	0	76	180	764
1.i.	Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	0	0	0	0	30	104	134
1.j.	Andere vleeseters (andere Carnivora)	0	582	0	0	0	10	592
1.k.	Paarden, ezels en kruisingen (Equidae)	70	122	0	0	7	102	301
1.l.	Varkens (<i>Sus</i>)	605	3072	5	0	1885	3217	8784
1.m.	Geiten (<i>Capra</i>)	2	0	0	0	16	1	19
1.n.	Schapen (<i>Ovis</i>)	292	832	0	0	517	464	2105
1.o.	Runderen (<i>Bos</i>)	283	1077	55	0	281	184	1880
1.p.	Halfapen (Prosimia)	0	0	0	0	0	0	0
1.q.	Breedneusapen (Ceboidea)	0	0	0	0	0	35	35
1.r.	Smalneusapen (Cercopithecoidea)	0	519	0	12	276	37	844
1.s.	Mensapen (Hominoidea)	0	0	0	0	0	0	0
1.t.	Andere zoogdieren (andere Mammalia)	0	0	0	0	0	0	0
1.u.	Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	160	30	0	0	0	0	190
1.v.	Andere vogels (andere Aves)	1140	70492	48	1248	8747	4198	85873
1.w.	Reptielen (Reptilia)	0	0	0	0	0	0	0
1.x.	Amfibieën (Amphibia)	70	0	0	0	0	0	70
1.y.	Vissen (Pisces)	0	2850	4690	0	4280	0	11820
1.z.	TOTAAL	55734	659476	5614	35676	538285	104894	1399679

Voorbeelden: 5.2 - Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het UK (of van Frankrijk)
5.3 - Het UK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 - Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 - Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 - Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)

Opmerking:

Voorbeeld:

De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de proef wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd, geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.

III.7. Resultaten van geharmoniseerde EU-tabel 6: Herkomst van regelgeving gehanteerd voor dieren gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek

III.7.1. De gegevens

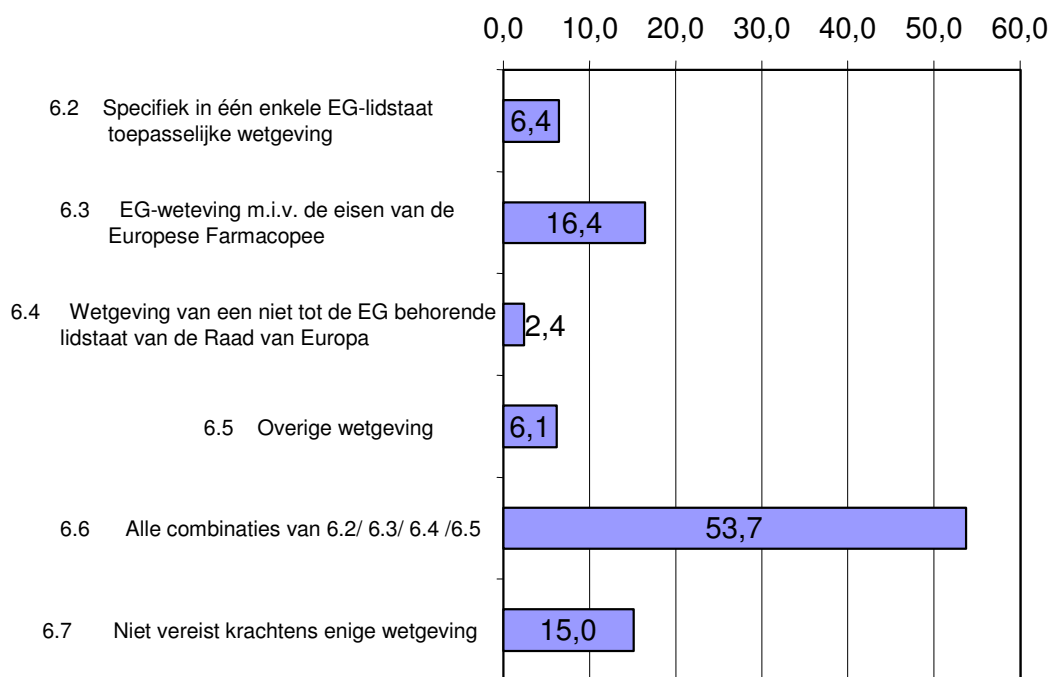
Veertien lidstaten hebben hun gegevens ingediend over de herkomst van wettelijke vereisten voor dieren die worden gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek.

Tabel 6.1 van dit verslag bevat de geconsolideerde resultaten van de 14 lidstaten die hun gegevens hebben ingediend (EU-tabel 6).

III.7.2. Verwerking en interpretatie van de gegevens

Figuur 6.1

Percentage gebruikte dieren afgezet tegen de herkomst van de wettelijke vereisten voor toxicologisch of ander veiligheidsonderzoek

De som van de percentages voor de afzonderlijke regelgevingen volgens de kolommen 6.2 t.m. 6.5 komt uit op een veel lager aantal gebruikte dieren (31,3%) dan combinaties van eisen (53,7%).

Tabel 6.1: Aantal dieren gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort of groep van soorten	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving)	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa 2)	6.5 Andere wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2/ 6.3/ 6.4/ 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	13840	64353	2049	13467	137089	51000	281798
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	9629	30571	8550	18462	190880	25287	283379
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	5098	8410	662	4196	26421	3618	48405
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	247	26	500	0	2767	246	3786
1.e. Andere knaagdieren (andere Rodentia)	0	0	0	0	32	158	190
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1799	6098	894	4626	16438	576	30431
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	17	40	0	0	229	1	287
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	119	437	1284	92	6678	256	8866
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	0	0	0	0	10	0	10
1.j. Andere vleeseters (andere Carnivora)	0	0	0	0	0	0	0
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	0	126	0	0	3	0	129
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	190	508	18	14	1198	356	2284
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	0	0	0	0	3	0	3
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	45	279	0	0	348	100	772
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	57	256	4	0	67	7	391
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	0	5	192	0	358	13	568
1.r. Smalneusapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	0	299	605	41	2083	91	3119
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere Mammalia)	0	0	0	0	0	274	274
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	0	0	0	0	4738	0	4738
1.v. Andere vogels (andere Aves)	717	4348	162	150	5077	369	10823
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	0	0	0	0	0	0	0
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	0	0	0	0	0	845	845
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	16892	9442	3120	5814	15234	31661	82163
1.z. TOTAAL	48650	125198	18040	46862	409653	114858	763261

Voorbeelden:

- 6.2 - Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het UK (of van Frankrijk)
- 6.3 - Het UK test overeenkomstig de EG-wetgeving
- 6.4 - Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
- 6.5 - Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
- 6.6 - Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)

Opmerking: De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de proef wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.

Voorbeeld: Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd, geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.

III.8. Resultaten van EU-tabel 7: Dieren gebruikt voor toxiciteitsproeven in toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek

III.8.1. De gegevens

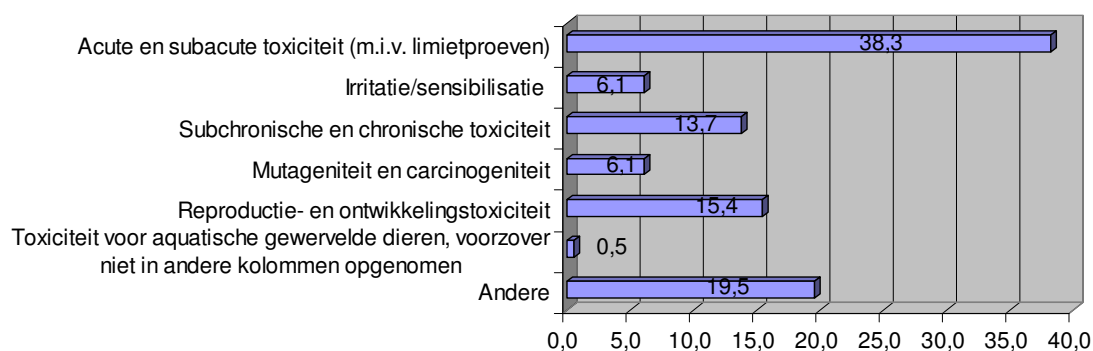
Veertien lidstaten hebben hun gegevens ingediend over dieren die worden gebruikt voor toxiciteitsproeven in toxicologisch of ander veiligheidsonderzoek van producten.

Tabel 7.1 van dit verslag bevat de geconsolideerde resultaten van de 14 lidstaten die gegevens hebben ingediend over dieren gebruikt voor verschillende toxicologisch onderzoekingen (EU-tabel 7).

III.8.2. Verwerking en interpretatie van de gegevens

Om de presentatie van de resultaten overzichtelijker te maken zijn enkele toxiciteitsproeven van tabel 7.1 gegroepeerd in tabel 7.2 van dit verslag. In de grafiek van figuur 7.1 wordt het percentage gebruikte dieren per categorie toxiciteitsproeven weergegeven.

Figuur 7.1
Percentage dieren gebruikt in toxiciteitsproeven voor
toxicologisch of ander veiligheidsonderzoek

Veruit het meeste onderzoek betreft proeven inzake acute en subacute toxiciteit (38 %). Wanneer de proeven inzake chronische en sub-chronische toxiciteit daarbij worden opgeteld, blijkt dat klassiek toxiciteitsonderzoek op korte en lange termijn in 1999 meer dan de helft (52 %) van het proefdiergebruik voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek uitmaakte.

Systemische effecten, bijzondere effecten (carcinogeniteit, mutageniteit) en reproductietoxiciteit maken ongeveer de helft uit van bovengenoemde percentages voor klassiek toxiciteitsonderzoek.

Het percentage voor milieutoxiciteit is laag.

Tot slot staat 19,5 % aangegeven voor “andere proeven”, waarvoor geen nadere indicatie is gegeven.

Tabel 7.1: Aantal dieren gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1. Soort of groep van soorten	7.2 Methoden voor de bepoeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van limietproeven)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Sub-chronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelings-toxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductie-toxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische gewervelde dieren, voorzover niet in andere kolommen opgevoerd	7.12 Andere	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	16992	63444	55215	20	3006	0	39255	11931	2128	14917	3180	42	77884	288994
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	11910	18533	64353	1064	80	0	46180	10267	14459	9449	64331	0	45231	286628
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	60	812	7278	496	31225	0	2572	0	0	0	0	0	5958	48401
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	0	0	588	20	0	31	515	1029	0	20	0	0	1583	3786
1.e. Andere knaagdieren (andere Rodentia)	0	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	158	184
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	6	127	4209	6723	385	4331	1650	0	5251	0	4237	0	4525	31512
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	0	0	40	0	0	0	184	0	0	0	0	0	63	287
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	0	19	3500	118	0	0	4085	0	0	0	0	0	1212	8970
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10
1.j. Andere vleeseters (andere Carnivora)	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	0	0	83	0	0	0	22	0	0	0	0	0	18	123
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	0	185	442	12	0	0	533	0	39	0	0	0	1073	2284
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	23
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	0	0	133	0	20	0	72	0	0	0	41	0	492	758
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	0	0	162	0	0	0	61	0	0	0	0	0	162	385
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	0	0	233	0	0	0	195	0	0	0	0	0	140	568
1.r. Smalneusapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	0	8	1157	0	0	0	1567	0	0	0	0	0	427	3159
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere Mammalia)	270	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	522	792
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	1566	104	114	0	0	0	120	50	4358	0	360	0	0	6672
1.v. Andere vogels (andere Aves)	521	4	4395	0	0	0	2545	0	2790	0	0	0	1657	11912
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	795	845
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	20636	12744	8962	0	0	0	7273	0	8410	0	10471	4085	10201	83247
1.z. TOTAAL	51961	96137	151173	8459	34716	4371	107505	23277	37435	24386	83140	4222	152764	781866

Tabel 7.2: Groepering naar de aard van de dierproeven volgens tabel 7.1

7.1 Soort of groep van soorten	Acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van limietproeven)	Irritatie/sensibilisatie	Subchronische en chronische toxiciteit	Mutageniteit en carcinogeniteit	Reproductie- en ontwikkelings-toxiciteit	Toxiciteit voor aquatische gewervelde dieren, voorzover niet in andere kolommen opgenomen	Andere	Totaal
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	135651	3026	39255	26848	5308	42	77884	288994
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	94796	1144	46180	19716	78790	0	45231	286628
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	8150	31721	2572	0	0	0	5958	48401
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	588	51	515	1049	0	0	1583	3786
1.e. Andere knaagdieren (andere Rodentia)	26	0	0	0	0	0	158	184
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	4342	11439	1650	0	9488	0	4525	31512
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	40	0	184	0	0	0	63	287
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	3519	118	4085	0	0	0	1212	8970
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	0	0	0	0	0	0	10	10
1.j. Andere vleeseters (andere Carnivora)	6	0	0	0	0	0	0	6
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (Equidae)	83	0	22	0	0	0	18	123
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	627	12	533	0	39	0	1073	2284
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	0	0	0	0	0	0	23	23
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	133	20	72	0	41	0	492	758
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	162	0	61	0	0	0	162	385
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Cebioidea</i>)	233	0	195	0	0	0	140	568
1.r. Smalneusapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	1165	0	1567	0	0	0	427	3159
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere Mammalia)	270	0	0	0	0	0	522	792
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	1784	0	120	50	4718	0	0	6672
1.v. Andere vogels (andere Aves)	4920	0	2545	0	2790	0	1657	11912
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	50	0	0	0	0	0	795	845
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	42342	0	7273	0	18881	4085	10201	83247
1.z. TOTAAL	299271	47546	107505	47663	120575	4222	152764	781866

III.9. Resultaten van EU-tabel 8: Aard van toxiciteitsproeven uitgevoerd in het kader van toxicologisch of ander veiligheidsonderzoek van producten

III.9.1. De gegevens

Tabel 8.1 van dit verslag is de geconsolideerde tabel betreffende de aard van de toxiciteitsproeven in het kader van toxicologisch of ander veiligheidsonderzoek van producten, voor de 14 lidstaten die hun gegevens hebben ingediend (EU-tabel 8).

III.9.2. Verwerking en interpretatie van de gegevens

Ten gevolge van inconsistenties tussen de ingediende gegevens is besloten, de resultaten niet nader te interpreteren.

Tabel 8.1: Aantal dieren gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1. Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limietproef)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Sub-chronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelingstoxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductietoxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische gewervelde dieren, voorzover niet in andere kolommen opgevoerd	8.12 Andere	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik	11115	22418	111669	1857	9682	1556	87409	20158	15424	15564	40599	0	104855	442306
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	7431	5156	10641	605	5472	570	2968	2173	7590	1001	14401	326	7666	66000
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt	8432	9764	16216	4295	16498	1359	3545	52	2940	4535	14113	15	4951	86715
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt	0	0	360	417	0	9	0	0	0	0	0	85	341	1212
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt	1667	267	66	897	313	534	0	0	570	55	410	15	108	4902
8.f. Producten/ stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	367	4341	1222	103	352	81	1527	839	0	237	197	0	1291	10557
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	0	0	51	0	0	0	0	408	0	0	0	0	600	1059
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de andere kolommen	16342	19924	19709	477	1412	329	10447	4000	7352	2008	10971	3449	8458	104878
8.i. Ander toxicologisch of veiligheidsonderzoek	8510	41455	5010	218	2399	117	4791	897	3557	2582	2323	0	14836	86695
8.j. TOTAAL	47214	82143	136474	7963	33304	3897	100945	20887	33585	22664	79476	3890	135894	708336

DEEL B: GEGEVENS VAN DE LIDSTATEN EN SAMENVATTING VAN DE DOOR HEN GEMAAKTE OPMERKINGEN

BELGIË

Opmerkingen van de Belgische autoriteiten

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door het ministerie van Middenstand en Landbouw.

Algemene opmerkingen

1. De wettelijke grondslag voor het verzamelen van statistische gegevens in België is het Koninklijk Besluit van 14 november 1993 dat voorschrijft dat alle laboratoria jaarlijks hun statistische gegevens over het gebruik van dieren aan de veterinaire diensten toezenden.
2. De statistische gegevens over 1999 zijn voor de eerste maal op de gestandaardiseerde reeks statistische tabellen van de Europese Unie verzameld. Voorafgaand aan het verzamelen waren er richtsnoeren gezonden aan de directeurs van alle laboratoria. Het doel hiervan was, de wijze waarop hergebruikte dieren in de tabellen worden opgenomen alsmede de koppeling tussen de verschillende tabellen, te verduidelijken. Alle laboratoria die in 1999 actief waren, hebben hun statistische gegevens ingeleverd.

Specifieke opmerkingen

1. Het is opmerkelijk dat in 1999 in België het totale aantal dieren dat voor onderzoek of andere wetenschappelijke doeleinden wordt gebruikt, *ten opzichte van de cijfers voor 1996*, met 47,87 % is afgenomen.
2. Een nauwkeurigere vergelijking van de gegevens van 1999 met die van 1998 brengt de volgende trends aan het licht:
 - 2.1. Knaagdieren en konijnen zijn de meest gebruikte groep dieren en wel hoofdzakelijk voor "onderzoek, ontwikkeling en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch, diergeneeskundig en tandheelkundig gebruik".
 - 2.2. De tweede groep bestaat uit de koudbloedigen in fundamenteel onderzoek, onderzoek naar milieutoxiciteit en levensmiddelenonderzoek.
 - 2.3. Het totale aantal gebruikte dieren in 1999 (790 089 dieren) was 5,6 % lager in vergelijking met het cijfer voor 1998 (837 560 dieren).
 - 2.4. Het aantal knaagdieren en konijnen is met 2,11 % toegenomen.
 - 2.5. Het gebruik van "vleeseters", waarvan het gebruik bij het brede publiek gevoelig ligt, vertoont een regelmatige daling: het aantal dat bij proefnemingen is gebruikt, is afgenomen met 20,8 % voor honden en met 40,9 % voor katten.

- 2.6. Het aantal varkens is met 7,1 % toegenomen, maar van andere landbouwhuisdieren is minder gebruik gemaakt (schapen: -15,7 %; geiten: -7,1 %; runderen: -4,9 %; paarden en ezels: -1,1 %).
- 2.7. Het aantal primaten is verminderd met 41,7 %.
- 2.8. Het aantal vogels is afgenomen met 64,2 %.
- 2.9. Het gebruik van koudbloedigen was 28,2 % lager dan in 1999.

Ter afsluiting wordt gesteld dat er in België twee belangrijke trends inzake het gebruik van proefdieren zichtbaar zijn. De eerste is een bevestiging van de daling van het gebruik van honden en katten, en de tweede betreft de vermindering van het gebruik van primaten. Deze laatste vermindering is een gevolg van het feit dat er voor enkele vormen van veiligheidsonderzoek van farmacologische producten minder primaten worden gebruikt.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	446677	346842	69164	8587	22084	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	169662	106913	57209	0	5540	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	37397	11994	25145	178	80	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	4074	1448	2616	0	10	
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	15567					
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	20968	15787	5063	0	118	631
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	104	51	53	0	0	66
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	1453	618	789	28	18	554
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	0	0	0	0	0	0
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	0					
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	104					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	6511					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	104					
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	1014					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	1141					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	21	21	0	0	0	21
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	469	0	2	0	467	62
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	0					
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	915	915	0	0	0	
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	18811					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	147					
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	2143					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	62807					
1.z. TOTAAL	790089					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN**Indeling naar doel en diersoort**

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	119965	157688	110706	974	26811	25549	2001	2983	446677
2.b. Ratten	28738	114431	13577	313	9686	181	1579	1157	169662
2.c. Cavia's	594	9590	21383	100	5016	161	369	184	37397
2.d. Hamsters	1123	369	1255	104	1200	9	14	0	4074
2.e. Andere knaagdieren	617	14856	0	0	0	0	94	0	15567
2.f. Konijnen	2749	10803	5860	74	718	5	108	651	20968
2.g. Katten	35	13	3	28	0	0	25	0	104
2.h. Honden	271	246	0	70	531	1	334	0	1453
2.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	24	1	2	3	0	0	67	7	104
2.l. Varkens	1536	228	0	2875	134	22	132	1584	6511
2.m. Geiten	2	2	16	0	0	0	84	0	104
2.n. Schapen	292	84	0	3	0	14	23	598	1014
2.o. Runderen	184	180	0	246	31	0	45	455	1141
2.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.q. Breedneusapen	20	1	0	0	0	0	0	0	21
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	3	32	272	2	160	0	0	0	469
2.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.u. Kwartels	915	0	0	0	0	0	0	0	915
2.v. Andere vogels	6340	667	0	69	63	0	411	11261	18811
2.w. Reptielen	147	0	0	0	0	0	0	0	147
2.x. Amfibieën	673	0	0	0	0	0	1470	0	2143
2.y. Vissen	9750	23	0	0	4666	0	368	48000	62807
2.z. TOTAAL	173978	309214	153074	4861	49016	25942	7124	66880	790089

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelij k als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelij k als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids-on der-zoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	26187	0	0	0	0	0	0	60	376	26623
3.b. Ratten	8606	0	138	22	0	0	0	0	1108	9874
3.c. Cavia's	5016	0	0	0	0	0	0	0	0	5016
3.d. Hamsters	1200	0	0	0	0	0	0	0	0	1200
3.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.f. Konijnen	700	0	0	18	0	0	0	0	0	718
3.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.h. Honden	531	0	0	0	0	0	0	0	0	531
3.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.l. Varkens	86	48	0	0	0	0	0	0	0	134
3.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.o. Runderen	31	0	0	0	0	0	0	0	0	31
3.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.r. Smalneusapen excl. mensapen	160	0	0	0	0	0	0	0	0	160
3.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.v. Andere vogels	63	0	0	0	0	0	0	0	0	63
3.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.y. Vissen	1400	1526	1000	0	0	0	0	740	0	4666
3.z. TOTAAL	43980	1574	1138	40	0	0	0	800	1484	49016

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	25812	44837	45676	204995	3064	324384
4.b. Ratten	3335	47550	3089	72611	838	127423
4.c. Cavia's	894	923	0	19567	20	21404
4.d. Hamsters	627	100	67	502	104	1400
4.e. Andere knaagdieren	155	13015	0	2104	97	15371
4.f. Konijnen	1670	70	190	1382	354	3666
4.g. Katten	0	0	0	0	0	0
4.h. Honden	215	32	0	204	42	493
4.i. Fretten	0	0	0	0	3	3
4.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0
4.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	6	6
4.l. Varkens	319	0	9	39	673	1040
4.m. Geiten	4	0	0	0	0	4
4.n. Schapen	154	0	0	140	15	309
4.o. Runderen	0	0	0	0	347	347
4.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0
4.q. Breedneusapen	0	0	0	1	0	1
4.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	2	0	304	0	306
4.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0
4.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0
4.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0
4.v. Andere vogels	0	0	0	7	1321	1328
4.w. Reptielen	0	0	0	0	114	114
4.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0
4.y. Vissen	0	0	0	120	305	425
4.z. TOTAAL	33185	106529	49031	301976	7303	498024

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen	8563	15713	0	20755	65646	1003	111680
5.b. Ratten	2938	534	0	0	9214	1204	13890
5.c. Cavia's	504	2212	0	3834	14933	0	21483
5.d. Hamsters	1249	104	0	0	0	6	1359
5.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.f. Konijnen	66	271	0	217	4384	996	5934
5.g. Katten	3	28	0	0	0	0	31
5.h. Honden	0	42	0	0	28	0	70
5.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
5.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
5.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	5	0	5
5.l. Varkens	0	180	0	0	585	2110	2875
5.m. Geiten	0	0	0	0	16	0	16
5.n. Schapen	0	3	0	0	0	0	3
5.o. Runderen	0	147	0	0	77	22	246
5.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
5.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
5.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	274	0	274
5.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
5.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
5.v. Andere vogels	0	10	0	0	59	0	69
5.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
5.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
5.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0
5.z. TOTAAL	13323	19244	0	24806	95221	5341	157935

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	902	1540	0	262	23500	607	26811
6.b. Ratten	330	0	0	590	8114	652	9686
6.c. Cavia's	0	256	0	272	4488	0	5016
6.d. Hamsters	0	0	0	0	1200	0	1200
6.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.f. Konijnen	0	0	0	0	718	0	718
6.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0
6.h. Honden	0	0	0	0	531	0	531
6.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
6.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0
6.l. Varkens	108	0	0	0	26	0	134
6.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
6.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0
6.o. Runderen	31	0	0	0	0	0	31
6.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
6.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
6.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	160	0	160
6.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
6.v. Andere vogels	63	0	0	0	0	0	63
6.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
6.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
6.y. Vissen	2000	526	0	0	1400	740	4666
6.z. TOTAAL	3434	2322	0	1124	40137	1999	49016

Voorbeelden: 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)

Voetnoten: 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

Noot: De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
Voorbeeld: Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Sub-chronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen	888	174	20625	0	0	0	920	0	0	800	86	0	3318	26811
7.b. Ratten	0	138	3859	0	0	0	3320	0	986	32	468	0	883	9686
7.c. Cavia's	0	0	4579	0	186	0	0	0	0	0	0	0	251	5016
7.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1200	1200
7.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.f. Konijnen	0	0	305	49	0	9	112	0	243	0	0	0	0	718
7.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.h. Honden	0	0	210	0	0	0	321	0	0	0	0	0	0	531
7.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.l. Varkens	0	0	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	108	134
7.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31	31
7.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	160
7.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	63	63
7.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.y. Vissen	1015	500	0	0	0	0	0	0	0	0	900	851	1400	4666
7.z. TOTAAL	1903	812	29764	49	186	9	4673	0	1229	832	1454	851	7254	49016

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelingstoxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductietoxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen	700	0	29744	43	186	9	4072	0	1229	832	494	0	6675	43984
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	750	200	150	0	0	0	0	0	0	0	0	326	48	1474
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt	50	138	150	0	0	0	0	0	0	0	900	0	0	1238
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt	0	0	18	15	0	3	0	0	0	0	0	0	0	36
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	215	0	0	0	0	0	0	0	0	0	60	525	0	800
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken	188	174	0	0	0	0	590	0	0	0	0	0	532	1484
8.j. TOTAAL	1903	512	30062	58	186	12	4662	0	1229	832	1454	851	7255	49016

DENEMARKEN

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door de “*Dyreforsøgstilsynet*” (Inspectie Dierproeven).

Opmerkingen van de Deense autoriteiten

Wanneer een dier voor de eerste maal voor experimentele doeleinden wordt gebruikt, wordt het in de statistieken opgenomen. Dieren die al vóór 1 januari 1999 voor experimentele doeleinden werden gebruikt, zijn niet in de statistieken voor het verslagjaar opgenomen.

Zoals blijkt uit de volgende bladzijden, bedroeg in 1999 het totale aantal gebruikte proefdieren 323 444 (waarvan er 29 018 “andere gewervelde dieren” zijn, voornamelijk vissen). Het aantal voor experimentele doeleinden gebruikte dieren is al jaren constant op circa 350 000, waarbij slechts kleine afwijkingen optreden, zoals bijvoorbeeld in 1998, toen het aantal tot 290 590 daalde. Deze plotselinge teruggang kan worden beschouwd als een toevallige afwijking, hetgeen wordt bevestigd door de cijfers voor 1997 en 1999 (380 322 resp. 323 444 dieren).

Anders dan in Denemarken is het aantal gebruikte dieren in verscheidene andere Europese landen de afgelopen twee decennia significant gedaald. Volgens de Inspectie Dierproeven (*Dyreforsøgstilsynet*) is dit verschil toe te schrijven aan het feit dat de Deense farmaceutische industrie haar activiteiten de afgelopen jaren flink heeft opgeschroefd, deels als gevolg van de stichting van nieuwe bedrijven. Deze stijging van de activiteit is niet gepaard gegaan met een evenredige stijging van het aantal voor experimentele doeleinden gebruikte dieren. Zo heeft een groot Deens farmaceutisch bedrijf de Inspectie Dierproeven laten weten dat het er de afgelopen jaren in is geslaagd, een aanzienlijk deel van zijn onderzoek en ontwikkeling te doen plaatsvinden met behulp van nieuw ontwikkelde, verfijnde (alternatieve) methoden, waarmee de behoefte aan proefdieren flink is verminderd. In het jaar 2000 verwacht dit bedrijf voor onderzoek en ontwikkeling circa 70 000 proefdieren te gebruiken. Wanneer het geheel en al afhankelijk zou zijn van de methoden die in 1990 beschikbaar waren, zou dit ene bedrijf in 2000 alleen al zo'n 1 miljoen proefdieren nodig hebben gehad.

Getalsmatig wordt de grootste schommeling gevonden bij het gebruik van muizen en ratten, te weten in 1999 een totaal van 260 544 dieren, dit is 81 %. *Cavia's* en konijnen zijn goed voor 16 974 dieren (5 %). Het aantal vissen, met een totaal van 28 741 (9 %), is hoger dan in de twee voorgaande jaren.

De aantallen voor diersoorten als katten, honden en apen zijn nooit lager geweest dan in 1999 (44, 143 resp. 0, t.w. tezamen 0,6 ‰).

Afgezien van het totale aantal, zijn er ten opzichte van voorgaande jaren geen grote verschillen in het gebruikspatroon van proefdieren. Speciaal te vermelden wijzigingen in het gebruikspatroon zijn de volgende. Er is een duidelijke daling in fundamenteel

biologisch onderzoek met dieren, van iets minder dan 100 000 naar 66 797 proefdieren. Tegelijkertijd is het gebruik van proefdieren voor onderzoek en ontwikkeling voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige producten en toestellen significant toegenomen van 102 823 in 1998 tot 153 671 in 1999, hoewel dit laatste cijfer overeenkomt met het gebruiksniveau van de voorgaande jaren. Op vergelijkbare wijze is het gebruik van proefdieren voor toxicologische en andere veiligheidsproeven van 14 573 in 1998 toegenomen tot 17 696 in 1999, wat ook weer in overeenstemming is met het gebruikspatroon van de voorgaande jaren.

Vergeleken met voorgaande jaren is het aantal dieren dat voor proefnemingen m.b.t. ziekten van mens en dier wordt gebruikt, significant toegenomen; het gaat in totaal om 195 666 dieren, t.w. 60 %. Terwijl het gebruiksniveau in samenhang met hart- en vaatziekten bij de mens meer dan gehalveerd is, is het gebruik van proefdieren in samenhang met zenuwziekten en psychische aandoeningen bij de mens sterk toegenomen, en dit wordt weerspiegeld bij andere ziekten bij de mens.

Op het gebied van toxicologie blijft het aantal voor "andere letale methoden" gebruikte dieren dalen. Ook de aantallen dieren gebruikt voor proeven voor huidirritatie en huidsensibilisatie dalen voortdurend. In 1999 zijn 21 knaagdieren gebruikt voor proeven inzake acute of subacute toxiciteit bij cosmetica of artikelen voor lichaamsverzorging.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	163680	161674	1527	118	361	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	96864	91881	4340	0	643	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	10431	9148	1044	239	0	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	773	701	62	10	0	
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	537					
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	6543	6049	494	0	0	435
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	44	16	28	0	0	3
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	143	7	108	10	18	16
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	20	20	0	0	0	0
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	1151					
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	85					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	7192					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	111					
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	140					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	1476					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	11					
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	0	0	0	0	0	
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	5225					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	10					
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	267					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	28741					
1.z. TOTAAL	323444					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN**Indeling naar doel en diersoort**

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	36250	84530	25432	315	7098	1507	868	7680	163680
2.b. Ratten	17889	55990	8138	0	6510	6	1550	6781	96864
2.c. Cavia's	45	2317	3931	1003	2365	12	92	666	10431
2.d. Hamsters	100	653	0	0	10	0	10	0	773
2.e. Andere knaagdieren	0	511	0	0	26	0	0	0	537
2.f. Konijnen	928	1153	1442	0	512	2093	163	252	6543
2.g. Katten	7	12	17	0	0	0	8	0	44
2.h. Honden	14	47	3	0	69	0	0	10	143
2.i. Fretten	20	0	0	0	0	0	0	0	20
2.j. Andere vleeseters	521	29	0	582	0	19	0	0	1151
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	39	0	0	2	0	5	39	0	85
2.l. Varkens	3847	1742	16	368	557	9	541	112	7192
2.m. Geiten	1	11	0	0	0	99	0	0	111
2.n. Schapen	139	0	0	1	0	0	0	0	140
2.o. Runderen	1164	52	0	40	0	12	63	145	1476
2.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.t. Andere zoogdieren	11	0	0	0	0	0	0	0	11
2.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.v. Andere vogels	5019	44	23	10	0	91	0	38	5225
2.w. Reptielen	10	0	0	0	0	0	0	0	10
2.x. Amfibieën	75	0	0	0	0	0	192	0	267
2.y. Vissen	718	6580	0	0	549	0	172	20722	28741
2.z. TOTAAL	66797	153671	39002	2321	17696	3853	3698	36406	323444

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelij k als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelij k als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids- onderzoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	4643	0	1920	0	0	207	58	0	270	7098
3.b. Ratten	2955	0	1120	0	14	892	755	0	774	6510
3.c. Cavia's	1991	0	200	23	0	0	0	0	151	2365
3.d. Hamsters	10	0	0	0	0	0	0	0	0	10
3.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	26	0	0	26
3.f. Konijnen	420	0	33	3	0	0	0	0	56	512
3.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.h. Honden	69	0	0	0	0	0	0	0	0	69
3.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.l. Varkens	553	0	0	0	0	0	0	0	4	557
3.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0	549	0	549
3.z. TOTAAL	10641	0	3273	26	14	1099	839	549	1255	17696

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	537	50006	18038	43260	5262	117103
4.b. Ratten	680	38568	1325	20115	303	60991
4.c. Cavia's	0	961	0	1128	16	2105
4.d. Hamsters	0	0	0	704	0	704
4.e. Andere knaagdieren	0	511	0	0	0	511
4.f. Konijnen	262	245	0	864	171	1542
4.g. Katten	0	19	0	0	0	19
4.h. Honden	0	18	1	34	0	53
4.i. Fretten	0	0	0	0	20	20
4.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	297	297
4.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	5	0	5
4.l. Varkens	285	170	4	683	2049	3191
4.m. Geiten	2	0	0	9	0	11
4.n. Schapen	0	0	0	0	134	134
4.o. Runderen	0	0	0	0	99	99
4.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0
4.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0
4.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0
4.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0
4.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0
4.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0
4.v. Andere vogels	0	0	0	44	1711	1755
4.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0
4.x. Amfibieën	0	0	0	46	0	46
4.y. Vissen	0	0	0	500	6580	7080
4.z. TOTAAL	1766	90498	19368	67392	16642	195666

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen	162	75	0	0	24304	1206	25747
5.b. Ratten	0	501	0	0	6564	1073	8138
5.c. Cavia's	1003	0	0	0	3931	0	4934
5.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0
5.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.f. Konijnen	13	0	0	0	1115	314	1442
5.g. Katten	0	3	0	0	7	7	17
5.h. Honden	0	0	0	0	0	3	3
5.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
5.j. Andere vleeseters	0	582	0	0	0	0	582
5.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	2	0	2
5.l. Varkens	337	0	0	0	15	32	384
5.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
5.n. Schapen	0	0	0	0	1	0	1
5.o. Runderen	36	0	0	0	4	0	40
5.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
5.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
5.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0
5.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
5.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
5.v. Andere vogels	0	21	0	0	12	0	33
5.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
5.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
5.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0
5.z. TOTAAL	1551	1182	0	0	35955	2635	41323

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	0	194	0	0	2586	4318	7098
6.b. Ratten	88	140	0	0	4387	1895	6510
6.c. Cavia's	0	0	0	0	2253	112	2365
6.d. Hamsters	0	0	0	0	10	0	10
6.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	26	0	26
6.f. Konijnen	0	40	0	0	410	62	512
6.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0
6.h. Honden	0	0	0	0	69	0	69
6.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
6.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0
6.l. Varkens	0	0	0	0	531	26	557
6.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
6.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0
6.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	0
6.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
6.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
6.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
6.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0
6.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
6.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
6.y. Vissen	0	0	0	0	0	549	549
6.z. TOTAAL	88	374	0	0	10272	6962	17696

- Voorbeelden:** 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen	0	714	2992	0	0	0	410	143	0	145	452	0	2242	7098
7.b. Ratten	0	704	962	0	0	0	1653	972	446	0	1507	0	266	6510
7.c. Cavia's	0	0	623	56	1600	0	0	0	0	0	0	0	86	2365
7.d. Hamsters	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
7.e. Andere knaagdieren	0	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26
7.f. Konijnen	0	0	49	57	0	18	126	0	0	0	134	0	128	512
7.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.h. Honden	0	0	6	0	0	0	54	0	0	0	0	0	9	69
7.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.l. Varkens	0	0	194	6	0	0	335	0	0	0	0	0	22	557
7.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	549	0	549
7.z. TOTAAL	0	1444	4836	119	1600	18	2578	1115	446	145	2093	549	2753	17696

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelingstoxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductietoxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen	0	656	3585	91	1345	0	1928	554	30	104	1230	0	1122	10645
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt	0	0	866	28	190	15	190	52	328	41	142	0	1414	3266
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt	0	0	23	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	26
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	0	0	270	0	0	0	320	509	0	0	0	0	0	1099
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	0	0	51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	549	0	549
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken	0	788	20	0	65	0	140	0	88	0	721	0	217	2039
8.j. TOTAAL	0	1444	4836	119	1600	18	2578	1115	446	145	2093	549	2753	17696

DUITSLAND

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door het “*Bundesministerium für Verbraucherschutz, Ernährung und Landwirtschaft*” (Ministerie voor Consumentenbescherming, Voedselvoorziening en Landbouw).

Opmerkingen van de Duitse autoriteiten

De officiële cijfers op het moment dat dit verslag wordt opgesteld, hebben betrekking op het jaar 1999. In deze verslagperiode is het aantal proefdieren met 58 822 toegenomen tot 1 591 miljoen ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit betekent een stijging met 3,8 % ten opzichte van 1998. De stijging wordt met name veroorzaakt door fundamenteel onderzoek alsmede door de ontwikkeling van de diagnostiek enz. Hoewel op grond van de statistieken moeilijk uitvoerige conclusies kunnen worden getrokken, zou de ontwikkeling van nieuwe diagnostische middelen en gentechnologische procedures een oorzaak van de stijging kunnen zijn. De stijging van de aantallen dieren zou ook kunnen worden toegeschreven aan de groeiende betekenis van fundamenteel onderzoek. Anderzijds moet worden vastgesteld dat het aantal van de voor de beproeving van producten gebruikte dieren, bijvoorbeeld voor de ontwikkeling of geneesmiddelen, al jaren daalt.

In de afzonderlijke categorieën lopen de trends voor het gebruik van dieren uiteen; de grootse dalingen in 1999 ten opzichte van het voorgaande jaar betreffen cavia's (-7,8 %) en konijnen (-21,7 %). Daarentegen zijn de aantallen met name bij vissen (29,6 %), vogels (23 %) en muizen (1,8 %) toegenomen. De aantallen apen en halfapen zijn ten opzichte van het jaar daarvoor met 21,8 % gestegen. Ook de aantallen honden en katten zijn in de verslagperiode toegenomen. Hierbij moet echter worden bedacht dat, daar de absolute aantallen klein zijn, één enkel groot project al een aanzienlijke stijging kan teweegbrengen. Mensapen worden sinds 1991 in Duitsland niet meer gebruikt.

Bij dierproeven in 1999 in Duitsland gebruikte dieren (aantal, soort en herkomst)

	Totaal	Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land ¹⁾	Dieren afkomstig uit andere landen die partij zijn bij de overeenkomst ¹⁾	Dieren afkomstig uit andere bronnen ¹⁾	Hergebruikte dieren
Muizen	775.932				
Ratten	403.227				
Cavia's	42.891				
Goudhamsters ²⁾					
Andere knaagdieren	18.020				
Konijnen	50.623				428
Halfapen	271				0
Breedneusapen ³⁾					
Smalneusapen ³⁾	1.813				123
Mensapen	0				
Honden	6.031				213
Katten	1.124				31
Andere vleeseters	376				
Paarden, ezels en kruisingen	657				
Varkens	10.494				
Geiten en schapen	2.596				
Runderen	4.018				
Andere zoogdieren	660				
Kwartels ⁴⁾					
Andere vogels	92.792				
Reptielen	21				
Amfibieën	5.915				
Vissen	173.933				
Totaal	1.591.394				

¹⁾ De Verordening van 1 augustus 1988 betreffende kennisgeving inzake voor proefnemingen gebruikte gewervelde dieren biedt geen rechtsgrondslag voor het verzamelen van informatie over de herkomst van dieren.

²⁾ Dieren van deze soort worden onder "andere knaagdieren" opgevoerd.

³⁾ Breedneusapen en smalneusapen m.u.v. mensapen worden samen onder "andere apen" opgevoerd.

⁴⁾ Deze dieren worden niet afzonderlijk, maar onder "vogels" opgevoerd.

**In 1999 in Duitsland bij proefnemingen voor specifieke doeleinden gebruikt
aantal dieren**

		Alle soorten	Geselecteerde soorten		
			Knaagdieren en konijnen	Honden en katten	Primates
1	Fundamenteel biologisch (inclusief medisch) onderzoek	438.017	346.596	471	251
2	Onderzoek naar, ontwikkeling en kwaliteitscontrole (inclusief veiligheidsonderzoek) van producten of toestellen voor medisch en dier-geneeskundig gebruik	643.423	620.878	4.611	1.484
3	Diagnose van ziekten ¹	312.057	249.700	1.306	398
4	Bescherming van mens, dier en milieu door toxicologisch of veiligheidsonderzoek ²	170.439	63.967	389	53
5	Onderwijs en opleiding ³				
6	Andere				

¹ Deze gegevens hebben alleen betrekking op gewervelde dieren die zijn gebruikt voor onderzoek naar of het testen van methoden voor diagnose en preventieve of curatieve behandeling.

² Deze gegevens omvatten ook een relatief klein aantal dieren die niet voor eigenlijke veiligheidsonderzoeken maar bijvoorbeeld voor effectiviteitsproeven zijn gebruikt.

³ De Dierenbeschermingswet van 1986 biedt geen rechtsgrondslag voor het verzamelen van statistische informatie op dit gebied.

Aantal dieren dat in 1999 in Duitsland is gebruikt bij proefnemingen voor specifieke doeleinden betreffende de bescherming van mens, dier en milieu door toxicologisch of veiligheidsonderzoek (m.i.v. veiligheidsonderzoek van producten of toestellen voor medische en diergeneeskundige toepassingen)¹

			Geselecteerde soorten		
			Knaagdieren en konijnen	Honden en katten	Primaten
		Alle soorten			
1	Stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	46.673	31.755	233	38
2	Stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt ¹	49.553	28.196	156	0
3	Stoffen die voornamelijk als cosmetica of voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt ¹				
4	Stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt ¹				
5	Stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt en niet vallen onder 1, 2, 3 en 4 ¹				
6	Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen in één van de overige categorieën	74.213	4.016	0	15
7	Veiligheidsonderzoek van producten of toestellen voor medisch of diergeneeskundig gebruik ¹				

¹ Over dit aspect is geen afzonderlijk informatie verzameld.

**Aantal dieren dat in (jaar) in de Bondsrepubliek Duitsland voor proefnemingen
inzake ziekten en aandoeningen¹**

is gebruikt

		Alle soorten	Geselecteerde soorten		
			Knaagdieren en konijnen	Honden and katten	Primaten
1	Kanker bij de mens (m.u.v. onderzoek naar carcinogene risico's)				
2	Hart- en vaatziekten bij de mens				
3	Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens				
4	Andere ziekten van de mens				
5	Dierziekten				

Opmerking: Wanneer een proefneming onder één van de posten 2 t/m 4 betrekking heeft op kanker, dient deze onder kanker te worden opgevoerd.

¹ Wanneer de aard van ziekte of aandoening bij de mens niet nauwkeurig bekend is, moeten de gegevens onder post 4 worden opgevoerd.

In 1999 voor wettelijk vereiste proeven in Duitsland gebruikte aantallen dieren

				Geselecteerde soorten		
				Knaagdieren en konijnen	Honden and katten	Primaten
			Alle soorten			
1	Alleen verslag- leggende partij					
2	Andere partijen en andere staten	Andere partijen of lidstaten				
		Andere staten				
3	1 + 2: verslag- leggende partij en andere partijen/staten		450.690	406.213	3.536	607
4	Totaal		450.690	406.213	3.536	607

Opmerking: Deze gegevens betreffen wettelijk opgelegde proeven in het kader van de kennisgeving of toelating van stoffen of producten.

GRIEKENLAND

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door de *Ypoyrgeio Gevrgiaw, Gen. Diey/Nsh Kthniatrikhw* (Ministerie van Landbouw, Diergeneeskundige Dienst).

Opmerkingen van de Griekse autoriteiten

Proefnemingen met gewervelde dieren in Griekenland zijn onderworpen aan de volgende voorschriften:

- (a) Wet nr. 2015/92 (Staatscourant I 30) ter goedkeuring van het Europees Verdrag inzake de bescherming van gewervelde dieren gebruikt voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden;
- (b) Presidentieel besluit nr. 160/91 (Staatscourant I 64) inzake de bescherming van dieren gebruikt voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden, in overeenstemming met Richtlijn 86/609/EEG van de Raad.

In overeenstemming met bovenstaande voorschriften:

- zijn vergunningen verleend aan wetenschappers om proefnemingen met dieren uit te voeren (artikelen 7 en 14 van Richtlijn 86/609/EEG)
- zijn fok- en toeleveringsinstellingen voor proefnemingen geregistreerd (artikelen 15, 16, 19 en 21 van Richtlijn 86/609/EEG).

1. INSTELLINGEN

Proefnemingen worden uitgevoerd in daartoe geregistreeerde instellingen, waarvan er in totaal 21 zijn.

Deze kunnen als volgt worden opgesplitst:

a)	Universiteiten en academische ziekenhuizen	7
b)	Ziekenhuizen	3
c)	Onderzoeksinstellingen	5
d)	Farmaceutische bedrijven	2
e)	Landbouwkundige en diergeneeskundige laboratoria	3
f)	Andere onderzoeksinstellingen	1

2. PROEFNEMINGEN

Het totale aantal uitgevoerde proefnemingen kan als volgt worden opgesplitst:

68,1 % voor ziekten bij mens en dier

2,1 % ter controle op de kwaliteit van geneesmiddelen, en van tandheelkundige en diergeneeskundige producten en toestellen

1,72 % voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek.

Er worden geen dieren gebruikt voor proeven met cosmetica en reinigingsmiddelen.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	3566	3566				
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	1900	1900				
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	240	240				
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)						
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)						
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	632	595			37	50
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)						
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	2				2	
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)						
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)						
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	6					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	65					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)						
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	1146					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	209					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)						
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)						
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)						
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)						
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)						
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	60				60	
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	20					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)						
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	1840					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)						
1.z. TOTAAL	9686					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN

Indeling naar doel en diersoort

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	1831	650	100			735	250		3566
2.b. Ratten	450	253			148	493	556		1900
2.c. Cavia's						200	40		240
2.d. Hamsters									
2.e. Andere knaagdieren									
2.f. Konijnen	305	8	18	17		119	165		632
2.g. Katten									
2.h. Honden							2		2
2.i. Fretten									
2.j. Andere vleeseters									
2.k. Paarden, ezels en kruisingen							6		6
2.l. Varkens						31	34		65
2.m. Geiten									
2.n. Schapen	1088	19			20	15	4		1146
2.o. Runderen	139			8			62		209
2.p. Halfapen									
2.q. Breedneusapen									
2.r. Smalneusapen excl. mensapen									
2.s. Mensapen									
2.t. Andere zoogdieren									
2.u. Kwartels							60		60
2.v. Andere vogels						20			20
2.w. Reptielen									
2.x. Amfibieën	200						1640		1840
2.y. Vissen									
2.z. TOTAAL	4013	930	118	25	168	1613	2819		9602

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids onderzoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen										
3.b. Ratten		72						10	66	148
3.c. Cavia's										
3.d. Hamsters										
3.e. Andere knaagdieren										
3.f. Konijnen										
3.g. Katten										
3.h. Honden										
3.i. Fretten										
3.j. Andere vleeseters										
3.k. Paarden, ezels en kruisingen										
3.l. Varkens										
3.m. Geiten		20								20
3.n. Schapen										
3.o. Runderen										
3.p. Halfapen										
3.q. Breedneusapen										
3.r. Smalneusapen excl. mensapen										
3.s. Mensapen										
3.t. Andere zoogdieren										
3.u. Kwartels										
3.v. Andere vogels										
3.w. Reptielen										
3.x. Amfibieën										
3.y. Vissen										
3.z. TOTAAL		92						10	66	168

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	71	621	689	1785	50	3216
4.b. Ratten	110	91	222	623	150	1196
4.c. Cavia's					240	240
4.d. Hamsters						
4.e. Andere knaagdieren						
4.f. Konijnen	105		4	253	70	432
4.g. Katten						
4.h. Honden						
4.i. Fretten						
4.j. Andere vleeseters						
4.k. Paarden, ezels en kruisingen						
4.l. Varkens	15			16		31
4.m. Geiten						
4.n. Schapen	19				1103	1122
4.o. Runderen					139	139
4.p. Halfapen						
4.q. Breedneusapen						
4.r. Smalneusapen excl. mensapen						
4.s. Mensapen						
4.t. Andere zoogdieren						
4.u. Kwartels						
4.v. Andere vogels					20	20
4.w. Reptielen						
4.x. Amfibieën					200	200
4.y. Vissen						
4.z. TOTAAL	320	712	915	2677	1972	6596

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen							
5.b. Ratten		160					160
5.c. Cavia's							
5.d. Hamsters							
5.e. Andere knaagdieren							
5.f. Konijnen	10	25					35
5.g. Katten							
5.h. Honden							
5.i. Fretten							
5.j. Andere vleeseters							
5.k. Paarden, ezels en kruisingen							
5.l. Varkens							
5.m. Geiten							
5.n. Schapen							
5.o. Runderen		8					8
5.p. Halfapen							
5.q. Breedneusapen							
5.r. Smalneusapen excl. mensapen							
5.s. Mensapen							
5.t. Andere zoogdieren							
5.u. Kwartels							
5.v. Andere vogels							
5.w. Reptielen							
5.x. Amfibieën							
5.y. Vissen							
5.z. TOTAAL	10	193					203

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldavië, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen							
6.b. Ratten	148						148
6.c. Cavia's							
6.d. Hamsters							
6.e. Andere knaagdieren							
6.f. Konijnen							
6.g. Katten							
6.h. Honden							
6.i. Fretten							
6.j. Andere vleeseters							
6.k. Paarden, ezels en kruisingen							
6.l. Varkens							
6.m. Geiten							
6.n. Schapen		20					20
6.o. Runderen							
6.p. Halfapen							
6.q. Breedneusapen							
6.r. Smalneusapen excl. mensapen							
6.s. Mensapen							
6.t. Andere zoogdieren							
6.u. Kwartels							
6.v. Andere vogels							
6.w. Reptielen							
6.x. Amfibieën							
6.y. Vissen							
6.z. TOTAAL	148	20					168

- Voorbeelden:** 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen														
7.b. Ratten	84		64											148
7.c. Cavia's														
7.d. Hamsters														
7.e. Andere knaagdieren														
7.f. Konijnen														
7.g. Katten														
7.h. Honden														
7.i. Fretten														
7.j. Andere vleeseters														
7.k. Paarden, ezels en kruisingen														
7.l. Varkens														
7.m. Geiten														
7.n. Schapen					20									20
7.o. Runderen														
7.p. Halfapen														
7.q. Breedneusapen														
7.r. Smalneusapen excl. mensapen														
7.s. Mensapen														
7.t. Andere zoogdieren														
7.u. Kwartels														
7.v. Andere vogels														
7.w. Reptielen														
7.x. Amfibieën														
7.y. Vissen														
7.z. TOTAAL	84		64		20									168

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductie toxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen														
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	20		52		20									92
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt														
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt														
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt														
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	54													54
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt														
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	10													10
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken			12											12
8.j. TOTAAL	84		64		20									168

SPANJE

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn verstrekt door het *Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, Subdirección General de Sanidad Animal* (Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, directoraat-generaal Levende Have, Dienst Gezondheid van Dieren).

Opmerkingen van de Spaanse autoriteiten

Geen opmerkingen

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	261.301	187.840	70.008	985	2.468	0
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	134.070	123.669	9.514	0	887	0
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	13.892	11.448	2.059	370	15	0
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	674	559	40	0	75	0
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	553	0	0	0	0	0
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	19.496	19.193	230	6	67	1.350
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	1.080	1.080	0	0	0	7
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	725	522	197	0	6	83
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	26	26	0	0	0	0
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	0	0	0	0	0	0
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	6	0	0	0	0	0
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	3.292	0	0	0	0	0
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	100	0	0	0	0	0
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	677	0	0	0	0	0
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	106	0	0	0	0	0
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	96	82	6	0	8	40
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	0	0	0	0	0	0
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	318	0	0	0	318	0
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	18.709	0	0	0	0	0
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	0	0	0	0	0	0
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	255	0	0	0	0	0
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	20.350	0	0	0	0	0
1.z. TOTAAL	475.726					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN**Indeling naar doel en diersoort**

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	54.241	84.143	5.074	18.432	65.037	27.745	3.922	2.707	261.301
2.b. Ratten	33.455	74.640	3.015	0	12.299	1.005	7.886	1.770	134.070
2.c. Cavia's	274	7.284	445	2.409	3.281	90	38	71	13.892
2.d. Hamsters	206	195	79	120	0	21	24	29	674
2.e. Andere knaagdieren	130	106	0	0	0	0	136	181	553
2.f. Konijnen	730	4.713	454	3.744	5.066	3.375	961	453	19.496
2.g. Katten	8	43	16	7	0	0	0	1.006	1.080
2.h. Honden	30	378	0	21	227	0	66	3	725
2.i. Fretten	0	26	0	0	0	0	0	0	26
2.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	6	0	6
2.l. Varkens	319	1.468	0	584	339	62	349	171	3.292
2.m. Geiten	0	0	0	0	0	100	0	0	100
2.n. Schapen	42	178	0	178	170	32	17	60	677
2.o. Runderen	0	36	0	0	49	0	21	0	106
2.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.q. Breedneusapen	31	54	0	0	11	0	0	0	96
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.u. Kwartels	288	0	30	0	0	0	0	0	318
2.v. Andere vogels	9.776	1.498	0	1.498	2.461	507	0	2.969	18.709
2.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.x. Amfibieën	85	10	0	0	0	0	160	0	255
2.y. Vissen	625	17.400	0	0	2.275	50	0	0	20.350
2.z. TOTAAL	100.240	192.172	9.113	26.993	91.215	32.987	13.586	9.420	475.726

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelij k als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelij k als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids- onderzoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	33.589	210	31	0	1.561	30	0	0	29.616	65.037
3.b. Ratten	11.332	0	586	0	80	0	0	256	45	12.299
3.c. Cavia's	3.061	0	40	0	27	0	0	0	153	3.281
3.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.f. Konijnen	2.843	0	528	357	1.266	0	0	0	72	5.066
3.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.h. Honden	227	0	0	0	0	0	0	0	0	227
3.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.l. Varkens	339	0	0	0	0	0	0	0	0	339
3.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.n. Schapen	170	0	0	0	0	0	0	0	0	170
3.o. Runderen	49	0	0	0	0	0	0	0	0	49
3.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.q. Breedneusapen	11	0	0	0	0	0	0	0	0	11
3.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.v. Andere vogels	2.364	0	0	0	0	0	0	0	97	2.461
3.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.y. Vissen	50	0	275	0	0	30	1.820	100	0	2.275
3.z. TOTAAL	54.035	210	1.460	357	2.934	60	1.820	356	29.983	91.215

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	759	5.479	11.592	38.755	3.156	59.741
4.b. Ratten	3.911	7.928	3.385	10.648	295	26.167
4.c. Cavia's	37	40	0	433	29	539
4.d. Hamsters	0	30	0	46	20	96
4.e. Andere knaagdieren	0	89	0	53	100	242
4.f. Konijnen	260	2	2	365	118	747
4.g. Katten	0	8	0	0	0	8
4.h. Honden	53	0	0	22	0	75
4.i. Fretten	0	0	0	0	0	0
4.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0
4.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	110	0	110
4.l. Varkens	153	1	0	290	428	872
4.m. Geiten	0	0	0	0	0	0
4.n. Schapen	0	0	0	46	22	68
4.o. Runderen	0	0	0	0	0	0
4.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0
4.q. Breedneusapen	0	12	5	31	0	48
4.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0
4.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0
4.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0
4.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0
4.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0
4.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0
4.x. Amfibieën	0	0	10	0	0	10
4.y. Vissen	0	0	0	0	8.975	8.975
4.z. TOTAAL	5.173	13.589	14.994	50.799	13.143	97.698

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen	1.079	22.337	0	0	90	0	23.506
5.b. Ratten	0	2.916	0	0	25	74	3.015
5.c. Cavia's	34	2.740	0	0	10	70	2.854
5.d. Hamsters	0	124	0	0	0	75	199
5.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.f. Konijnen	343	1.736	0	0	28	2.091	4.198
5.g. Katten	0	7	0	16	0	0	23
5.h. Honden	0	21	0	0	0	0	21
5.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
5.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
5.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0
5.l. Varkens	122	408	0	0	0	54	584
5.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
5.n. Schapen	0	166	0	0	12	0	178
5.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	0
5.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
5.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
5.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0
5.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
5.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.u. Kwartels	0	30	0	0	0	0	30
5.v. Andere vogels	0	1.498	0	0	0	0	1.498
5.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
5.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
5.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0
5.z. TOTAAL	1.578	31.983	0	16	165	2.364	36.106

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	563	29.799	920	100	31.577	2.078	65.037
6.b. Ratten	200	10.073	34	0	1.905	87	12.299
6.c. Cavia's	179	2.756	0	0	346	0	3.281
6.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0
6.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.f. Konijnen	451	3.428	0	79	886	222	5.066
6.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0
6.h. Honden	32	50	0	0	119	26	227
6.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
6.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0
6.l. Varkens	0	339	0	0	0	0	339
6.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
6.n. Schapen	0	49	0	0	72	49	170
6.o. Runderen	0	0	0	0	49	0	49
6.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
6.q. Breedneusapen	0	5	0	0	0	6	11
6.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
6.v. Andere vogels	0	2.461	0	0	0	0	2.461
6.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
6.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
6.y. Vissen	100	150	0	0	275	1.750	2.275
6.z. TOTAAL	1.525	49.110	954	179	35.229	4.218	91.215

- Voorbeelden:** 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen	2.848	31.737	3.050	20	0	0	23.800	0	279	570	300	0	2.433	65.037
7.b. Ratten	1.302	288	582	54	80	0	2.496	0	211	0	100	0	7.186	12.299
7.c. Cavia's	0	224	185	0	566	0	2.306	0	0	0	0	0	0	3.281
7.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.f. Konijnen	0	0	2.201	1.312	357	615	76	0	129	0	70	0	306	5.066
7.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.h. Honden	0	0	0	23	0	0	180	0	0	0	0	0	24	227
7.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.l. Varkens	0	155	0	0	0	0	178	0	0	0	0	0	6	339
7.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	72	0	0	0	0	0	98	170
7.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	49	0	0	0	0	0	0	49
7.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	11
7.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	2.461	0	0	0	0	0	0	2.461
7.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.y. Vissen	425	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.850	2.275
7.z. TOTAAL	4.575	32.404	6.018	1.409	1.003	615	31.629	0	619	570	470	0	11.903	91.215

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelingstoxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductietoxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen	2.089	3.186	5.919	74	346	160	31.532	0	508	360	470	0	9.853	54.497
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	210	0	0	0	210
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt	695	128	69	163	397	8	0	0	0	0	0	0	0	1.460
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt	0	0	0	357	0	0	0	0	0	0	0	0	0	357
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt	1.561	0	0	791	107	447	0	0	0	0	0	0	28	2.934
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30	30
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	600	600
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	180	954	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.158
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken	50	28.136	30	0	153	0	97	0	111	0	0	0	1.392	29.969
8.j. TOTAAL	4.575	32.404	6.018	1.409	1.003	615	31.629	0	619	570	470	0	11.903	91.215

FRANKRIJK

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door het “*Ministère de la Recherche*” (Ministerie van Onderzoek).

Opmerkingen van de Franse autoriteiten

Overeenkomstig de artikelen 13 en 26 van Richtlijn 86/609/EEG van 24 november 1986 inzake de bescherming van dieren die voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt, is een statistisch overzicht opgesteld van het gebruik van dieren voor experimentele doeleinden in 1999. Het ministerie van Onderzoek, dat voor dit onderzoek verantwoordelijk is, heeft de Europese Commissie de in standaardformaat gepresenteerde Franse statistische gegevens toegestuurd.

Hiervoor is gebruik gemaakt van de reeks van acht tabellen die door de Commissie en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten zijn opgesteld en waarin de gevraagde informatie aan de hand van categorieën staat aangegeven. Er wordt aan herinnerd dat deze tabellen al eerder zijn gebruikt bij het opstellen van het overzicht voor 1997, aangezien de Franse autoriteiten toen bij de beproeving van de nieuwe geharmoniseerde structuur waren betrokken.

Methodologisch was er een vernieuwing ten opzichte van het voorgaande overzicht doordat de instellingen werd verzocht hun antwoorden op de vragenlijst desgewenst hetzij op diskette in PC- of Mac-formaat (inclusief de tabellen met de resultaten geformatteerd in Excel), hetzij per elektronische post in te dienen, waarbij de bus voor binnenkomende e-post met een wachtwoord was beveiligd. Het laatste systeem werd zeer naar waarde geschat, aangezien deze mogelijkheid voor bijna 20 % van de correspondentie (en van de reacties) is gebruikt.

Bij de analyse van deze resultaten passen enkele opmerkingen.

- Tussen 1990 en 1999, t.w. in bijna 10 jaar, is het totale aantal bij proefnemingen gebruikte gewervelde dieren gedaald met 37 %, wat overeenkomt met een gemiddelde daling van 5 % per jaar.
- De daling van het totale aantal gebruikte dieren is aanzienlijker bij particuliere instellingen dan in de publieke sector; deze bedroeg 75,6 % in 1997 maar was in 1999 afgenomen tot 61 %.
- Knaagdieren vormen nog steeds de grootste groep proefdieren. Hoewel er tussen 1990 en 1999 een daling van 36 % in het gebruikte aantal was, is hun relatieve belang in het totale aantal duidelijk toegenomen. Dit bedroeg 90,8 % in 1990 en liep op tot 91,6 % in 1999, waarbij er tussen 1997 en 1999 een opmerkelijke netto stijging was in het aantal gebruikte knaagdieren in laboratoria in de publieke sector.

- Het aantal konijnen is tussen 1990 en 1999 met 56 % afgenomen, maar tussen 1997 en 1999 was er een significante stijging in het gebruik ervan door laboratoria in de publieke sector.
- In 1999 bleek dat het aantal gebruikte honden, dat sinds 1990 met 33 % was gedaald, tussen 1997 en 1999 was toegenomen. Zij worden het meest gebruikt door particuliere instellingen, maar ook de vraag van laboratoria in de publieke sector is significant toegenomen.
- Het gebruik van katten, dat tussen 1990 en 1999 een daling van 34 % te zien gaf, is in laboratoria in de publieke sector hetzelfde gebleven.
- Het aantal gebruikte primaten is tussen 1990 en 1999 met 26 % gedaald. Na een daling in het gebruik ervan met slechts 2 % tussen 1993 en 1997, is er tussen 1997 en 1999 een verdere daling met 11 % gerapporteerd. Net als in 1997 werden er geen mensapen gebruikt.
- Sinds 1993 is het gebruik van varkens gestaag afgenomen, en wel met gemiddeld 11 % per jaar. In 1999 maakten varkens 0,4 % van de gebruikte gewervelde dieren uit, terwijl dat in 1993 nog 0,6 % was.
- Het aantal geiten en schapen is van 1997 tot 1999 met 46 % gestegen. Van 1990 tot 1999 bedroeg de jaarlijkse stijging gemiddeld 4 %.
- De schommelingen in het gebruik van koeien komen overeen met die bij geiten en schapen. De stijging tussen 1997 en 1999 is echter groter, en wel 90 %. Tussen 1990 en 1999 bedroeg de stijging gemiddeld 3 %, waarbij de laboratoria in de publieke sector de grootste gebruikers zijn.

Tenslotte acht het ministerie van Onderzoek het noodzakelijk dat, zoals in eerdere overzichten, ten behoeve van de transparantie een niet-EU-tabel wordt opgesteld voor een diercategorie waarvan het gebruik valt buiten de omschrijving van proefnemingen volgens artikel 2 van Richtlijn 86/609/EEG. Volgens dit artikel valt het doden van een dier op een "humane" wijze (de minst pijnlijke manier zoals door de huidige inzichten wordt geaccepteerd) om cellen, weefsels of organen te kunnen verwijderen, niet onder proefnemingen. Uit deze tabel blijkt dat het aantal dieren dat volgens "humane" methoden ten behoeve van *in vitro* onderzoek wordt gedood, nog steeds significant is: 255 089. Er bestaan duidelijke verschillen tussen de twee samenhangende vormen van gebruik. Tussen 1997 en 1999 is het gebruik van gewervelde dieren in "alternatieve methoden ter vervanging van dierproeven" toegenomen met 66 %, terwijl hun gebruik voor "fundamenteel onderzoek" met 51 % is afgenomen.

In een memorandum van 20 april 2001 is onze aandacht gevestigd op het feit dat enkele statistische overzichtstabellen over het gebruik van laboratoriumdieren in Frankrijk in 1999 onderlinge verschillen vertoonden. Met name de totalen van de tabellen 3, 6, 7 en 8 zouden gelijk moeten zijn aan het totaal in kolom 2.6 van tabel 2.

Dit probleem was bekend, maar desondanks is besloten, de verstrekte gegevens omwille van de transparantie te handhaven en omdat deze gegevens informatief kunnen zijn voor de Commissie en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten.

Er zijn twee hoofdoorzaken van deze verschillen:

1. De geënquêteerde instellingen moeten in elke tabel afzonderlijke gegevens (ingedeeld naar gebruikstype en soort) en de bijbehorende totalen inleveren. In een aantal gevallen is vastgesteld dat de som van de afzonderlijke gegevens verschilde - meestal lager was - van de aangegeven totalen. De belangrijkste oorzaak hiervan schijnt te zijn het feit dat de persoon die de dieren aanschaft, niet altijd dezelfde is die de proefnemingen uitvoert.
2. Het systeem om de coherentie binnen het overzicht te controleren, was gebaseerd op het detecteren van inconsistenties. Met andere woorden, bij het registreren van de resultaten werden alle tabellen die niet aan de coherentie-criteria voldeden, door de desbetreffende instellingen aan een nadere verificatie onderworpen.

2.1 Wanneer bij controle door deze instellingen bleek dat men de gegevens niet binnen een aanvaardbare termijn kon corrigeren, werd ervoor gekozen, de aangegeven totalen ongemoeid te laten. Bijgevolg is het werkelijke aantal gebruikte dieren waarschijnlijk een stuk lager (circa 0,25 %). Dit verklaart grotendeels dat de cijfers iets hoger zijn dan de totalen die eigenlijk in de tabellen 3, 6, 7 en 8 hadden moeten worden opgevoerd.

2.2 Bovendien was, bij antwoorden die afkomstig waren van een centrale proef-dierenfaciliteit, de controleprocedure gecompliceerder omdat eerst moest worden vastgesteld bij welke laboratoria die van deze gezamenlijke voorziening gebruik maken, het verschil zich voordeed, en in enkele gevallen omdat moeilijk kon worden onderscheiden tussen het aantal dieren dat werd aangeschaft en het aantal dieren dat werkelijk werd gebruikt.

Tot slot dient te worden opgemerkt dat de **grootste foutenmarge die tussen de samenhangende tabellen is vastgesteld, 0,4 % bedraagt**. Natuurlijk zou een marge van nul beter zijn geweest, maar de procedure om de gegevens op juistheid te controleren en de heterogeniteit van de instellingen maken dit soort weliswaar kleine verschillen onvermijdelijk.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	1.552.330	1.469.187	5.153	953	77.037	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	460.407	452.908	729	0	6.770	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	77.021	76.860	0	0	161	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	16.200	14.854	56	0	1.290	
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	9.405					
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	49.836	48.202	1.597	0	37	1.717
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	1.855	1.176	492	0	187	86
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	5.203	3.130	541	0	1.532	266
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	190	76	0	0	114	0
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	169					
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	440					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	8.897					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	1.839					
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	4.455					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	3.104					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	455	323	0	0	132	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	53	15	38	0	0	0
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	1.814	290	16	0	1.508	24
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	272					
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	442	430	0	0	12	
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	86.168					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	50					
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	6.187					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	22.805					
1.z. TOTAAL	2.309.597					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN

Indeling naar doel en diersoort

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	366.493	541.115	318.644	250.072	38.646	3.191	14.509	19.660	1.552.330
2.b. Ratten	106.582	266.242	17.028	0	55.933	320	13.174	1.128	460.407
2.c. Cavia's	1.769	13.660	30.857	23.919	6.349	53	275	139	77.021
2.d. Hamsters	3.800	2.137	0	6.102	221	0	72	3.868	16.200
2.e. Andere knaagdieren	2.416	6.914	15	0	0	50	0	10	9.405
2.f. Konijnen	4.428	10.775	18.853	1.219	6.711	16	1.520	6.314	49.836
2.g. Katten	151	1.191	14	210	184	0	0	105	1.855
2.h. Honden	20	2.220	0	410	2.486	0	67	0	5.203
2.i. Fretten	20	164	0	6	0	0	0	0	190
2.j. Andere vleeseters	134	25	0	10	0	0	0	0	169
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	200	85	55	42	46	0	12	0	440
2.l. Varkens	1.106	3.842	35	1.811	152	0	693	1.258	8.897
2.m. Geiten	616	11	0	0	0	0	32	1.180	1.839
2.n. Schapen	3.121	502	0	217	244	0	4	367	4.455
2.o. Runderen	1.213	1.222	0	255	23	44	2	345	3.104
2.p. Halfapen	455	0	0	0	0	0	0	0	455
2.q. Breedneusapen	15	38	0	0	0	0	0	0	53
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	239	72	519	0	957	0	4	23	1.814
2.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.t. Andere zoogdieren	2	0	0	0	270	0	0	0	272
2.u. Kwartels	430	0	0	0	0	0	0	12	442
2.v. Andere vogels	8.804	11.964	10.034	54.754	486	0	0	126	86.168
2.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	50	0	50
2.x. Amfibieën	2.580	16	0	0	0	0	3.591	0	6.187
2.y. Vissen	10.295	9.648	0	0	2.022	10	830	0	22.805
2.z. TOTAAL	514.889	871.843	396.054	339.027	114.730	3.684	34.835	34.535	2.309.597

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids-on der-zoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	32.373	100	1.371	0	60	1.131	0	222	3.389	38.646
3.b. Ratten	47.498	710	2.030	0	45	946	0	84	4.660	55.973
3.c. Cavia's	4.561	500	392	0	0	120	0	74	746	6.393
3.d. Hamsters	80	0	0	0	0	115	0	0	26	221
3.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.f. Konijnen	6.016	145	42	42	181	0	0	0	352	6.778
3.g. Katten	184	0	0	0	0	0	0	0	0	184
3.h. Honden	2.434	0	0	0	0	0	0	0	52	2.486
3.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.j. Andere vleeseters	10	0	0	0	0	0	0	0	0	10
3.k. Paarden, ezels en kruisingen	46	0	0	0	0	0	0	0	0	46
3.l. Varkens	134	0	0	0	0	0	0	14	0	148
3.m. Geiten	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4
3.n. Schapen	239	20	0	0	0	0	0	5	0	264
3.o. Runderen	18	0	0	0	0	0	5	0	0	23
3.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.r. Smalneusapen excl. mensapen	947	0	10	0	0	0	0	0	0	957
3.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.t. Andere zoogdieren	0	270	0	0	0	0	0	0	0	270
3.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.v. Andere vogels	147	339	0	0	0	0	0	0	0	486
3.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.y. Vissen	1.502	500	0	0	0	0	0	0	20	2.022
3.z. TOTAAL	96.193	2.584	3.845	42	286	2.312	5	399	9.245	114.911

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	36.985	229.938	97.889	453.530	92.184	910.526
4.b. Ratten	65.011	158.054	9.871	139.795	698	373.429
4.c. Cavia's	3.271	830	338	10.470	573	15.482
4.d. Hamsters	1.087	0	0	4.500	350	5.937
4.e. Andere knaagdieren	520	6.767	0	1.593	500	9.380
4.f. Konijnen	5.898	6	95	7.502	1.714	15.215
4.g. Katten	0	19	0	186	1.137	1.342
4.h. Honden	577	24	0	892	747	2.240
4.i. Fretten	0	0	0	184	0	184
4.j. Andere vleeseters	0	0	0	134	25	159
4.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	215	70	285
4.l. Varkens	1.338	4	11	881	2.190	4.424
4.m. Geiten	0	0	0	537	90	627
4.n. Schapen	81	0	16	2.336	1.190	3.623
4.o. Runderen	0	0	0	1.512	967	2.479
4.p. Halfapen	0	0	0	455	0	455
4.q. Breedneusapen	0	50	0	3	0	53
4.r. Smalneusapen excl. mensapen	17	67	0	185	0	269
4.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0
4.t. Andere zoogdieren	0	0	0	2	0	2
4.u. Kwartels	0	160	0	270	0	430
4.v. Andere vogels	0	399	136	3.795	15.904	20.234
4.w. Reptielen	0	0	0	18	0	18
4.x. Amfibieën	0	16	0	2.530	50	2.596
4.y. Vissen	135	0	0	8.876	10.942	19.953
4.z. TOTAAL	114.920	396.334	108.356	640.401	129.331	1.389.342

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen	1.510	327.441	0	1.751	208.558	29.456	568.716
5.b. Ratten	0	3.219	0	4.490	7.864	1.455	17.028
5.c. Cavia's	96	35.757	0	0	18.923	0	54.776
5.d. Hamsters	0	6.102	0	0	0	0	6.102
5.e. Andere knaagdieren	15	0	0	0	0	0	15
5.f. Konijnen	14	11.668	0	8	7932	450	20.072
5.g. Katten	0	224	0	0	0	0	224
5.h. Honden	0	410	0	0	0	0	410
5.i. Fretten	0	0	0	0	6	0	6
5.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	10	10
5.k. Paarden, ezels en kruisingen	55	42	0	0	0	0	97
5.l. Varkens	0	1.846	0	0	0	0	1.846
5.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
5.n. Schapen	0	217	0	0	0	0	217
5.o. Runderen	0	255	0	0	0	0	255
5.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
5.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
5.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	519	0	0	0	0	519
5.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
5.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
5.v. Andere vogels	0	64.210	0	578	0	0	64.788
5.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
5.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
5.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0
5.z. TOTAAL	1.690	451.910	0	6.827	243.283	31.371	735.081

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	950	3.455	0	8.582	21.107	4.512	38.606
6.b. Ratten	1.392	4.319	0	1.581	42.136	6.515	55.943
6.c. Cavia's	0	941	0	424	3.974	1.084	6.423
6.d. Hamsters	0	26	0	0	20	175	221
6.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.f. Konijnen	124	1.138	0	2.040	3.317	92	6.711
6.g. Katten	0	24	0	0	160	0	184
6.h. Honden	12	20	0	3	2.348	103	2.486
6.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
6.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	46	0	0	0	0	46
6.l. Varkens	4	79	0	14	55	0	152
6.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
6.n. Schapen	0	57	0	0	187	0	244
6.o. Runderen	0	23	0	0	0	0	23
6.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
6.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
6.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	40	877	40	957
6.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	270	270
6.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
6.v. Andere vogels	70	134	0	0	0	282	486
6.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
6.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
6.y. Vissen	0	20	0	500	0	1.502	2.022
6.z. TOTAAL	2.552	10.282	0	13.184	74.181	14.575	114.774

Voorbeelden: 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)

Noot: De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.

Voorbeeld: Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.

Voetnoten: 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen	3.035	3.282	7.096	0	0	0	7.111	1.280	0	1.073	550	0	15.219	38.646
7.b. Ratten	2.671	1.789	8.414	259	0	0	18.604	2.834	4.394	3.678	3.205	0	10.095	55.943
7.c. Cavia's	0	79	62	281	4.335	0	0	0	0	0	0	0	1.666	6.423
7.d. Hamsters	0	0	40	20	0	0	0	0	0	20	0	0	141	221
7.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.f. Konijnen	0	15	397	870	0	771	641	0	1.375	0	459	0	2.491	7.019
7.g. Katten	0	0	0	0	0	0	184	0	0	0	0	0	0	184
7.h. Honden	0	0	341	95	0	0	1.699	0	0	0	0	0	351	2.486
7.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.j. Andere vleeseters	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
7.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	22	0	0	0	0	0	18	40
7.l. Varkens	0	0	8	0	0	0	20	0	39	0	0	0	85	152
7.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	20
7.n. Schapen	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	224	230
7.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	5	17
7.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	7	49	0	0	0	901	0	0	0	0	0	40	997
7.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.t. Andere zoogdieren	270	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	270
7.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.v. Andere vogels	269	0	133	0	0	0	84	0	0	0	0	0	0	486
7.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.y. Vissen	0	1.502	112	0	0	0	100	0	100	0	100	100	40	2.054
7.z. TOTAAL	6.245	6.674	16.664	1.525	4.335	771	29.378	4.114	5.908	4.771	4.314	100	30.395	115.194

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductie toxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen	3.542	5.158	14.733	904	2.827	567	26.338	5.754	4.026	4.225	3.359	0	25.482	96.915
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	1.349	0	170	48	500	30	100	0	100	0	100	0	100	2.497
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt	172	0	0	252	142	0	1.249	0	550	56	0	0	1.424	3.845
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt	0	0	0	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt	0	60	45	100	120	81	0	0	0	0	0	0	20	426
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	288	736	179	0	0	0	260	0	0	0	0	0	729	2.192
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	0	0	0	0	0	0	38	180	0	137	0	0	274	629
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken	0	720	1.500	179	746	93	1.219	0	0	0	0	0	4.119	8.576
8.j. TOTAAL	5.351	6.674	16.627	1.525	4.335	771	29.204	5.934	4.676	4.418	3.459	0	32.148	115.122

IERLAND

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens van Ierland over 1999 zijn verstrekt door het *Department of Health and Children* (Ministerie voor Volksgezondheid en Kinderen).

Opmerkingen van de Ierse autoriteiten

Algemeen

- In totaal zijn er 73 929 dieren gebruikt; dit betekent een stijging van 7 % ten opzichte van 1998.
- In de verslagperiode waren er 456 geldige vergunningen afgegeven.
- In 1999 zijn er 182 nieuwe vergunningen afgegeven, dat betekent een daling van 27 % in het aantal vergunningen ten opzichte van het voorgaande jaar.
- Knaagdieren maakten 63 % uit van alle gebruikte dieren.
- Er zijn geen primaten gebruikt. Dit was in overeenstemming met het Ierse beleid om geen vergunningen af te geven voor het gebruik van primaten.
- Van de gebruikte dieren was 66 % (48 913) gefokt in geregistreerde fokbedrijven in Ierland.
- Commerciële concerns namen 26 % (19 165) van de gebruikte dieren voor hun rekening. Dit betekent een vermindering van 5 % in het commerciële gebruik van dieren ten opzichte van 1998.
- Universiteiten en andere onderwijsinstellingen namen 37 % (27 507) van alle voor wetenschappelijke proeven gebruikte dieren voor hun rekening.
- In 58 % van alle procedures (49 922) is geen verdoving gebruikt, gewoonlijk omdat de zwaarte van de proef dermate gering was dat er geen verdoving nodig was.
- 6 % van de dieren (4 524) is gebruikt in procedures waarbij verdoving is toegepast en het dier weer is kunnen bijkomen (certificaat B).
- Er zijn 691 genetisch gemodificeerde dieren voor experimentele activiteiten gebruikt. Dit is 1 % van de totale gebruikte aantallen.

Dieren gebruikt voor bijzondere doeleinden

- 32% van de dieren (23 463) was betrokken bij specifiek op dierziekten gericht onderzoek.
- 20 000 vissen (ruim 99 % van alle gebruikte vissen) zijn gebruikt voor de verplichte bewaking van infecties in gekweekte bestanden.

- 78 % van de in 1999 gebruikte 844 varkens was betrokken bij op dierziekten gericht onderzoek.
- In totaal zijn er 129 katten gebruikt, waarvan 87 % (112) voor onderzoek naar ziekten bij katten.
- In 1999 zijn er 312 honden gebruikt, waarvan 132 voor onderzoek naar ziekten bij de mens.
- Circa 10 % van de dieren is gebruikt voor onderzoek naar zenuwziekten en psychische aandoeningen bij de mens.
- Onderwijs en opleiding waren verantwoordelijk voor 2,5 % van de gebruikte dieren.

Toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek

- Er zijn geen dieren gebruikt voor de beproeving van cosmetische producten.
- Toxicologische en andere veiligheidsonderzoeken waren goed voor 17 % (12 347) van de gebruikte dieren. Van deze proeven is 97 % uitgevoerd om aan wetgeving te voldoen.
- 90% van de voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek gebruikte dieren waren muizen.
- Er zijn geen dieren gebruikt voor het uitvoeren van LD₅₀- of LC₅₀-proeven.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	31251	29244	1851	0	156	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	14484	11940	2544	0	0	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	1041	1041	0	0	0	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	133	6	108	0	19	
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	0					
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	915	814	101	0	0	0
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	129	129	0	0	0	12
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	312	304	0	8	0	93
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	0	0	0	0	0	0
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	0					
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	192					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	844					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	0					
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	1472					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	1862					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	13					
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	0	0	0	0	0	
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	1229					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	0					
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	0					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	20052					
1.z. TOTAAL	73929					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN**Indeling naar doel en diersoort**

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	5700	2562	11142	380	11040	63	328	36	31251
2.b. Ratten	6260	3158	4324	0	232	0	269	241	14484
2.c. Cavia's	0	0	388	124	484	9	36	0	1041
2.d. Hamsters	108	25	0	0	0	0	0	0	133
2.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.f. Konijnen	301	15	348	120	116	2	4	9	915
2.g. Katten	20	92	0	0	17	0	0	0	129
2.h. Honden	31	114	5	0	162	0	0	0	312
2.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	83	80	0	29	0	192
2.l. Varkens	129	16	0	6	6	539	18	130	844
2.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.n. Schapen	741	8	0	0	74	21	510	118	1472
2.o. Runderen	649	23	0	184	136	65	250	555	1862
2.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.t. Andere zoogdieren	13	0	0	0	0	0	0	0	13
2.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.v. Andere vogels	100	320	0	12	0	12	0	785	1229
2.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.y. Vissen	52	0	0	0	0	20000	0	0	20052
2.z. TOTAAL	14104	6333	16207	909	12347	20711	1444	1874	73929

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelij k als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelij k als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids-on der-zoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	948	0	0	0	0	0	0	0	10092	11040
3.b. Ratten	232	0	0	0	0	0	0	0	0	232
3.c. Cavia's	450	0	0	0	0	0	0	0	34	484
3.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.f. Konijnen	116	0	0	0	0	0	0	0	0	116
3.g. Katten	17	0	0	0	0	0	0	0	0	17
3.h. Honden	162	0	0	0	0	0	0	0	0	162
3.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.k. Paarden, ezels en kruisingen	80	0	0	0	0	0	0	0	0	80
3.l. Varkens	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
3.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.n. Schapen	33	0	0	0	0	0	0	19	22	74
3.o. Runderen	136	0	0	0	0	0	0	0	0	136
3.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.z. TOTAAL	2180	0	0	0	0	0	0	19	10148	12347

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	179	3352	1075	3082	637	8325
4.b. Ratten	1024	3777	451	4097	69	9418
4.c. Cavia's	0	0	0	0	9	9
4.d. Hamsters	0	108	0	4	21	133
4.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0
4.f. Konijnen	40	0	4	272	2	318
4.g. Katten	0	0	0	0	112	112
4.h. Honden	26	0	0	106	13	145
4.i. Fretten	0	0	0	0	0	0
4.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0
4.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0
4.l. Varkens	0	0	0	22	662	684
4.m. Geiten	0	0	0	0	0	0
4.n. Schapen	0	0	0	14	756	770
4.o. Runderen	0	0	0	0	737	737
4.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0
4.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0
4.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0
4.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0
4.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	13	13
4.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0
4.v. Andere vogels	0	0	0	0	432	432
4.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0
4.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0
4.y. Vissen	0	52	0	0	20000	20052
4.z. TOTAAL	1269	7289	1530	7597	23463	41148

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen	0	11522		0	0	0	11522
5.b. Ratten	0	4324	0	0	0	0	4324
5.c. Cavia's	0	512	0	0	0	0	512
5.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0
5.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.f. Konijnen	0	468	0	0	0	0	468
5.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0
5.h. Honden	0	0	0	0	0	5	5
5.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
5.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
5.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	80	0	0	0	3	83
5.l. Varkens	0	6	0	0	0	0	6
5.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
5.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0
5.o. Runderen	0	112	0	0	0	72	184
5.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	
5.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
5.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0
5.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
5.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
5.v. Andere vogels	0	12	0	0	0	0	12
5.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
5.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
5.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0
5.z. TOTAAL	0	17036	0	0	0	80	17116

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldava, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	0	5522	0	8	5510	0	11040
6.b. Ratten	0	0	0	0	0	232	232
6.c. Cavia's	0	450	0	0	0	34	484
6.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0
6.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.f. Konijnen	0	116	0	0	0	0	116
6.g. Katten	17	0	0	0	0	0	17
6.h. Honden	39	123	0	0	0	0	162
6.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
6.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	80	0	0	0	0	80
6.l. Varkens	0	6	0	0	0	0	6
6.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
6.n. Schapen	28	24	0	0	0	22	74
6.o. Runderen	0	136	0	0	0	0	136
6.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
6.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
6.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
6.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0
6.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
6.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
6.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0
6.z. TOTAAL	84	6457	0	8	5510	288	12347

- Voorbeelden:** 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen	10092	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	948	11040	
7.b. Ratten	0	232	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	232	
7.c. Cavia's	0	0	0	450	0	0	0	0	0	0	0	34	484	
7.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.f. Konijnen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	116	116	
7.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	17	
7.h. Honden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	162	162	
7.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	
7.l. Varkens	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	
7.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.n. Schapen	0	9	0	0	0	0	0	0	0	41	0	24	74	
7.o. Runderen	0	112	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	136	
7.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.z. TOTAAL	10092	439	0	450	0	0	0	0	0	41	0	1325	12347	

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductie toxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen	0	0	430	0	450	0	0	0	0	0	0	0	1334	2214
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41	0	0	41
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken	0	10092	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10092
8.j. TOTAAL	0	10092	430	0	450	0	0	0	0	0	41	0	1334	12347

ITALIË

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door het *Ministero della Sanità, Dipartimento Alimenti, Nutrizione e della Sanità Pubblica Veterinaria* (Ministerie van Volksgezondheid, DG Veterinaire Volksgezondheid, Voedsel en Voeding).

Opmerkingen van de Italiaanse autoriteiten

De verzamelde gegevens zijn ingevoerd in de statistische standaardtabellen die in 1997 door de nationale bevoegde autoriteiten in de EU zijn overeengekomen.

In het algemeen weerspiegelen de resultaten de neerwaartse trend in het totale aantal dieren dat voor proefnemingen wordt gebruikt en dat in 1999 onder één miljoen kwam.

Soort	1997	1998	1999	Verschil % 1997-1999
Alle	1 130 536	1 099 491	959 105	- 15,16 %

Gedetailleerde gegevens over de verschillende diersoorten:

Soort	1997	1998	1999	Verschil % 1997-1999
RATTEN	688 145	579 479	491 966	- 28,5%
CAVIA'S	31 564	29 471	18 455	- 41,5%
ANDERE KNAAGDIEREN	2 782	5 372	2 428	
KONIJNEN	31 004	22 920	16 430	
KATTEN	263	89	29	
HONDEN	897	876	745	
GEITEN	45	206	41	
HALFAPEN	--	103 (?)	--	
ANDERE ZOOGDIEREN	24	70	25	
ANDERE VOGELS	6 673	24 992	19 931	
REPTIELEN	910	1 739	1 410	

De tabellen bevatten ook de gegevens over dieren die zijn gebruikt voor *in vitro* onderzoek (d.w.z. die gedood zijn om cellen, weefsel of organen te verwijderen), voor onderwijsdoeleinden en voor de diagnose van ziekten bij mens en dier.

Muizen en ratten maken 92,4 % uit van de gebruikte diersoorten.

Honden, katten en apen maken 0,13 % uit van alle gebruikte dieren; dit betekent een daling met 26,9 % sinds 1997. Zie bijlage 1 voor nadere informatie over de verschillende soorten.

88,58 % van de dieren is gebruikt voor fundamenteel biologisch onderzoek, onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen en de productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medische en tandheelkundige toepassingen.

Bijlage I

2.1 Soort of groep van soorten	2.10 Totaal 1997	2.10 Totaal 1999	2. Percentage verschil
2.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	356 887	394 310	10,49
2.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	688 145	491 966	-28,51
2.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	31 564	18 455	-41,53
2.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	2.957	3 565	20,56
2.e. Andere knaagdieren (andere Rodentia)	2 782	2 428	-12,72
2.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	31 004	16 430	-47,01
2.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	263	29	-88,97
2.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	897	745	-16,95
2.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	8	16	100,00
2.j. Andere vleeseters (andere Carnivora)	0	0	0,00
2.k. Paarden, ezels en kruisingen (Equidae)	31	20	-35,48
2.l. Varkens (<i>Sus</i>)	1 708	2 045	19,73
2.m. Geiten (<i>Capra</i>)	45	41	-8,89
2.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	415	612	47,47
2.m. Runderen (<i>Bos</i>)	182	542	197,80
2.p. Halfapen (Prosimia)	0	0	0,00
2.q. Breedneusapen (Ceboidea)	27	50	85,19
2.r. Smalneusapen (Cercopithecoidea)	556	450	-19,06
2.s. Mensapen (Hominoidea)	0	0	0,00
2.t. Andere zoogdieren (andere Mammalia)	24	25	4,17
2.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	88	226	156,82
2.v. Andere vogels (andere Aves)	6 673	19 931	198,68
2.w. Reptielen (Reptilia)	910	1 410	54,95
2.x. Amfibieën (Amphibia)	1 725	2 164	25,45
2.y. Vissen (Pisces)	3 645	3 645	0,00
2.z. TOTAAL	1 130 536	959 105	-15,16

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	410788	390176	11768	773	8071	2437
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	500625	491881	7356	204	1184	1527
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	18430	11388	70	6972	0	17
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	2773	1639	0	0	1134	0
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	629	459	160	0	10	32
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	19030	18711	10	0	309	739
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	86	26	60	0	0	0
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	741	738	0	0	3	94
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	16	4	12	0	0	0
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	0	0	0	0	0	0
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	20	20	0	0	0	15
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	1924	1691	233	0	0	6
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	64	58	6	0	0	12
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	477	469	3	0	5	142
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	518	421	94	0	3	3
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	62	59	2	0	1	73
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	450	25	163	0	262	100
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	25	0	25	0	0	0
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	226	226	0	0	0	0
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	15680	14759	380	0	541	0
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	1410	1160	50	0	200	0
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	2940	2497	0	0	443	20
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	3528	3154	0	0	374	0
1.z. TOTAAL	980442	939561	20392	7949	12540	5217

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN**Indeling naar doel en diersoort**

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	147044	136132	47910	978	41229	15027	363	7798	396481
2.b. Ratten	79135	110252	281652	1962	16901	439	2173	1598	494112
2.c. Cavia's	3903	1324	8908	10	2675	615	8	1031	18474
2.d. Hamsters	2245	1259	0	0	31	60	0	0	3595
2.e. Andere knaagdieren	468	1680	0	0	0	280	0	0	2428
2.f. Konijnen	3104	6505	3826	174	1805	108	22	961	16505
2.g. Katten	14	0	4	0	11	0	0	0	29
2.h. Honden	32	291	0	0	416	0	0	6	745
2.i. Fretten	4	12	0	0	0	0	0	0	16
2.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	5	0	0	0	0	0	0	15	20
2.l. Varkens	415	466	0	171	52	4	92	849	2049
2.m. Geiten	26	0	0	0	0	0	0	15	41
2.n. Schapen	156	93	0	35	27	56	30	223	620
2.o. Runderen	78	26	0	84	0	7	16	331	542
2.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.q. Breedneusapen	28	22	0	0	0	0	0	0	50
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	6	70	56	0	317	0	0	1	450
2.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.t. Andere zoogdieren	25	0	0	0	0	0	0	0	25
2.u. Kwartels	66	0	0	160	0	0	0	0	226
2.v. Andere vogels	3463	7048	0	3997	3785	40	0	1598	19931
2.w. Reptielen	1410	0	0	0	0	0	0	0	1410
2.x. Amfibieën	2184	0	0	0	0	0	0	0	2184
2.y. Vissen	2460	0	0	0	374	0	11	800	3645
2.z. TOTAAL	246271	265180	342356	7571	67623	16636	2715	15226	963578

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids-on der-zoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	32102			678	0	9472	0	308	14412	57732
3.b. Ratten	16672			200	98	66	187	44	4167	22911
3.c. Cavia's	940			0	0	0	0	0	1272	2650
3.d. Hamsters	31			0	0	0	0	0	0	31
3.e. Andere knaagdieren	0			0	0	0	0	0	0	0
3.f. Konijnen	1917			12	0	0	0	11	317	2449
3.g. Katten	3			0	0	0	0	0	0	3
3.h. Honden	380			0	0	0	0	0	36	416
3.i. Fretten	0			0	0	0	0	0	0	0
3.j. Andere vleeseters	0			0	0	0	0	0	0	0
3.k. Paarden, ezels en kruisingen	0			0	0	0	0	0	0	0
3.l. Varkens	101			0	0	0	0	0	18	119
3.m. Geiten	0			0	0	0	0	0	0	0
3.n. Schapen	27			0	0	0	0	0	0	27
3.o. Runderen	0			0	0	0	0	0	0	0
3.p. Halfapen	0			0	0	0	0	0	0	0
3.q. Breedneusapen	0			0	0	0	0	0	0	0
3.r. Smalneusapen excl. mensapen	292			0	0	0	0	0	24	317
3.s. Mensapen	0			0	0	0	0	0	0	0
3.t. Andere zoogdieren	0			0	0	0	0	0	0	0
3.u. Kwartels	0			0	0	0	0	0	0	0
3.v. Andere vogels	3987			0	0	0	0	0	15	4002
3.w. Reptielen	0			0	0	0	0	0	0	0
3.x. Amfibieën	0			0	0	0	0	0	0	0
3.y. Vissen	240			0	0	0	0	0	22	614
3.z. TOTAAL	56692			890	98	9538	187	363	20283	91271

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	8728	31020	58763	112714	5179	216404
4.b. Ratten	10047	44607	8904	43042	336	106936
4.c. Cavia's	644	67	70	1194	596	2571
4.d. Hamsters	1144	420	12	53	60	1689
4.e. Andere knaagdieren	0	1712	0	0	290	2002
4.f. Konijnen	1234	104	491	2906	183	4918
4.g. Katten	6	0	3	60	0	69
4.h. Honden	65	30	122	312	0	529
4.i. Fretten	0	0	12	4	0	16
4.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0
4.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0
4.l. Varkens	49	8	8	241	45	351
4.m. Geiten	2	0	0	0	0	2
4.n. Schapen	29	0	0	38	0	67
4.o. Runderen	2	0	0	0	7	9
4.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0
4.q. Breedneusapen	0	22	0	0	0	22
4.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	162	128	0	290
4.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0
4.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0
4.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0
4.v. Andere vogels	8	534	0	50	246	838
4.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0
4.x. Amfibieën	20	41	0	830	0	891
4.y. Vissen	0	0	0	0	0	0
4.z. TOTAAL	21978	78565	68547	161572	6942	337604

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen	11422						
5.b. Ratten	478						
5.c. Cavia's	2726						
5.d. Hamsters	0						
5.e. Andere knaagdieren	0						
5.f. Konijnen	444						
5.g. Katten	65						
5.h. Honden	0						
5.i. Fretten	0						
5.j. Andere vleeseters	0						
5.k. Paarden, ezels en kruisingen	15						
5.l. Varkens	96						
5.m. Geiten	0						
5.n. Schapen	111						
5.o. Runderen	87						
5.p. Halfapen	0						
5.q. Breedneusapen	0						
5.r. Smalneusapen excl. mensapen	0						
5.s. Mensapen	0						
5.t. Andere zoogdieren	0						
5.u. Kwartels	160						
5.v. Andere vogels	1070						
5.w. Reptielen	0						
5.x. Amfibieën	70						
5.y. Vissen	0						
5.z. TOTAAL	16744	0	0	0	0	0	16744

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldava, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	6000	8539	0	0	11690	8228	34457
6.b. Ratten	357	1218	0	21	12423	57	14076
6.c. Cavia's	1472	72	0	0	949	110	2603
6.d. Hamsters	0	0	0	0	31	0	31
6.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	6	0	6
6.f. Konijnen	99	265	0	0	1007	3	1374
6.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0
6.h. Honden	0	0	0	0	384	0	384
6.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
6.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0
6.l. Varkens	18	34	0	0	0	0	52
6.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
6.n. Schapen	0	19	0	0	0	0	19
6.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	0
6.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
6.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
6.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	317	0	317
6.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
6.v. Andere vogels	0	775	0	0	0	0	775
6.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
6.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
6.y. Vissen	0	0	0	0	374	240	614
6.z. TOTAAL	7946	10922	0	21	27181	8638	54708

- Voorbeelden:** 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen	1807	11340	4945	0	0	0	1678	2685	1725	861	274	0	14362	39677
7.b. Ratten	1672	2553	3833	161	0	0	2840	1525	549	508	1369	0	1249	16259
7.c. Cavia's	60	19	1016	70	1412	0	0	0	0	0	0	0	37	2614
7.d. Hamsters	0	0	0	0	0	31	0	0	0	0	0	0	0	31
7.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.f. Konijnen	6	0	639	262	0	428	65	0	344	0	126	0	141	2011
7.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.h. Honden	0	19	106	0	0	0	264	0	0	0	0	0	27	416
7.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.l. Varkens	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	52
7.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	19
7.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	1	118	0	0	0	176	0	0	0	0	0	22	317
7.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	518	518
7.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.v. Andere vogels	0	0	3770	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	3798
7.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.y. Vissen	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	386	736
7.z. TOTAAL	3895	13932	14445	493	1412	459	5023	4210	2618	1369	1769	0	16823	66448

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductie toxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen	3074	9929	10269	347	934	245	4871	3820	1354	1496	1357	0	2113	39809
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	120	0	3960	0	40	0	0	0	0	0	0	0	1081	5201
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt														
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt	106	207	0	6	86	6	0	0	570	55	410	0	60	1506
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt														
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	25	455	6	100	352	78	0	0	0	108	2	0	352	1478
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen														
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken														
8.j. TOTAAL	3325	10591	14235	453	1412	329	4871	3820	1924	1659	1769	0	3606	47994

LUXEMBURG

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door het *Ministère de l'Agriculture, Administration des Services Vétérinaires* (Ministerie van Landbouw, Veterinaire Dienst)

Opmerkingen van de Luxemburgse autoriteiten

Geen opmerkingen

Commentaar:

Dit verslag bevat alleen de relevante EU-tabellen met gegevens. Er werden geen proefdieren opgevoerd in de tabellen 3 t/m 8.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	3000		3000			
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	20		20			
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	20		20			
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	0					
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)						
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	20		20			
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	0					
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	0					
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	0					
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)						
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)						
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)						
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)						
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)						
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)						
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0					
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	0					
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	0					
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0					
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)						
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	0					
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)						
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)						
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)						
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)						
1.z. TOTAAL	3060					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN

Indeling naar doel en diersoort

2.1 Soort	2.2 Fundamenteel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen		3000							3000
2.b. Ratten		20							20
2.c. Cavia's		20							20
2.d. Hamsters									0
2.e. Andere knaagdieren									0
2.f. Konijnen		20							20
2.g. Katten									0
2.h. Honden									0
2.i. Fretten									0
2.j. Andere vleeseters									0
2.k. Paarden, ezels en kruisingen									0
2.l. Varkens									0
2.m. Geiten									0
2.n. Schapen									0
2.o. Runderen									0
2.p. Halfapen									0
2.q. Breedneusapen									0
2.r. Smalneusapen excl. mensapen									0
2.s. Mensapen									0
2.t. Andere zoogdieren									0
2.u. Kwartels									0
2.v. Andere vogels									0
2.w. Reptielen									0
2.x. Amfibieën									0
2.y. Vissen									0
2.z. TOTAAL	0	3060	0	0	0	0	0	0	3060

NEDERLAND

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door de Keuringsdienst van Waren bij het Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Opmerkingen van de Nederlandse autoriteiten

Op 5 februari 1997 is de herziene versie van de **Wet op dierproeven** (1977) in werking getreden. Deze wet vormt een samenhangend systeem voor de regulering van dierproeven en geldt alleen voor gewervelde dieren. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen echter ook ongewervelde soorten worden aangewezen om onder de werking van deze wet te worden gebracht.

De bepalingen van de Europese richtlijn inzake de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten betreffende de bescherming van dieren die voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt (86/609/EEG), zijn uitgevoerd.

Daarenboven zijn onder andere de volgende bepalingen uitgevaardigd:

- dierproeven met LD₅₀/LC₅₀-methoden zijn verboden. Door het ontbreken van gevalideerde alternatieve methoden wordt voor toxicologisch onderzoek op het gebied van acute huidproblemen en acute ademhalingsproblemen een algemene ontheffing toegestaan;
- dierproeven in samenhang met nieuwe of bestaande cosmetica zijn verboden;
- over elke uit te voeren dierproef moet advies zijn uitgebracht door een erkende commissie voor de ethische toetsing van dierexperimenten. Een dergelijke commissie bestaat uit ten minste zeven leden, waaronder de voorzitter. Voorts bestaat de commissie in een evenredige getalsverhouding uit deskundigen op het gebied van dierproeven, van alternatieven voor dierproeven, van dierenwelzijn en -bescherming en van ethische toetsing. Ten minste twee van deze deskundigen zijn niet betrokken bij het verrichten van dierproeven. De voorzitter en ten minste twee leden staan niet in arbeidsverhouding tot enige vergunninghouder die bij de commissie een aanvraag heeft ingediend. De functionaris voor dierenwelzijn wordt reeds in een vroeg stadium betrokken bij de toetsing van proefnemingen en treedt op als permanent adviseur voor de ethische-toetsingscommissie. In 2001, na een periode van drie jaar, wordt het functioneren van deze commissies beoordeeld.

Vergunningen voor het uitvoeren van dierproeven worden door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport verleend aan een natuurlijke of rechtspersoon die is gemachtigd als vertegenwoordiger van een instelling die dieren gebruikt op te treden. Met deze vergunning zijn deze personen ervoor verantwoordelijk dat aan de wettelijke eisen wordt voldaan. Op het welzijn van de proefdieren wordt toegezien door een gekwalificeerde dierenarts of een andere bevoegde persoon die hiermee door de vergunninghouder is belast.

Een permanent comité adviseert de minister over de uitvoering van de wet en over andere zaken die hiermee samenhangen. Het comité is samengesteld uit deskundigen op de gebieden dierproeven, proefdierkunde en dierenwelzijn.

De uitvoering van de wet is opgedragen aan de Veterinaire Inspectie van Volksgezondheid.

Het produceren van transgene dieren

In het kader van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (CWVD, 1992) is een vergunningsstelsel van kracht geworden ten aanzien van proeven die zijn gericht op wijziging van het genetische materiaal van dieren. Een nationaal comité voor de ethische toetsing van genetische modificatie van dieren, genaamd de Commissie biotechnologie bij dieren, adviseert de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij over de ethische aspecten van de productie en het gebruik van transgene dieren in het algemeen en over de toelaatbaarheid van voorgestelde projecten.

Zulke projecten moeten bovendien worden getoetst binnen het kader van de Wet op dierproeven en de Wet milieubeheer. Aan de onderlinge afstemming van deze drie toetsingen dient de nodige aandacht te worden besteed.

In 1999 zijn voor de productie van transgene dieren 39 275 dieren gebruikt.

Het verzamelen van gegevens

83 instellingen (met 330 onderafdelingen) hebben het registratieformulier voor 1999 ingevuld.

Deze instellingen kunnen als volgt worden opgesplitst:

a) Universiteiten en academische ziekenhuizen	16
b) Andere ziekenhuizen, regionale laboratoria voor de volksgezondheid	5
c) Onderzoeksinstituten op het gebied van de volksgezondheid	9
d) Landbouwkundige en diergeneeskundige onderzoeksinstituten	10
e) Andere onderzoeksinstituten	4
f) Bedrijven	27
g) Scholen voor beroepsonderwijs	10
h) Diverse	2

Tot 1999 moesten de gegevens over dierproeven vooraf worden geregistreerd. Om die reden moest de mate van het lijden worden geschat. Vanaf 1999 is er echter een nieuw systeem in gebruik dat vergunninghouders ertoe verplicht, de formulieren in te vullen *nadat* de proef is uitgevoerd.

Het systeem voor het verzamelen van gegevens is gebaseerd op

- het oude systeem;
- aanvullende nationale eisen, zoals een opsplitsing naar de aard van de gebruikte dieren: genetisch gemodificeerd, uit het wild, andere dieren;

- de EU-tabellen die door EU-lidstaten moeten worden gebruikt om de gegevens aan te leveren die worden opgenomen in het verslag van de Europese Commissie aan het Europees Parlement inzake dierproeven.

Het doden van een dier zonder dat eerst een ingreep heeft plaatsgehad

In Nederland wordt, wanneer een dier wordt gedood zonder dat eerst een ingreep voor onderzoek of proeven heeft plaatsgehad, bijvoorbeeld voor het winnen van organen en/of bloed, het doden beschouwd als proef. De gedachte hierachter is dat de Inspectie de bevoegdheid moet hebben om toezicht te houden op het doden van laboratoriumdieren. In 1999 zijn er 63 920 dieren gedood zonder dat eerst een ingreep had plaatsgehad.

Dit is in tegenstelling tot Overeenkomst ETS 123 van de Raad van Europa en Richtlijn 86/609/EEG, waarin het gebruik van een dier voor experimentele of andere wetenschappelijke doeleinden niet wordt beschouwd als proef wanneer de methode wordt gebruikt die in de moderne praktijk als de minst pijnlijke methode van doden ('humane' methode) wordt geaccepteerd.

Totaal aantal gebruikte dieren

In 1999 zijn er volgens de EU-tabellen in totaal 621 466 dieren gebruikt.

Voorkomen van lijden en pijn

Algemeen

Zoals hiervoor al is gesteld, moeten de gegevens worden geregistreerd nadat een proef is uitgevoerd. Hiertoe behoren ook de gegevens over de mate van het lijden; t.w. het lijden dat de dieren ervaren.

Lijden wordt gedefinieerd als een toestand waarin afbreuk wordt gedaan aan de gezondheid van het dier, of als voelbare pijn, verwonding of ander ernstig leed dat aan het dier wordt toegebracht. Er bestaan er geen objectieve criteria om de mate van het lijden te beoordelen. Geënquêteerden wordt echter geadviseerd, aandacht te schenken aan het effect van ingrepen op het gedrag en/of op de lichaamsfuncties van het dier.

Op bijeenkomsten van functionarissen dierenwelzijn wordt informatie uitgewisseld en besproken om tot een betere consensus te komen.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	277774	242358			35416	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	159758	139179			20579	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	10246	5557			4689	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	4661	4344			317	
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	606					
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	9222	6512			2710	196
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	222	188			34	25
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	803	503			300	173
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	64	64				5
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	64					
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	219					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	12299					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	334					
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	3121					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	1457					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0					
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	42	32			10	35
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	272	166			106	175
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	6	6				1
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	45					
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	4738				4738	
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	88085					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	34					
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	3186					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	44208					
1.z. TOTAAL	621466					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN**Indeling naar doel en diersoort**

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	172635	56208	27418	6848	10762	2972	886	45	277774
2.b. Ratten	58524	21971	47844	4579	23443	49	3348		159758
2.c. Cavia's	1256	1938	1201	928	4821	20	82		10246
2.d. Hamsters	557	4013	0	83	0	0	8		4661
2.e. Andere knaagdieren	476	120				6	4		606
2.f. Konijnen	1227	3392	126	73	4271	13	120		9222
2.g. Katten	94	80	0	6	41	0	1		222
2.h. Honden	208	195		38	332		30		803
2.i. Fretten	53						11		64
2.j. Andere vleeseters	64								64
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	38	126	38	10	0	0	7		219
2.l. Varkens	5935	4316	83	1471	336	41	117		12299
2.m. Geiten	239	11					84		334
2.n. Schapen	319	2402	73	190	24	2	111		3121
2.o. Runderen	570	594	0	148	37		108		1457
2.p. Halfapen	0								0
2.q. Breedneusapen	16	19			7				42
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	109	155	7		1				272
2.s. Mensapen	0	6							6
2.t. Andere zoogdieren	34	11							45
2.u. Kwartels	0				4738				4738
2.v. Andere vogels	25448	51670	231	6387	3252	118	979		88085
2.w. Reptielen	0						34		34
2.x. Amfibieën	3053				50		83		3186
2.y. Vissen	23937				20067		204		44208
2.z. TOTAAL	294792	147227	77021	20761	72182	3221	6217	45	621466

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids- onderzoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	3487		1375			629		112	5159	10762
3.b. Ratten	13212	41	6560			1758			1872	23443
3.c. Cavia's	1487	23	2880	16					415	4821
3.d. Hamsters										0
3.e. Andere knaagdieren										0
3.f. Konijnen	3759		504			6			2	4271
3.g. Katten	41									41
3.h. Honden	332									332
3.i. Fretten										0
3.j. Andere vleeseters										0
3.k. Paarden, ezels en kruisingen										0
3.l. Varkens	300								36	336
3.m. Geiten										0
3.n. Schapen									24	24
3.o. Runderen	36								1	37
3.p. Halfapen										0
3.q. Breedneusapen	1								6	7
3.r. Smalneusapen excl. mensapen	1									1
3.s. Mensapen										0
3.t. Andere zoogdieren										0
3.u. Kwartels		4738								4738
3.v. Andere vogels	322	2930								3252
3.w. Reptielen										0
3.x. Amfibieën								50		50
3.y. Vissen		342	5173					10519	4033	20067
3.z. TOTAAL	22978	8074	16492	16	0	2393	0	10681	11548	72182

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	19566	3270	80267	70240	22159	195502
4.b. Ratten	9604	17341	7443	32048	678	67114
4.c. Cavia's	20	150	100	1214	1376	2860
4.d. Hamsters	99	55	69	195	3818	4236
4.e. Andere knaagdieren				120	0	120
4.f. Konijnen	437	33	82	2146	1580	4278
4.g. Katten	4	43		26	74	147
4.h. Honden	96			96	198	390
4.i. Fretten				53		53
4.j. Andere vleeseters				0		0
4.k. Paarden, ezels en kruisingen				28	82	110
4.l. Varkens	488		26	328	4932	5774
4.m. Geiten	71		3	35		109
4.n. Schapen	53			2447	176	2676
4.o. Runderen				36	704	740
4.p. Halfapen						0
4.q. Breedneusapen		12		23		35
4.r. Smalneusapen excl. mensapen	1	2	14	214	0	231
4.s. Mensapen				6		6
4.t. Andere zoogdieren				0	11	11
4.u. Kwartels					0	0
4.v. Andere vogels				28	59574	59602
4.w. Reptielen						0
4.x. Amfibieën			132	3		135
4.y. Vissen				0	637	637
4.z. TOTAAL	30439	20906	88136	109286	95999	344766

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen	150	28034		93	1515	4474	34266
5.b. Ratten		397	150	132	50133	1611	52423
5.c. Cavia's	70	237	25	380	737	680	2129
5.d. Hamsters					83		83
5.e. Andere knaagdieren							0
5.f. Konijnen		12	24	64	12	87	199
5.g. Katten					6	0	6
5.h. Honden					26	12	38
5.i. Fretten							0
5.j. Andere vleeseters							0
5.k. Paarden, ezels en kruisingen					0	48	48
5.l. Varkens		462			397	695	1554
5.m. Geiten							0
5.n. Schapen		180				83	263
5.o. Runderen		115			0	33	148
5.p. Halfapen							0
5.q. Breedneusapen							0
5.r. Smalneusapen excl. mensapen					2	5	7
5.s. Mensapen							0
5.t. Andere zoogdieren							0
5.u. Kwartels							0
5.v. Andere vogels		934			2874	2810	6618
5.w. Reptielen							0
5.x. Amfibieën							0
5.y. Vissen							0
5.z. TOTAAL	220	30.371	199	669	55785	10538	97782

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldava, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen		55			4096	6611	10762
6.b. Ratten		684		419	19638	2702	23443
6.c. Cavia's					3453	1368	4821
6.d. Hamsters							0
6.e. Andere knaagdieren							0
6.f. Konijnen		38			4231	2	4271
6.g. Katten					40	1	41
6.h. Honden		52		45	231	4	332
6.i. Fretten							0
6.j. Andere vleeseters							0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen							0
6.l. Varkens		50				286	336
6.m. Geiten							0
6.n. Schapen						24	24
6.o. Runderen		30				7	37
6.p. Halfapen							0
6.q. Breedneusapen					1	6	7
6.r. Smalneusapen excl. mensapen						1	1
6.s. Mensapen							0
6.t. Andere zoogdieren							0
6.u. Kwartels					4738		4738
6.v. Andere vogels		287			2942	23	3252
6.w. Reptielen							0
6.x. Amfibieën							
6.y. Vissen	3123	1309	260	482	3997	50	50
6.z. TOTAAL	3123	2505	260	946	43367	21981	72182

Voorbeelden: 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Noot: De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, Frankrijk)
6.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije **Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt n
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen i
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG kolom 6.2 worden opgevoerd.

Voetnoten:

- 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen		340	1188		702		1226	1741		3372	717		1476	10762
7.b. Ratten		1753	6588	587			1891		3820	130	7781		893	23443
7.c. Cavia's		128	186		4215		46						246	4821
7.d. Hamsters														0
7.e. Andere knaagdieren														0
7.f. Konijnen		2	19	475	28	322					3260		165	4271
7.g. Katten			40										1	41
7.h. Honden			242				78						12	332
7.i. Fretten														0
7.j. Andere vleeseters														0
7.k. Paarden, ezels en kruisingen														0
7.l. Varkens			60	6									270	336
7.m. Geiten														0
7.n. Schapen			24											24
7.o. Runderen			37											37
7.p. Halfapen														0
7.q. Breedneusapen			7											7
7.r. Smalneusapen excl. mensapen			1											1
7.s. Mensapen														0
7.t. Andere zoogdieren														0
7.u. Kwartels	356	24							4358					4738
7.v. Andere vogels	152								2790				310	3252
7.w. Reptielen														0
7.x. Amfibieën			50											50
7.y. Vissen	4754	627	2880				6205		2910				2691	20067
7.z. TOTAAL	5262	2874	11322	1068	4945	322	9446	1741	13878	3502	11758	0	6064	72182

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductie toxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen	12	80	3598	100	1509	275	1502	724	2166	0	11353		1659	22978
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	496	36	29		23				7148				342	8074
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt	2876	1456	3517	959	2903	44	660		1458	1100			1519	16492
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt			16											16
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt														0
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt			735	3		3	947	330			195		180	2393
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt														0
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	1878	627	2506				4570		28	112			960	10681
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken		675	921	6	510		1767	687	3078	2290	210		1404	11548
8.j. TOTAAL	5262	2874	11322	1068	4945	322	9446	1741	13878	3502	11758	0	6064	72182

OOSTENRIJK

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door de *Bundesministerien Land und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, Soziale Sicherheit und Generationen, Bildung, Wissenschaft und Kultur* (de ministeries van Landbouw en Bosbouw, Milieu en Waterstaat; Sociale Zekerheid en de Generaties; Economische Zaken en Arbeid; Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur).

Opmerkingen van de Oostenrijkse autoriteiten

Er bestaat in Oostenrijk een zich duidelijk doorzettende neerwaartse trend in het aantal dierproeven en dieren die voor experimentele doeleinden worden gebruikt. Uit de statistieken over dierproeven voor 1999 (krachtens de Wet op dierproeven worden elk jaar de statistieken van het voorgaande jaar gepubliceerd) blijkt dat er in 1999 in totaal 130 295 dieren voor experimentele doeleinden zijn gebruikt, t.w. 26 953 of circa 17 % minder dan in 1998 (157 248). Ter vergelijking: 1997 (168 696); 1993 (272 371) en 1992 (308 308). Ten opzichte van 1991 (het eerste jaar dat er statistieken zijn bijgehouden) is het aantal gebruikte dieren met bijna drie kwart verminderd: in dat jaar werden er nog 482 166 dieren voor experimentele doeleinden gebruikt.

Nadat de Wet op dierproeven, BGBl (Oostenrijks Staatsblad nr. 169/1999) werd gewijzigd, zijn de statistieken over dierproeven voor het eerst in het standaard EU-formaat opgesteld. De volledige statistieken voor dierproeven worden, samen met de tabellen van de ministeries die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Wet op dierproeven (de ministeries van Landbouw en Bosbouw, Milieu en Waterstaat; Sociale Zekerheid en de Generaties; Economische Zaken en Arbeid; Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur) weergegeven op de homepage van het ministerie van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur:

<http://www.btmw.at/4fte/tierversuch/sta.99.htm>

De juiste trend bij dierproeven

Volgens de minister van Wetenschappen, Elisabeth Gehrer, is deze duidelijke daling in het aantal voor proefnemingen gebruikte dieren (een vermindering met 73 % sinds 1991) toe te schrijven aan ten minste twee onderling samenhangende ontwikkelingen op het gebied van de dierproeven:

De drie V's

Ten eerste zijn er de drie V's: vermindering, verfijning (van wetenschappelijke methoden) en vervanging (van proefdiergebruik door andere wetenschappelijke methoden), uit te voeren door de wetenschappers, onderzoekers en wetenschappelijke medewerkers zelf en via de inspanningen om zoveel mogelijk alternatieve methoden ter vervanging van dierproeven te gebruiken, zoals is bepaald bij de Oostenrijkse Wet op dierproeven.

Opmerking:

Daarnaast heeft het ministerie van Wetenschappen in november 1998, tijdens het Oostenrijkse EU-voorzitterschap (tweede helft van 1998), een bijeenkomst georganiseerd over de tenuitvoerlegging van de drie V's, en dan met name over de doelstellingen in de EU, in wetenschap en industrie. Deze bijeenkomst heeft veel publiciteit heeft gekregen en was opgezet in samenwerking met de Commissie en met deelnemers uit alle EU-lidstaten en, voor de eerste maal, de kandidaat-lidstaten uit Oost-Europa teneinde de doelstellingen van de drie V's ook in EU-verband te ondersteunen en te bevorderen. Eén van de op deze bijeenkomst aangenomen resoluties werd voor nader behandeling ingediend bij de Raad en de Europese Commissie. Onlangs is op een vervolgbijeenkomst, die het afgelopen jaar (tijdens het Duitse EU-voorzitterschap) in Berlijn is gehouden, bijzondere aandacht besteed aan Oostenrijkse initiatieven om op Gemeenschapsniveau methoden ter vervanging van dierproeven te erkennen en ten uitvoer te leggen, en sindsdien staan deze initiatieven op de agenda bij alle EU-discussies over dierproeven.

Een op beperking gerichte aanpak en de bevordering van alternatieve methoden

Ten tweede hebben, onder de strenge Oostenrijkse Wet op dierproeven, alle bevoegde autoriteiten een op beperking gerichte aanpak gekozen ten aanzien van de verlening van vergunningen voor dierproeven. Deze wet is het afgelopen jaar nog verder aangescherpt en staat alleen onder zeer beperkende voorwaarden dierproeven toe, en alleen dan wanneer de doelstellingen van de proeven niet met andere methoden of werkwijzen (vervangende methoden) kunnen worden bereikt.

Tenslotte heeft de proactieve aanpak van de regering, waarbij onder andere prijsvragen met nationale prijzen voor onderzoeksprojecten worden uitgeschreven om alternatieve methoden te vinden, en waarbij pogingen worden ondernomen om zowel in Oostenrijk als in het buitenland procedures ter vervanging van dierproeven te stimuleren, ook de wetenschappers en onderzoekers bewuster gemaakt van hun verantwoordelijkheid op dit gebied. Het ministerie van Wetenschappen heeft de afgelopen twee jaar al ruim 20 miljoen Oostenrijkse schilling uitgegeven aan onderzoekscontracten om alternatieven voor dierproeven te vinden.

Proefdieren: hoofdzakelijk ratten en muizen

Het totale aantal dieren dat in 1999 in Oostenrijk voor experimentele doeleinden is gebruikt, bedroeg 130 295. Dit waren 103 893 ratten en muizen; 15 056 konijnen; 670 landbouwhuisdieren (schapen, geiten, varkens, runderen enz.); 3 367 vogels; 738 vissen; 709 amfibieën; 68 honden en 24 katten.

Publicatie van
het Oostenrijkse ministerie van Economische Zaken en Arbeid
(30.581/5-III/A/9/2000);
het Oostenrijkse ministerie van Sociale Zekerheid en de Generaties
(20.903/8-VIII/A/8/2000);
het Oostenrijkse ministerie van Landbouw en Bosbouw, Milieu en Waterstaat
(12 4650/1-I/2U/200) en
het Oostenrijkse ministerie van Onderwijs, Wetenschappen en Cultuur
(5436/7-Pr/S/2000).

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	91194	19280	64883	35	6996	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	12699	7657	4301	0	741	80
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	7367	1013	6354	0	0	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	208	0	208	0	0	
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	188	38	0	150	0	
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	15056	1829	12482	0	745	614
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	24	0	8	0	16	
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	68	33	21	0	14	73
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	0	0	0	0	0	
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	0	0	0	0	0	
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	21	9	0	0	12	
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	366	59	69	0	238	
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	23	18	0	0	5	
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	142	88	26	0	28	
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	118	91	10	0	17	
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	0	0	0	0	0	
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	7	7	0	0	0	
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	127
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	0	0	0	0	0	
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	50	50	0	0	0	
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	1317	23	0	0	1294	60
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	0	0	0	0	0	
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	709	0	0	0	709	
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	738	83	0	0	655	
1.z. TOTAAL	130295	30278	88362	185	11470	954

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN**Indeling naar doel en diersoort**

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	8561	42764	31713	0	4140	3657	118	241	91194
2.b. Ratten	5499	3292	1446	0	1419	0	223	820	12699
2.c. Cavia's	129	482	5694	0	976	0	86	0	7367
2.d. Hamsters	0	208	0	0	0	0	0	0	208
2.e. Andere knaagdieren	150	0	0	0	0	38	0	0	188
2.f. Konijnen	839	403	12974	0	758	0	82	0	15056
2.g. Katten	8	0	0	0	16	0	0	0	24
2.h. Honden	0	54	0	0	0	0	14	0	68
2.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	9	12	0	21
2.l. Varkens	46	197	0	0	0	0	123	0	366
2.m. Geiten	0	5	2	0	0	0	16	0	23
2.n. Schapen	42	58	12	10	0	0	14	6	142
2.o. Runderen	50	17	0	0	3	0	48	0	118
2.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	4	3	0	0	0	0	0	7
2.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	50	50
2.v. Andere vogels	1192	0	5	0	0	0	104	16	1317
2.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.x. Amfibieën	709	0	0	0	0	0	0	0	709
2.y. Vissen	83	0	0	0	655	0	0	0	738
2.z. TOTAAL	17308	47484	51849	10	7967	3704	840	1133	130295

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelij k als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelij k als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids-on der-zoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	2995	0	350	0	0	0	0	0	795	4140
3.b. Ratten	500	0	919	0	0	0	0	0	0	1419
3.c. Cavia's	35	0	941	0	0	0	0	0	0	976
3.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.f. Konijnen	433	0	325	0	0	0	0	0	0	758
3.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	16	16
3.h. Honden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.l. Varkens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
3.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.y. Vissen	0	0	400	0	0	0	0	255	0	655
3.z. TOTAAL	3963	0	2935	0	0	0	0	255	814	7967

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	272	120	9326	11818	30	21566
4.b. Ratten	546	1211	283	3960	0	6000
4.c. Cavia's	0	101	0	98	0	199
4.d. Hamsters	0	0	0	208	0	208
4.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0
4.f. Konijnen	153	0	10	174	0	337
4.g. Katten	0	0	0	0	16	16
4.h. Honden	0	0	0	5	0	5
4.i. Fretten	0	0	0	0	0	0
4.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0
4.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	9	9
4.l. Varkens	152	0	4	78	0	234
4.m. Geiten	4	0	0	3	0	7
4.n. Schapen	3	1	0	79	0	83
4.o. Runderen	2	0	0	0	10	12
4.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0
4.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0
4.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	7	0	7
4.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0
4.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0
4.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0
4.v. Andere vogels	7	0	0	801	0	808
4.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0
4.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0
4.y. Vissen	0	0	0	0	0	0
4.z. TOTAAL	1139	1433	9623	17231	65	29491

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen	791	12643	0	0	18279	0	31713
5.b. Ratten	444	0	0	0	1002	0	1446
5.c. Cavia's	306	3377	0	0	2011	0	5694
5.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0
5.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.f. Konijnen	184	12101	0	0	659	30	12974
5.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0
5.h. Honden	0	0	0	0	0	0	0
5.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
5.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
5.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0
5.l. Varkens	0	0	0	0	0	0	0
5.m. Geiten	2	0	0	0	0	0	2
5.n. Schapen	12	0	0	0	0	10	22
5.o. Runderen	0	0	0	0	0	0	0
5.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
5.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
5.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	3	3
5.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
5.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
5.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
5.v. Andere vogels	5	0	0	0	0	0	5
5.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
5.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
5.y. Vissen	0	0	0	0	0	0	0
5.z. TOTAAL	1744	28121	0	0	21951	43	51859

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	0	2180	0	0	1960	0	4140
6.b. Ratten	0	490	0	0	929	0	1419
6.c. Cavia's	0	0	0	0	976	0	976
6.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0
6.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.f. Konijnen	0	381	0	0	377	0	758
6.g. Katten	0	16	0	0	0	0	16
6.h. Honden	0	0	0	0	0	0	0
6.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0
6.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0
6.l. Varkens	0	0	0	0	0	0	0
6.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0
6.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0
6.o. Runderen	0	3	0	0	0	0	3
6.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0
6.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0
6.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0
6.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0
6.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0
6.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0
6.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0
6.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0
6.y. Vissen	0	0	0	0	655	0	655
6.z. TOTAAL	0	3070	0	0	4897	0	7967

- Voorbeelden:** 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen	86	240	1695	0	0	0	0	0	0	510	0	0	1609	4140
7.b. Ratten	598	373	230	0	0	0	156	0	0	12	0	0	50	1419
7.c. Cavia's	0	0	0	0	976	0	0	0	0	0	0	0	0	976
7.d. Hamsters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.e. Andere knaagdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.f. Konijnen	0	0	36	165	0	160	0	0	0	0	0	0	397	758
7.g. Katten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	16
7.h. Honden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.i. Fretten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.j. Andere vleeseters	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.k. Paarden, ezels en kruisingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.l. Varkens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.m. Geiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.n. Schapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.o. Runderen	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
7.p. Halfapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.q. Breedneusapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.r. Smalneusapen excl. mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.s. Mensapen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.t. Andere zoogdieren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.u. Kwartels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.v. Andere vogels	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.w. Reptielen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.x. Amfibieën	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.y. Vissen	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	255	0	655
7.z. TOTAAL	1084	613	1964	165	976	160	156	0	0	522	0	255	2072	7967

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductie toxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen	66	450	1196	3	35	6	0	0	0	0	0	0	2056	3812
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt	876	163	0	162	941	154	156	0	0	522	0	0	0	2974
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	112	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	255	0	367
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken	30	0	768	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	814
8.j. TOTAAL	1084	613	1964	165	976	160	156			522		255	2072	7967

PORTUGAL

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door het *Ministério da Agricultura, Desenvolviementos Rural e das Pescas, Direcção Geral Veterinária* (ministerie van Landbouw, Plattelandsontwikkeling en Visserij, DG Veterinaire Zaken, Dienst Gezondheidsbescherming, Welzijn en Voeding van Dieren)

Opmerkingen van de Portugese autoriteiten

1. Om het invullen van de statistische tabellen te vergemakkelijken en zodoende de kwaliteit van de statistieken in de toekomst te verbeteren, gaan wij de richtsnoeren in andere bewoordingen stellen, overeenkomstig een eerder verzoek van de instellingen die dierproeven uitvoeren.
2. Er worden momenteel voorbereidingen getroffen voor een verdere herziening van de Portugese nationale wetgeving inzake de bescherming van dieren die voor experimentele en andere wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt. In principe worden de volgende wijzigingen aangebracht:
 - verplicht stellen van een ethische code voor alle instellingen die dieren gebruiken voor de hier bedoelde doelstellingen;
 - wijzigen van de samenstelling van het nationale adviescomité, en wel zodanig dat nieuwe ministeries hierin zijn vertegenwoordigd en de afgetreden leden worden vervangen;
 - toevoegen van een classificatie van het niveau van het lijden dat een dier wordt aangedaan.
3. Wij achten het noodzakelijk, uniforme criteria op lidstaatniveau vast te stellen voor de beroepsopleiding van onderzoekers en technisch laboratoriumpersoneel dat met dieren omgaat, teneinde de status van dit technisch personeel te verhogen en de gelijkwaardigheid binnen de Europese Unie te bevorderen.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	26020	17024	1784	516	6696	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	8848	5534	3294		20	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	2170	1457			713	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	1182	895			287	
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	29				29	
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	806	532	3		271	70
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)						
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	94	74	20			59
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)						
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)						
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	3					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	546					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	138					
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	700					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	365					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)						
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)						
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)						
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)						
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	301					
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)						
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	267					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	110					
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	79					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	350					
1.z. TOTAAL	42008					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN

Indeling naar doel en diersoort

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	8661	800	195	3503	4498	7248	461	654	26020
2.b. Ratten	4015	3262			791	143	571	66	8848
2.c. Cavia's	9		20	573	45	331	25	1167	2170
2.d. Hamsters	1172						10		1182
2.e. Andere knaagdieren	29								29
2.f. Konijnen	163	34	94	248	130	105	18	14	806
2.g. Katten									
2.h. Honden	23		65				6		94
2.i. Fretten									
2.j. Andere vleeseters									
2.k. Paarden, ezels en kruisingen							3		3
2.l. Varkens	292	24	134	90				6	546
2.m. Geiten	114		4				20		138
2.n. Schapen	650		10	30			10		700
2.o. Runderen	354						10	1	365
2.p. Halfapen									
2.q. Breedneusapen									
2.r. Smalneusapen excl. mensapen									
2.s. Mensapen									
2.t. Andere zoogdieren		301							301
2.u. Kwartels									
2.v. Andere vogels				124		41	60	42	267
2.w. Reptielen	110								110
2.x. Amfibieën							78	1	79
2.y. Vissen	350								350
2.z. TOTAAL	15942	4421	522	4568	5464	7868	1272	1951	42008

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids- onderzoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	886					3100	20	100	392	4498
3.b. Ratten	641								150	791
3.c. Cavia's	15						30			45
3.d. Hamsters										
3.e. Andere knaagdieren										
3.f. Konijnen	130									130
3.g. Katten										
3.h. Honden										
3.i. Fretten										
3.j. Andere vleeseters										
3.k. Paarden, ezels en kruisingen										
3.l. Varkens										
3.m. Geiten										
3.n. Schapen										
3.o. Runderen										
3.p. Halfapen										
3.q. Breedneusapen										
3.r. Smalneusapen excl. mensapen										
3.s. Mensapen										
3.t. Andere zoogdieren										
3.u. Kwartels										
3.v. Andere vogels										
3.w. Reptielen										
3.x. Amfibieën										
3.y. Vissen										
3.z. TOTAAL	1672					3100	50	100	542	5464

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen			70	5425	508	6003
4.b. Ratten	150	570	96	679		1495
4.c. Cavia's				225	9	234
4.d. Hamsters				1172	1467	2639
4.e. Andere knaagdieren						
4.f. Konijnen				227	37	264
4.g. Katten	16					16
4.h. Honden				47	23	70
4.i. Fretten						
4.j. Andere vleeseters						
4.k. Paarden, ezels en kruisingen						
4.l. Varkens			24	134		158
4.m. Geiten				4		4
4.n. Schapen				10		10
4.o. Runderen						
4.p. Halfapen						
4.q. Breedneusapen						
4.r. Smalneusapen excl. mensapen						
4.s. Mensapen						
4.t. Andere zoogdieren						
4.u. Kwartels						
4.v. Andere vogels				43		43
4.w. Reptielen						
4.x. Amfibieën						
4.y. Vissen						
4.z. TOTAAL	166	570	190	7966	2044	10936

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen		370			3503		3873
5.b. Ratten							
5.c. Cavia's		15			573		588
5.d. Hamsters							
5.e. Andere knaagdieren							
5.f. Konijnen		50			342		392
5.g. Katten							
5.h. Honden							
5.i. Fretten							
5.j. Andere vleeseters							
5.k. Paarden, ezels en kruisingen							
5.l. Varkens					90		90
5.m. Geiten							
5.n. Schapen					30		30
5.o. Runderen							
5.p. Halfapen							
5.q. Breedneusapen							
5.r. Smalneusapen excl. mensapen							
5.s. Mensapen							
5.t. Andere zoogdieren							
5.u. Kwartels							
5.v. Andere vogels					124		124
5.w. Reptielen							
5.x. Amfibieën							
5.y. Vissen							
5.z. TOTAAL		435			4662		5097

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldava, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	500	3300			350	162	4312
6.b. Ratten					150		150
6.c. Cavia's		15				30	45
6.d. Hamsters							
6.e. Andere knaagdieren							
6.f. Konijnen		130					130
6.g. Katten							
6.h. Honden							
6.i. Fretten							
6.j. Andere vleeseters							
6.k. Paarden, ezels en kruisingen							
6.l. Varkens							
6.m. Geiten							
6.n. Schapen							
6.o. Runderen							
6.p. Halfapen							
6.q. Breedneusapen							
6.r. Smalneusapen excl. mensapen							
6.s. Mensapen							
6.t. Andere zoogdieren							
6.u. Kwartels							
6.v. Andere vogels							
6.w. Reptielen							
6.x. Amfibieën							
6.y. Vissen							
6.z. TOTAAL	500	3445			500	192	4637

- Voorbeelden:** 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen		3120	200							100		42	350	3812
7.b. Ratten													150	150
7.c. Cavia's		30												30
7.d. Hamsters														
7.e. Andere knaagdieren														
7.f. Konijnen						80							50	130
7.g. Katten														
7.h. Honden														
7.i. Fretten														
7.j. Andere vleeseters														
7.k. Paarden, ezels en kruisingen														
7.l. Varkens														
7.m. Geiten														
7.n. Schapen														
7.o. Runderen														
7.p. Halfapen														
7.q. Breedneusapen														
7.r. Smalneusapen excl. mensapen														
7.s. Mensapen														
7.t. Andere zoogdieren														
7.u. Kwartels														
7.v. Andere vogels														
7.w. Reptielen														
7.x. Amfibieën														
7.y. Vissen														
7.z. TOTAAL		3150	200			80				100		42	550	4122

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductie toxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen			200			80								
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt														
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt														
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt														
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt														
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt		3150												
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt														
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen										100				
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken	42	500												
8.j. TOTAAL	42	3650	200			80				100				

FINLAND

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door het *Maa – ja metsätalousministeriö Elintarvike- ja terveystoisto* (ministerie van Landbouw en Bosbouw, Dienst Diergeneeskunde en Voeding).

Opmerkingen van de Finse autoriteiten

Sinds het afgelopen jaar is de hoeveelheid gebruikte dieren enigszins toegenomen. Volgens de informatie van de provinciale overheidskantoren is de ontwikkeling en de toegenomen toepassing van de gentechnologie één verklaring hiervoor. In één enkel onderzoek waarin een nieuwe stam met gewijzigde genen wordt geproduceerd, kan het aantal dieren, vaak muizen, aanzienlijk zijn. De stijging van het aantal dieren is zeker het gevolg van de stijging van het aantal muizen.

- Tabel 1: Muizen vormen de grootste groep. Het aandeel van muizen bedraagt circa 39 % van alle dieren. Vissen vormen de op één na grootste groep (circa 38 % van alle dieren); de op twee na grootste groep zijn ratten (circa 14 % van alle dieren). In 1999 zijn er negen primaten gebruikt (smalneusapen). Er zijn in het geheel geen katten, halfapen, breedneusapen en mensapen gebruikt.
- Tabel 2: Fundamenteel biologisch onderzoek (2.2) is het belangrijkste doel van de proeven. Het aandeel van de dieren die voor fundamenteel biologisch onderzoek worden gebruikt, bedraagt circa 86% van alle gebruikte dieren.
- Tabel 3: Het aantal dieren dat wordt gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheids-onderzoek bedraagt slechts < 2 % van alle gebruikte dieren. Er zijn geen proeven uitgevoerd in samenhang met cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (3.6) of producten die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt (3.7).
- Tabel 4: Circa 90 % van de gebruikte dieren wordt gebruikt voor onderzoek naar ziekten of aandoeningen bij de mens. De meest gebruikte dieren in de kolom 'specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek' zijn vissen.
- Tabel 5: Het aandeel van de dieren die worden gebruikt op grond van EG-wetgeving of de eisen van de Europese Farmacopee (5.3.) bedraagt 83 % van alle dieren die voor de productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medische, diergeneeskundige en tandheelkundige toepassingen worden gebruikt.
- Tabel 6: Het aandeel van de dieren die worden gebruikt in de kolom 'niet vereist krachtens enige regelgeving' (6.7), bedraagt 49 % van alle dieren die voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek worden gebruikt.
- Tabel 7: Het aandeel van de dieren die worden gebruikt voor de beproeving van acute en subacute toxiciteit met behulp van letale methoden (7.2.1 en 7.2.2), bedraagt circa 6 % van alle dieren die voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek worden gebruikt.
- Tabel 8: Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen (8.h, 38 %) en producten/stoffen of toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik (8.a, 46 %) zijn de grootste groepen waarbinnen de meeste dieren worden gebruikt voor toxicologisch en ander veiligheidsonderzoek.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	89959	78490	10703		766	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	32519	21371	10688		460	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	1737	109	1628			
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	100		100			
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	1663					
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	1686	1043	643			
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	0					
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	104	55	49			17
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	90	90				
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	1650					
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	93					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	1163					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	38					
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	439					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	614					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0					
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	0					
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	9				1	8
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0					
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	2148					
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	62	62				
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	5166					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	182					
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	246					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	88666					
1.z. TOTAAL	228334					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN

Indeling naar doel en diersoort

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	76984	7118	2818	745	980	30	861	423	89959
2.b. Ratten	22758	8103	94		771	20	720	53	32519
2.c. Cavia's	1284		346	51		1		55	1737
2.d. Hamsters		100							100
2.e. Andere knaagdieren	1644						19		1663
2.f. Konijnen	867	586	122		68	1	28	14	1686
2.g. Katten									0
2.h. Honden	45	13			36	10			104
2.i. Fretten								90	90
2.j. Andere vleeseters	1002							648	1650
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	73						20		93
2.l. Varkens	843	182	90				39	9	1163
2.m. Geiten	38								38
2.n. Schapen	18	37	382					2	439
2.o. Runderen	530	78						6	614
2.p. Halfapen									0
2.q. Breedneusapen									0
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	9								9
2.s. Mensapen									0
2.t. Andere zoogdieren	2140							8	2148
2.u. Kwartels	39						23		62
2.v. Andere vogels	4467	646					53		5166
2.w. Reptielen	182								182
2.x. Amfibieën	53						193		246
2.y. Vissen	84977	516			465	947	761	1000	88666
2.z. TOTAAL	197953	17379	3852	796	2320	1009	2717	2308	228334

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids onder-zoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	203			253				476	48	980
3.b. Ratten	771									771
3.c. Cavia's										0
3.d. Hamsters										0
3.e. Andere knaagdieren										0
3.f. Konijnen	53		9	6						68
3.g. Katten										0
3.h. Honden	36									36
3.i. Fretten										0
3.j. Andere vleeseters										0
3.k. Paarden, ezels en kruisingen										0
3.l. Varkens										0
3.m. Geiten										0
3.n. Schapen										0
3.o. Runderen										0
3.p. Halfapen										0
3.q. Breedneusapen										0
3.r. Smalneusapen excl. mensapen										0
3.s. Mensapen										0
3.t. Andere zoogdieren										0
3.u. Kwartels										0
3.v. Andere vogels										0
3.w. Reptielen										0
3.x. Amfibieën										0
3.y. Vissen								400	65	465
3.z. TOTAAL	1063	0	9	259	0	0	0	876	113	2320

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	1647	5144	2962	23183	12	32948
4.b. Ratten	2187	7874	1763	7211		19035
4.c. Cavia's	288			990	1	1279
4.d. Hamsters		100				100
4.e. Andere knaagdieren						0
4.f. Konijnen	354	1		736		1091
4.g. Katten						0
4.h. Honden		13			10	23
4.i. Fretten						0
4.j. Andere vleeseters						0
4.k. Paarden, ezels en kruisingen						0
4.l. Varkens	176		7	175		358
4.m. Geiten				16		16
4.n. Schapen				55		55
4.o. Runderen				41	111	152
4.p. Halfapen						0
4.q. Breedneusapen						0
4.r. Smalneusapen excl. mensapen						0
4.s. Mensapen						0
4.t. Andere zoogdieren						0
4.u. Kwartels						0
4.v. Andere vogels	320			449	23	792
4.w. Reptielen				182		182
4.x. Amfibieën				13		13
4.y. Vissen				200	6113	6313
4.z. TOTAAL	4972	13132	4732	33251	6270	62357

**TABEL 5: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PRODUCTIE EN KWALITEITSCONTROLE VAN PRODUCTEN EN TOESTELLEN
VOOR MEDISCH, TANDHEELKUNDIG EN DIERGENEESKUNDIG GEBRUIK**

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

5.1 Soort	5.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	5.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	5.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	5.5 Overige wetgeving	5.6 Alle combinaties van 5.2, 5.3, 5.4 en 5.5	5.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	5.8 Totaal
5.a. Muizen	54	3389				120	3563
5.b. Ratten		94					94
5.c. Cavia's		356				41	397
5.d. Hamsters							0
5.e. Andere knaagdieren							0
5.f. Konijnen		19				103	122
5.g. Katten							0
5.h. Honden							0
5.i. Fretten							0
5.j. Andere vleeseters							0
5.k. Paarden, ezels en kruisingen							0
5.l. Varkens					90		90
5.m. Geiten							0
5.n. Schapen					382		382
5.o. Runderen							0
5.p. Halfapen							0
5.q. Breedneusapen							0
5.r. Smalneusapen excl. mensapen							0
5.s. Mensapen							0
5.t. Andere zoogdieren							0
5.u. Kwartels							0
5.v. Andere vogels							0
5.w. Reptielen							0
5.x. Amfibieën							0
5.y. Vissen							0
5.z. TOTAAL	54	3858	0	0	472	264	4648

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen		48			203	253	504
6.b. Ratten	101	150			520	476	1247
6.c. Cavia's							0
6.d. Hamsters							0
6.e. Andere knaagdieren							0
6.f. Konijnen					68		68
6.g. Katten							0
6.h. Honden		36					36
6.i. Fretten							0
6.j. Andere vleeseters							0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen							0
6.l. Varkens							0
6.m. Geiten							0
6.n. Schapen							0
6.o. Runderen							0
6.p. Halfapen							0
6.q. Breedneusapen							0
6.r. Smalneusapen excl. mensapen							0
6.s. Mensapen							0
6.t. Andere zoogdieren							0
6.u. Kwartels							0
6.v. Andere vogels							0
6.w. Reptielen							0
6.x. Amfibieën							0
6.y. Vissen					65	400	465
6.z. TOTAAL	101	234	0	0	856	1129	2320

- Voorbeelden:**
- 6.2** – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
 - 6.3** - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
 - 6.4** – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
 - 6.5** – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
 - 6.6** – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:**
- 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
 - 2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen		262	506				240						952	2940
7.b. Ratten							1040				300		202	2313
7.c. Cavia's														0
7.d. Hamsters														0
7.e. Andere knaagdieren														0
7.f. Konijnen				12		18							106	204
7.g. Katten														0
7.h. Honden							72							108
7.i. Fretten														0
7.j. Andere vleeseters														0
7.k. Paarden, ezels en kruisingen														0
7.l. Varkens														0
7.m. Geiten														0
7.n. Schapen														0
7.o. Runderen														0
7.p. Halfapen														0
7.q. Breedneusapen														0
7.r. Smalneusapen excl. mensapen														0
7.s. Mensapen														0
7.t. Andere zoogdieren														0
7.u. Kwartels														0
7.v. Andere vogels														0
7.w. Reptielen														0
7.x. Amfibieën														0
7.y. Vissen											740	190		1395
7.z. TOTAAL	0	393	759	18	0	27	2028	0	0	0	1560	285	1890	9280

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductie toxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische organismen (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen		83					676				150		154	1063
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt				3		6								9
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt														0
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt			253	3		3						65		324
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt														0
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt														0
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt														0
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen											370	30	476	876
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken		48												48
8.j. TOTAAL	0	131	253	6	0	9	676	0	0	0	520	95	630	2320

ZWEDEN

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door de Nationale Raad voor laboratoriumdieren.

Opmerkingen van de Zweedse autoriteiten

In juni 2000 moesten de statistische gegevens over het gebruik van laboratoriumdieren bij de EU-Commissie zijn ingeleverd. Dit was veel vroeger dan voorgaande jaren. Dit heeft bij het verzamelen en verwerken van onze gegevens tot enkele problemen geleid. De meeste onderzoekers op universiteiten waren op tijd en hadden hun verslag in maart ingediend, maar enkelen kwamen hiermee pas in mei, ondanks een aantal herinneringen van de Nationale Raad voor laboratoriumdieren (CFN). Helaas moest bij drie onderzoekers die voor het indienen van de gegevens verantwoordelijk waren, met de rechter worden bedreigd omdat zij de vereiste gegevens over hun dierproeven maar niet inleverden. Het is te hopen dat het verzamelen van de statistische gegevens van de universiteiten volgend jaar soepeler zal verlopen.

EU-richtlijn

Volgens de EU-definitie (Richtlijn 86/609/EEG) waren er in 1999 in Zweden circa 324 000 laboratoriumdieren. Ten opzichte van 1998 is dit een stijging met 7,6 % (circa 23 000 dieren). Het is moeilijk te verklaren wat deze stijging heeft veroorzaakt; enkele factoren waaraan deze mogelijk zou kunnen worden toegeschreven zijn onder andere een grotere behoefte bij biomedisch onderzoek, een betere verslaglegging over de aantallen dieren of alleen maar een natuurlijke schommeling. Uit de Zweedse statistische gegevens blijkt dat er in de jaren 1990 drie soorten het meest voor dierproeven zijn gebruikt: muizen, ratten en vissen. In 1999 namen deze drie groepen dan ook 90 % van alle gebruikte laboratoriumdieren voor hun rekening. De meest opmerkelijke verandering die in 1999 is waargenomen, was een stijging van het aantal muizen, waarvan er 27 000 meer waren dan in het voorgaande jaar. Dit weerspiegelt waarschijnlijk het toegenomen gebruik van transgene muizen voor biomedisch onderzoek. Tegelijkertijd is het aantal in dierproeven gebruikte ratten afgenomen. Het aantal gebruikte vissen is in 1999 ten opzichte van het voorgaande jaar ook toegenomen.

Uit de Zweedse statistische gegevens blijkt ook dat, terwijl het aantal door biomedische bedrijven gebruikte laboratoriumdieren hetzelfde is gebleven als in 1998, de in onderzoek op universiteiten gebruikte aantallen in dezelfde periode zijn toegenomen.

Specifiek gebruik van dieren

Evenals in voorgaande jaren zijn de meeste laboratoriumdieren gebruikt voor fundamenteel biologisch onderzoek (51 %), of voor de ontwikkeling van producten en/of toestellen voor medische of diergeneeskundige toepassingen (41%). In 1999 is

5 % van de dieren gebruikt in toxicologisch onderzoek, en is minder dan 3 % van het totale aantal laboratoriumdieren gebruikt voor het diagnosticeren van dierziekten. Muizen, ratten en vissen zijn het meest gebruikt voor toxicologisch onderzoek, en in mindere mate honden en konijnen. In proefnemingen met producten/stoffen of toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik zijn vooral zoogdieren gebruikt, terwijl in proeven met stoffen die het milieu kunnen verontreinigen, voornamelijk vissen zijn gebruikt.

Zweedse definitie

Behalve de informatie die volgens de EU-richtlijn is vereist, verzamelt Zweden ook statistische gegevens over andere gebruiksvormen van laboratoriumdieren. De Zweedse wetgeving schrijft voor dat elk gebruik van dieren voor wetenschappelijke doeleinden wordt gemeld. Om die reden zijn in deze statistische gegevens ook alle dieren opgenomen die voor gedragsonderzoek en voederproeven zijn gebruikt, en ook de dieren die zijn gedood om hun weefsels en organen te kunnen gebruiken. Volgens deze definitie zijn er over 1999 circa 228 000 dieren gemeld. De belangrijkste soorten waren vissen en vogels, de laatste voornamelijk hanen waarvan de kam voor de extractie van hyaluronzuur wordt gebruikt.

Transgene dieren

De Zweedse statistieken maken geen onderscheid tussen het gebruik van transgene dieren en dat van andere laboratoriumdieren. In overeenstemming met de EU-richtlijn beschouwt Zweden het fokken met transgene stammen niet als een proef op zich. Het wordt echter wel als een proef gezien wanneer transgene dieren in proeven worden gebruikt of wanneer er nieuwe transgene stammen worden geproduceerd.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	184.230	125.871	56.866	0	1.493	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	84.374	51.120	32.564	0	690	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	9.355	1.551	7.804	0	0	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	315	170	145	0	0	
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	235					
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	5.031	4.459	572	0	0	6
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	155	155	0	0	0	9
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	412	402	2	8	0	234
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	132	126	0	0	6	0
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	75					
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	71					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	3.278					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	6					
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	104					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	706					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	0	0	0	0	0	0
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	6	6	0	0	0	30
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	60	0	0	0	60	62
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	0	0	0	0	0	0
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	353					
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	0	0	0	0	0	
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	6.920					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	10					
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	1.585					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	26.654					
1.z. TOTAAL	324.067					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN**Indeling naar doel en diersoort**

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	91617	78538	6484		3213	171	1463	2744	184230
2.b. Ratten	45041	31979	15		3138	1517	1847	837	84374
2.c. Cavia's	1013	6651	1569				14	108	9355
2.d. Hamsters	238	65					12		315
2.e. Andere knaagdieren	185	50							235
2.f. Konijnen	1862	1265	583		412	31	75	803	5031
2.g. Katten	96	8				51			155
2.h. Honden	6	222			160		24		412
2.i. Fretten	118	12				2			132
2.j. Andere vleeseters	75								75
2.k. Paarden, ezels en kruisingen							48	23	71
2.l. Varkens	1637	614	35				465	527	3278
2.m. Geiten	6								6
2.n. Schapen	14	63						27	104
2.o. Runderen	144	50					414	98	706
2.p. Halfapen									0
2.q. Breedneusapen	6								6
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	3	52	5						60
2.s. Mensapen									0
2.t. Andere zoogdieren	353								353
2.u. Kwartels									0
2.v. Andere vogels	6097	733						90	6920
2.w. Reptielen	10								10
2.x. Amfibieën	1585								1585
2.y. Vissen	15854	1500			9210		90		26654
2.z. TOTAAL	165960	121802	8691	0	16133	1772	4452	5257	324067

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids- onderzoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	3129							84		3213
3.b. Ratten	3073							65		3138
3.c. Cavia's										0
3.d. Hamsters										0
3.e. Andere knaagdieren										0
3.f. Konijnen	412									412
3.g. Katten										0
3.h. Honden	160									160
3.i. Fretten										0
3.j. Andere vleeseters										0
3.k. Paarden, ezels en kruisingen										0
3.l. Varkens										0
3.m. Geiten										0
3.n. Schapen										0
3.o. Runderen										0
3.p. Halfapen										0
3.q. Breedneusapen										0
3.r. Smalneusapen excl. mensapen										0
3.s. Mensapen										0
3.t. Andere zoogdieren										0
3.u. Kwartels										0
3.v. Andere vogels										0
3.w. Reptielen										0
3.x. Amfibieën										0
3.y. Vissen			15	70	15			8110	1000	9210
3.z. TOTAAL	6774	0	15	70	15	0	0	8259	1000	16133

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	12276	27852	28802	88384	1151	158465
4.b. Ratten	11656	23807	5344	34908		75715
4.c. Cavia's	270	421		8527	15	9233
4.d. Hamsters	135			123		258
4.e. Andere knaagdieren		50		173	12	235
4.f. Konijnen	559	340	524	1856	20	3299
4.g. Katten	51	48		56		155
4.h. Honden	118	5		72	33	228
4.i. Fretten	2	118		12		132
4.j. Andere vleeseters						0
4.k. Paarden, ezels en kruisingen						0
4.l. Varkens	782		3	998	178	1961
4.m. Geiten						0
4.n. Schapen	63	7		1	6	77
4.o. Runderen					76	76
4.p. Halfapen						0
4.q. Breedneusapen		6				6
4.r. Smalneusapen excl. mensapen		3		57		60
4.s. Mensapen						0
4.t. Andere zoogdieren					120	120
4.u. Kwartels						0
4.v. Andere vogels		2	75	3592	565	4234
4.w. Reptielen				10		10
4.x. Amfibieën		25				25
4.y. Vissen					4000	4000
4.z. TOTAAL	25912	52684	34748	138769	6176	258289

TABLE 5: NUMBER OF ANIMALS USED IN PRODUCTION AND QUALITY CONTROL OF PRODUCTS AND DEVICES FOR HUMAN MEDICINE AND DENTISTRY AND FOR VETERINARY MEDICINE

Regulatory requirements versus species

5.1 Species	5.2 National legislation specific to a single EC Member State 1)	5.3 EC legislation including European Pharmacopoeia (requirements)	5.4 Member Country of Council of Europe (but not EC) legislation 2)	5.5 Other legislation	5.6 Any combination of 5.2/ 5.3/ 5.4/ 5.5	5.7 No regulatory requirements	5.8 Total
5.a. Muizen	274	825		110	4986	289	6484
5.b. Ratten						15	15
5.c. Cavia's					1255	314	1569
5.d. Hamsters							0
5.e. Andere knaagdieren							0
5.f. Konijnen					581	2	583
5.g. Katten							0
5.h. Honden							0
5.i. Fretten							0
5.j. Andere vleeseters							0
5.k. Paarden, ezels en kruisingen							0
5.l. Varkens						35	35
5.m. Geiten							0
5.n. Schapen							0
5.o. Runderen							0
5.p. Halfapen							0
5.q. Breedneusapen							0
5.r. Smalneusapen excl. mensapen						5	5
5.s. Mensapen							0
5.t. Andere zoogdieren							0
5.u. Kwartels							0
5.v. Andere vogels							0
5.w. Reptielen							0
5.x. Amfibieën							0
5.y. Vissen							0
5.z. TOTAAL	274	825	0	110	6822	660	8691

- Voorbeelden:** 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
5.3 - Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	20			1245	1864	84	3213
6.b. Ratten					3073	65	3138
6.c. Cavia's							0
6.d. Hamsters							0
6.e. Andere knaagdieren							0
6.f. Konijnen				178	234		412
6.g. Katten							0
6.h. Honden					160		160
6.i. Fretten							0
6.j. Andere vleeseters							0
6.k. Paarden, ezels en kruisingen							0
6.l. Varkens							0
6.m. Geiten							0
6.n. Schapen							0
6.o. Runderen							0
6.p. Halfapen							0
6.q. Breedneusapen							0
6.r. Smalneusapen excl. mensapen							0
6.s. Mensapen							0
6.t. Andere zoogdieren							0
6.u. Kwartels							0
6.v. Andere vogels							0
6.w. Reptielen							0
6.x. Amfibieën							0
6.y. Vissen	7440					1770	9210
6.z. TOTAAL	7460	0	0	1423	5331	1919	16133

- Voorbeelden:**
- 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
 - 6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
 - 6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
 - 6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
 - 6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:**
- 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
 - 2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en diersoort

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de beproeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen		647	1832				342			382			10	3213
7.b. Ratten		237	1060				843		633		124		241	3138
7.c. Cavia's														0
7.d. Hamsters														0
7.e. Andere knaagdieren														0
7.f. Konijnen				78					320				14	412
7.g. Katten														0
7.h. Honden			80				64						16	160
7.i. Fretten														0
7.j. Andere vleeseters														0
7.k. Paarden, ezels en kruisingen														0
7.l. Varkens														0
7.m. Geiten														0
7.n. Schapen														0
7.o. Runderen														0
7.p. Halfapen														0
7.q. Breedneusapen														0
7.r. Smalneusapen excl. mensapen														0
7.s. Mensapen														0
7.t. Andere zoogdieren														0
7.u. Kwartels														0
7.v. Andere vogels														0
7.w. Reptielen														0
7.x. Amfibieën														0
7.y. Vissen		1000	400						5400		270	2140		9210
7.z. TOTAAL	0	1884	3372	78	0	0	1249	0	6353	382	394	2140	281	16133

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar aard van de proef en productcategorie

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de bepoeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductie toxiciteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische organismen (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen		884	2972	78			1249		953	382	124		281	6923
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt														0
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt												15		15
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt			50									20		70
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt												15		15
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt														0
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt														0
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen		1000	350						5400		270	2090		9110
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken														0
8.j. TOTAAL	0	1884	3372	78	0	0	1249	0	6353	382	394	2140	281	16133

VERENIGD KONINKRIJK

Ingediende statistische gegevens

De statistische gegevens zijn ingediend door het *Home Office* (ministerie van Binnenlandse Zaken).

Opmerkingen van de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk

Circa 1,9 miljoen dieren zijn voor de eerste maal gebruikt in proeven die in 1999 zijn begonnen. Dit cijfer kan niet zonder meer met dat van voorgaande jaren worden vergeleken; zie hierover de opmerking aan het slot.

De statistische gegevens van het Verenigd Koninkrijk zijn in twee afzonderlijke verslagen gepubliceerd, waarvan één voor Groot-Brittannië en één voor Noord-Ierland. Over de gehele linie was er in vergelijking met het gebruik in 1998 een daling van het aantal dieren dat voor de eerste maal in onder wetgeving vallende proeven in het UK is gebruikt.

Ongeveer een derde van de dieren heeft een vorm van verdoving ontvangen om de zwaarte van de ingreep te verlichten. Voor de meeste overige dieren zou het gebruik van verdoving de zwaarte van de proef hebben doen toenemen.

Van de soorten die afkomstig dienen te zijn van geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het UK was 99 % van de dieren daar inderdaad van afkomstig, terwijl de herkomst van minder dan 0,5 % lag buiten de EU of de lidstaten van de Raad van Europa.

Vier van elke vijf proeven (80% van het totaal) werden op muizen of ratten uitgevoerd.

Honden, katten, paarden en primaten genieten in het VK speciale bescherming en maakten met elkaar 0,5 % van de gebruikte dieren uit.

Koudbloedigen (vissen en amfibieën) zijn goed voor 7 % van het totale gebruik van dieren.

Fundamenteel biologisch onderzoek en toegepast onderzoek voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen waren goed voor het gebruik van 1,3 miljoen dieren, dat is 68 % van het totale gebruik van dieren.

Iets minder dan 30 % van de dieren is gebruikt voor toxicologisch of ander veiligheidsonderzoek of voor de productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medische, tandheelkundige of diergeneeskundige toepassingen. Het meeste van dit gebruik (ruim 80 %) is uitgevoerd om te voldoen aan Europese of andere wettelijke vereisten.

Er zijn in 1999 geen dieren gebruikt voor onderzoek naar de veiligheid van cosmetische producten of bestanddelen daarvan.

Door de wijdverbreide toepassing van alternatief *in vitro* onderzoek ter vervanging van het gebruik van levende dieren is het gebruik van dieren voor de productie van monoklonale antilichamen teruggelopen.

Opmerking: Ten gevolge van wijzigingen in de voor het verzamelen van gegevens gebruikte methode omvat het dieergebruik in 1999 NIET die dieren die zijn gebruikt voor het fokken van genetisch gemodificeerde (transgene/gemuteerde) dieren, maar wel zijn de dieren opgenomen, die zijn gebruikt voor het produceren van zulke stammen.

TABEL 1: AANTAL GEBRUIKTE DIEREN, OPGESPLITST NAAR HERKOMST

Indeling naar herkomst en diersoort

1.1 Soort	1.2 Totaal	1.3 Dieren afkomstig uit geregistreerde fok- of toeleveringsbedrijven in het verslagleggende land	1.4 Dieren afkomstig uit andere bronnen in de EG	1.5 Dieren afkomstig uit niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa die partij zijn bij Overeenkomst ETS 123	1.6 Dieren van een andere herkomst	1.7 Hergebruikte dieren
1.a. Muizen (<i>Mus musculus</i>)	990162	980612	3756	386	5408	
1.b. Ratten (<i>Rattus norvegicus</i>)	526904	525316	443	30	1115	
1.c. Cavia's (<i>Cavia porcellus</i>)	61308	61193	89	26	-	
1.d. Hamsters (<i>Mesocricetus</i>)	10186	9686	-	500	-	
1.e. Andere knaagdieren (andere <i>Rodentia</i>)	8662					
1.f. Konijnen (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)	27578	27511	54	-	13	802
1.g. Katten (<i>Felis catus</i>)	683	658	10	-	15	375
1.h. Honden (<i>Canis familiaris</i>)	5938	5793	70	-	75	656
1.i. Fretten (<i>Mustela putorius furo</i>)	1115	961	-	-	154	15
1.j. Andere vleeseters (andere <i>Carnivora</i>)	2896					
1.k. Paarden, ezels en kruisingen (<i>Equidae</i>)	519					
1.l. Varkens (<i>Sus</i>)	9135					
1.m. Geiten (<i>Capra</i>)	419					
1.n. Schapen (<i>Ovis</i>)	14462					
1.o. Runderen (<i>Bos</i>)	4841					
1.p. Halfapen (<i>Prosimia</i>)	-	-	-	-	-	-
1.q. Breedneusapen (<i>Ceboidea</i>)	1073	1036	-	-	37	165
1.r. Smalneusapen excl. mensapen (<i>Cercopithecoidea</i>)	2118	1786	-	-	332	164
1.s. Mensapen (<i>Hominoidea</i>)	-	-	-	-	-	-
1.t. Andere zoogdieren (andere <i>Mammalia</i>)	937					
1.u. Kwartels (<i>Coturnix coturnix</i>)	-	-	-	-	-	
1.v. Andere vogels (andere <i>Aves</i>)	105931					
1.w. Reptielen (<i>Reptilia</i>)	56					
1.x. Amfibieën (<i>Amphibia</i>)	9254					
1.y. Vissen (<i>Pisces</i>)	121285					
1.z. TOTAAL	1905462					

Noot 1: Kolom 1.5 betreft uitsluitend de lidstaten van de Raad van Europa die bij het begin van de verslagperiode partij zijn bij Overeenkomst ETS 123. Derhalve moet bij het invullen van deze kolom gebruik worden gemaakt van een geactualiseerde lijst van die landen.

Noot 2: Alleen de niet-gearceerde vakken invullen.

Noot 3: Het in kolom 1.7 opgevoerde aantal hergebruikte dieren is niet begrepen in het in kolom 1.2 opgevoerde totaal.

TABEL 2: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN VOOR BIJZONDERE DOELEINDEN

Indeling naar doel en diersoort

2.1 Soort	2.2 Fundament eel biologisch onderzoek	2.3 Onderzoek en ontwikkeling van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskundig gebruik [met uitzondering van de in kolom 2.6. opgevoerde toxicologische en andere veiligheidsonderz oeken]	2.4 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor medisch en tandheelkundig gebruik	2.5 Productie en kwaliteitscontrole van producten en toestellen voor diergeneeskundig gebruik	2.6 Toxicologische en andere veiligheidsonde rzoeken [met inbegrip van veiligheidsonde rzoeken van producten en toestellen voor medisch, tandheelkundig en diergeneeskund ig gebruik]	2.7 Diagnose van ziekten	2.8 Onderwijs en opleiding	2.9 Overige	2.10 Total
2.a. Muizen	371162	206040	129261	21887	75818	8980	1807	175207	990162
2.b. Ratten	165057	176418	15521	344	155088	664	2484	11328	526904
2.c. Cavia's	6492	14053	12195	2368	22391	112	168	3529	61308
2.d. Hamsters	4797	606	46	491	2324	1559	4	359	10186
2.e. Andere knaagdieren	3681	4277	-	-	158	29	17	500	8662
2.f. Konijnen	6037	3034	3406	1055	10295	3240	132	379	27578
2.g. Katten	296	106	10	171	29	-	7	64	683
2.h. Honden	218	1065	22	63	4479	31	-	60	5938
2.i. Fretten	505	538	40	-	10	9	13	-	1115
2.j. Andere vleeseters	2795	-	-	-	-	98	-	3	2896
2.k. Paarden, ezels en kruisingen	155	241	-	2	3	91	6	21	519
2.l. Varkens	5019	564	6	1209	708	792	-	837	9135
2.m. Geiten	309	18	1	-	3	15	-	73	419
2.n. Schapen	9034	942	92	681	221	1363	74	2055	14462
2.o. Runderen	2085	589	-	890	112	132	107	926	4841
2.p. Halfapen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.q. Breedneusapen	239	276	-	-	550	-	-	8	1073
2.r. Smalneusapen excl. mensapen	100	102	36	-	1684	22	-	174	2118
2.s. Mensapen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.t. Andere zoogdieren	852	-	-	-	4	-	-	81	937
2.u. Kwartels	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.v. Andere vogels	30235	2304	521	11135	3786	3278	121	54551	105931
2.w. Reptielen	56	-	-	-	-	-	-	-	56
2.x. Amfibieën	6797	41	-	-	795	-	1371	250	9254
2.y. Vissen	47184	8632	-	11820	41640	310	2	11697	121285
2.z. TOTAAL	663105	419846	161157	52116	320098	20725	6313	262102	1905462

TABEL 3: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar productcategorie en diersoort

3.1 Soort	3.2 Producten/ stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundi ge en diergenees- kundige toepassingen	3.3 Producten/ stoffen die voornamelij k in de landbouw (zullen) worden gebruikt	3.4 Producten/s toffen die voornamelij k in de industrie (zullen) worden gebruikt	3.5 Producten/ stoffen die voornamelij k in het huishouden (zullen) worden gebruikt	3.6 Producten/s toffen die voornamelij k als cosmetica of producten voor lichaamsver zorging (zullen) worden gebruikt	3.7 Producten/ stoffen die voornamelij k als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddel en (zullen) worden gebruikt	3.8 Producten/sto ffen die voornamelij k als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	3.9 Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	3.10 Overige toxicologisch e en veiligheids-on der-zoeken	3.11 Totaal
3.a. Muizen	37942	4050	5630	-	-	189	408	420	27179	75818
3.b. Ratten	75663	28647	33687	341	-	2117	-	1702	12931	155088
3.c. Cavia's	5397	4597	10898	-	-	-	-	-	1499	22391
3.d. Hamsters	1267	871	-	-	-	-	-	-	186	2324
3.e. Andere knaagdieren	-	-	-	-	-	-	-	158	-	158
3.f. Konijnen	4376	1359	4079	-	-	51	-	192	238	10295
3.g. Katten	29	-	-	-	-	-	-	-	-	29
3.h. Honden	4042	357	3	-	-	-	-	-	77	4479
3.i. Fretten	10	-	-	-	-	-	-	-	-	10
3.j. Andere vleeseters	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.k. Paarden, ezels en kruisingen	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
3.l. Varkens	646	-	-	-	-	-	-	-	62	708
3.m. Geiten	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3
3.n. Schapen	144	77	-	-	-	-	-	-	-	221
3.o. Runderen	49	57	-	-	-	6	-	-	-	112
3.p. Halfapen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.q. Breedneusapen	484	-	-	-	-	-	-	-	66	550
3.r. Smalneusapen excl. mensapen	1678	-	-	-	-	-	-	-	6	1684
3.s. Mensapen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.t. Andere zoogdieren	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4
3.u. Kwartels	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.v. Andere vogels	1267	2519	-	-	-	-	-	-	-	3786
3.w. Reptielen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.x. Amfibieën	-	-	-	-	-	-	-	795	-	795
3.y. Vissen	510	5906	3128	-	-	-	-	31374	722	41640
3.z. TOTAAL	133507	48443	57425	341	-	2363	408	34645	42966	320098

TABEL 4: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR PROEFNEMINGEN TEN BEHOEVE VAN HET ONDERZOEK VAN ZIEKTEN VAN MENS EN DIER

Indeling naar groep van ziekten en diersoort

4.1 Soort	4.2 Hart- en vaatziekten van de mens	4.3 Zenuwziekten en psychische aandoeningen van de mens	4.4 Kanker bij de mens (m.u.v. de evaluatie van carcinogene eigenschappen)	4.5 Andere ziekten van de mens	4.6 Specifiek op ziekten bij dieren gericht onderzoek	4.7 Totaal
4.a. Muizen	18963	156316	128378	561931	42723	908311
4.b. Ratten	31956	176698	8755	222025	9178	448612
4.c. Cavia's	2083	7190	816	31812	2934	44835
4.d. Hamsters	134	1468	276	6761	605	9244
4.e. Andere knaagdieren	69	4617	-	3736	6	8428
4.f. Konijnen	3065	809	181	16164	1554	21773
4.g. Katten	6	264	-	105	301	676
4.h. Honden	935	70	35	4249	286	5575
4.i. Fretten	157	493	-	452	-	1102
4.j. Andere vleeseters	-	28	-	2865	-	2893
4.k. Paarden, ezels en kruisingen	16	-	-	230	267	513
4.l. Varkens	728	100	29	5633	2236	8726
4.m. Geiten	50	-	-	366	-	416
4.n. Schapen	212	517	32	10239	3264	14264
4.o. Runderen	143	-	-	2076	2442	4661
4.p. Halfapen	-	-	-	-	-	-
4.q. Breedneusapen	37	172	-	864	-	1073
4.r. Smalneusapen excl. mensapen	66	395	-	1633	-	2094
4.s. Mensapen	-	-	-	-	-	-
4.t. Andere zoogdieren	68	22	-	762	-	852
4.u. Kwartels	-	-	-	-	-	-
4.v. Andere vogels	1718	7387	-	24929	69112	103146
4.w. Reptielen	-	24	-	32	-	56
4.x. Amfibieën	530	354	358	5596	-	6838
4.y. Vissen	18	883	-	48300	32060	81261
4.z. TOTAAL	60954	357807	138860	950760	166968	1675349

TABLE 5: NUMBER OF ANIMALS USED IN PRODUCTION AND QUALITY CONTROL OF PRODUCTS AND DEVICES FOR HUMAN MEDICINE AND DENTISTRY AND FOR VETERINARY MEDICINE

Regulatory requirements versus species

5.1 Species	5.2 National legislation specific to a single EC Member State 1)	5.3 EC legislation including European Pharmacopoeia (requirements)	5.4 Member Country of Council of Europe (but not EC) legislation 2)	5.5 Other legislation	5.6 Any combination of 5.2/ 5.3/ 5.4/ 5.5	5.7 No regulatory requirements	5.8 Total
5.a. Muizen	10879	56470	27	1797	53835	33250	156258
5.b. Ratten	1383	2613	-	252	6547	12845	23640
5.c. Cavia's	5721	5601	14	298	1625	1544	14803
5.d. Hamsters	-	-	376	21	115	108	620
5.e. Andere knaagdieren	-	-	-	-	-	-	-
5.f. Konijnen	119	1901	200	198	831	1365	4614
5.g. Katten	-	165	-	-	12	4	181
5.h. Honden	-	35	-	-	22	160	217
5.i. Fretten	-	-	-	-	24	104	128
5.j. Andere vleeseters	-	-	-	-	-	-	-
5.k. Paarden, ezels en kruisingen	-	-	-	-	-	51	51
5.l. Varkens	50	170	5	-	708	291	1224
5.m. Geiten	-	-	-	-	-	1	1
5.n. Schapen	169	266	-	-	92	371	898
5.o. Runderen	160	440	55	-	200	57	912
5.p. Halfapen	-	-	-	-	-	-	-
5.q. Breedneusapen	-	-	-	-	-	35	35
5.r. Smalneusapen excl. mensapen	-	-	-	12	-	24	36
5.s. Mensapen	-	-	-	-	-	-	-
5.t. Andere zoogdieren	-	-	-	-	-	-	-
5.u. Kwartels	-	-	-	-	-	-	-
5.v. Andere vogels	65	3807	48	670	5678	1388	11656
5.w. Reptielen	-	-	-	-	-	-	-
5.x. Amfibieën	-	-	-	-	-	-	-
5.y. Vissen	-	2850	4690	-	4280	-	11820
5.z. TOTAAL	18546	74318	5415	3248	73969	51598	227094

- Voorbeelden:**
- 5.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)**
- 5.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving**
- 5.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije**
- 5.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS**
- 5.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)**
- Voorbeeld:** De kolommen 5.2 - 5.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld. Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 5.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:**
- 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
- 2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 6: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Indeling naar betrokken regelgeving en diersoort

6.1 Soort	6.2 Specifiek in één enkele EG-lidstaat toepasselijke wetgeving ¹⁾	6.3 EG-wetgeving m.i.v. de eisen van de Europese Farmacopee	6.4 Wetgeving van een niet tot de EG behorende lidstaat van de Raad van Europa ²⁾	6.5 Overige wetgeving	6.6 Alle combinaties van 6.2 tot en met 6.5	6.7 Niet vereist krachtens enige regelgeving	6.8 Totaal
6.a. Muizen	4905	9721	1129	3270	32646	24147	75818
6.b. Ratten	7013	13497	8516	15851	97605	12606	155088
6.c. Cavia's	3447	3920	662	3500	9982	880	22391
6.d. Hamsters	247	-	500	-	1506	71	2324
6.e. Andere knaagdieren	-	-	-	-	-	158	158
6.f. Konijnen	1125	562	894	2329	5190	195	10295
6.g. Katten	-	-	-	-	29	-	29
6.h. Honden	36	156	1284	44	2836	123	4479
6.i. Fretten	-	-	-	-	10	-	10
6.j. Andere vleeseters	-	-	-	-	-	-	-
6.k. Paarden, ezels en kruisingen	-	-	-	-	3	-	3
6.l. Varkens	60	-	18	-	586	44	708
6.m. Geiten	-	-	-	-	3	-	3
6.n. Schapen	17	110	-	-	89	5	221
6.o. Runderen	26	64	4	-	18	-	112
6.p. Halfapen	-	-	-	-	-	-	-
6.q. Breedneusapen	-	-	192	-	357	1	550
6.r. Smalneusapen excl. mensapen	-	299	605	1	729	50	1684
6.s. Mensapen	-	-	-	-	-	-	-
6.t. Andere zoogdieren	-	-	-	-	-	4	4
6.u. Kwartels	-	-	-	-	-	-	-
6.v. Andere vogels	584	691	162	150	2135	64	3786
6.w. Reptielen	-	-	-	-	-	-	-
6.x. Amfibieën	-	-	-	-	-	795	795
6.y. Vissen	4229	7437	2860	4832	8468	13814	41640
6.z. TOTAAL	21689	36457	16826	29977	162192	52957	320098

- Voorbeelden:** 6.2 – Frankrijk test in samenhang met een specifieke eis van het VK (of van Frankrijk)
6.3 – Het VK test overeenkomstig de EG-wetgeving
6.4 – Spanje test in samenhang met een eis van Hongarije
6.5 – Zweden test in samenhang met een specifieke eis van de VS
6.6 – Duitsland test in samenhang met een eis van Tsjechië (die ook in de EG geldt)
- Noot:** De kolommen 6.2 - 6.5 verwijzen naar de wetgeving die voorschrijft dat de test wordt uitgevoerd, en niet naar de instanties die de toegepaste testmethoden, richtsnoeren of protocollen hebben vastgesteld.
- Voorbeeld:** Een krachtens de Franse wetgeving vereiste test die door België overeenkomstig een ISO-protocol wordt uitgevoerd geldt als een nationale (Franse) wettelijke vereiste en moet in de door België ingediende tabellen in kolom 6.2 worden opgevoerd.
- Voetnoten:** 1) EG-lidstaten: Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje, Zweden, Verenigd Koninkrijk
2) Niet tot de EG behorende lidstaten van de Raad van Europa: Albanië, Andorra, Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Tsjechië, Estland, Hongarije, IJsland, Letland, Lichtenstein, Litouwen, Malta, Moldova, Noorwegen, Polen, Roemenië, Rusland, San Marino, Slowakije, Slovenië, Zwitserland, the voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Turkije, Oekraïne.

TABEL 7: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN**Indeling naar aard van de proef en diersoort**

7.1 Soort	7.2 Methoden voor de bepoeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			7.3 Huid-irritatie	7.4 Huid-sensibilisatie	7.5 Oog-irritatie	7.6 Subchronische en chronische toxiciteit	7.7 Carcinogeniteit	7.8 Ontwikkelingstoxiciteit	7.9 Mutageniteit	7.10 Reproductietoxiciteit	7.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	7.12 Overige	7.13 Totaal
	7.2.1. LD50, LC50	7.2.2 Andere letale methoden	7.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
7.a. Muizen	8328	1496	11086	-	2304	-	3528	6082	124	7104	801	-	34965	75818
7.b. Ratten	5583	10698	38529	3	-	-	13337	4936	3420	5089	49477	-	24016	155088
7.c. Cavia's	-	332	627	89	17485	-	220	-	-	-	-	-	3638	22391
7.d. Hamsters	-	-	538	-	-	-	515	1029	-	-	-	-	242	2324
7.e. Andere knaagdieren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	158	158
7.f. Konijnen	-	110	563	3443	-	1910	630	-	2840	-	188	-	611	10295
7.g. Katten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	29
7.h. Honden	-	-	2515	-	-	-	1353	-	-	-	-	-	611	4479
7.i. Fretten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10
7.j. Andere vleeseters	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.k. Paarden, ezels en kruisingen	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
7.l. Varkens	-	30	130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	548	708
7.m. Geiten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
7.n. Schapen	-	-	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	127	221
7.o. Runderen	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	112
7.p. Halfapen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.q. Breedneusapen	-	-	226	-	-	-	184	-	-	-	-	-	140	550
7.r. Smalneusapen excl. mensapen	-	-	829	-	-	-	490	-	-	-	-	-	365	1684
7.s. Mensapen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.t. Andere zoogdieren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
7.u. Kwartels	1210	80	114	-	-	-	120	50	-	-	360	-	-	1934
7.v. Andere vogels	100	4	492	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1256	1852
7.w. Reptielen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.x. Amfibieën	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	795	795
7.y. Vissen	13692	9115	5570	-	-	-	968	-	-	-	8461	-	3834	41640
7.z. TOTAAL	28913	21865	61326	3535	19789	1910	21345	12097	6384	12193	59287	-	71454	320098

TABEL 8: AANTAL DIEREN GEBRUIKT VOOR TOXICOLOGISCHE EN ANDERE VEILIGHEIDSONDERZOEKEN**Indeling naar aard van de proef en productcategorie**

8.1 Producten	8.2 Methoden voor de bepoeving van de acute en subacute toxiciteit (met inbegrip van de limiettest)			8.3 Huid-irritatie	8.4 Huid-sensibilisatie	8.5 Oog-irritatie	8.6 Subchronische en chronische toxiciteit	8.7 Carcinogeniteit	8.8 Ontwikkelings toxiciteit	8.9 Mutageniteit	8.10 Reproductiviteit	8.11 Toxiciteit voor aquatische vertebraten (voorzover niet in andere kolommen opgevoerd)	8.12 Overige	8.13 Totaal
	8.2.1. LD50, LC50	8.2.2 Andere letale methoden	8.2.3 Niet-letale, op klinische symptomen gebaseerde methoden											
8.a. Producten/stoffen of toestellen voor medische, tandheelkundige en diergeneeskundige toepassingen	1632	1992	39023	217	2050	214	15241	9306	5158	8165	22062	-	54126	159186
8.b. Producten/stoffen die voornamelijk in de landbouw (zullen) worden gebruikt	4696	4920	6280	554	4889	534	2868	2173	342	791	14301	-	6095	48443
8.c. Producten/stoffen die voornamelijk in de industrie (zullen) worden gebruikt	3763	7879	11614	2731	11925	1138	1290	-	604	2816	13071	-	594	57425
8.d. Producten/stoffen die voornamelijk in het huishouden (zullen) worden gebruikt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	341	341
8.e. Producten/stoffen die voornamelijk als cosmetica of producten voor lichaamsverzorging (zullen) worden gebruikt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.f. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in voor menselijke consumptie bestemde levensmiddelen (zullen) worden gebruikt	-	-	32	-	-	-	-	-	-	129	-	-	-	161
8.g. Producten/stoffen die voornamelijk als additieven in diervoeder (zullen) worden gebruikt	-	-	-	-	-	-	-	408	-	-	-	-	-	408
8.h. Stoffen die het milieu in het algemeen (kunnen) verontreinigen en niet vallen onder één van de overige kolommen	10622	6752	2618	-	-	-	968	-	-	-	8461	-	3142	32563
8.i. Overige toxicologische en veiligheidsonderzoeken	8200	322	1759	33	925	24	978	210	280	292	1392	-	7156	21571
8.j. TOTAAL	28913	21865	61326	3535	19789	1910	21345	12097	6384	12193	59287	-	71454	320098